

Gorenjski Glas

TOREK, 7. DECEMBRA 2021

LETO LXXIV, št. 97, CENA 2,00 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Na pomoč italijanski zdravstveniki

V Slovenijo je prispela skupina zdravstvenih delavcev italijanske vojske, ki bo pomagala pri oskrbi covidnih bolnikov v slovenskih bolnišnicah. Vlada pa je na seji odločila, da strežba hrane in pijače na stojnicah, razen pečenega kostanja, ni dovoljena, podaljšala je tudi rok za unovčitev letošnjih bonov.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – V Slovenijo je prispelo 15 zdravstvenih delavcev italijanske vojske, ki bodo pri nas ostali do konca decembra in bodo skupaj z ekipami Slovenske vojske pomagali v štirih slovenskih covidnih bolnišnicah. Za pomoč sta se dogovorila slovenska in italijanska obrambna ministra Matej Tonin in Lorenzo Guerini.

Minister Tonin je poudaril, da je prihod italijanskih zdravstvenikov (pet zdravnikov in deset drugih

zdravstvenih delavcev) jasen dokaz, da smo le skupaj močnejši in da v kritičnih situacijah lahko računamo drug na drugega. Zahvalil se je tudi pripadnikom Slovenske vojske, ki v bolnišnicah že več tednov pomagajo pri oskrbi covidnih bolnikov z osmimi skupinami s po petimi pripadniki Vojaške zdravstvene enote.

Minister Poklukar je znova poudaril, da je situacija glede covid-19 pri nas resna in da je slika znotraj bolnišnic še vedno težka. Podpora zdravstvenih delavcev

italijanske vojske je ocenil kot zgleden dokaz sosedskega sodelovanja.

Ker so v Sloveniji koronazmerek kljub upadanju okužb še vedno slabe in ker skoraj polovica letošnjih bonov (BON21) z namenom odprave posledic epidemije v gostinstvu, turizmu, športu in kulturi za izboljšanje gospodarskega položaja z vidika spodbujanja potrošnje še ni bila unovčena, se je vlada pred nekaj dnevi odločila, da bone podaljša do konca junija 2022.

► 2. stran

Prve zdravstvene delavce italijanske vojske, ki so v Slovenijo prispeli v nedeljo, sta v Vojašnici Petra Petriča v Kranju pozdravila minister za obrambo Matej Tonin in minister za zdravje Janez Poklukar. / Foto: Primož Pičulin

Zanimive najdbe pod telovadnico

Pred rekonstrukcijo stare šolske telovadnice v Mengšu potekajo arheološka izkopavanja, med katerimi so arheologi že odkrili nekatere presenetljive najdbe.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Zaradi prostorske stiske osnovne šole so se v Mengšu po izgradnji večnamenske športne dvorane odločili, da na mestu stare šolske telovadnice uredijo kuhinjo z jedilnico, kabineti in učilnicami.

Prva arheološka sondiranja, takrat še za namene umestitve večnamenske športne dvorane, so izvedli že leta 1997. Rezultati analize so pokazali, da je na tem mestu velik arheološki potencial, zato se je kasneje občina odločila, da športno dvorano umesti na ploščad na zahodnem delu šole.

► 8. stran

V prvi fazi izkopavanja potekajo v telovadnici, po njeni porušitvi pa bodo območje razširili na celoten tloris.

Znani Prešernovi nagrajenci

Med prejemniki sta tudi dva Gorenjca, dr. Mirko Cuderman in Damijan Močnik.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Kot je v zadnjih letih tradicija ob obletnici Prešernovega rojstva, Upravni odbor Prešernovega sklada objavi aktualne prejemnike Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada, ki jih bodo sicer podelili na slovesnosti na predvečer slovenskega kulturnega praznika februarja prihodnje leto. Prešernovo nagrado za

življenjsko delo tako prejmeta filolog in prevajalec dr. Kajetan Gantar ter muzikolog in dirigent dr. Mirko Cuderman, po rodu iz Tupalič. Med nagrajenci Prešernovega sklada je tudi skladatelj Damijan Močnik, doma iz Cerklj, in sicer za ustvarjalni opus vokalne in vokalno-instrumentalne glasbe v zadnjih treh letih.

► 12. stran

Priloga:

LOČANKA

AKTUALNO

Vsi zahtevki še niso rešeni

Tudi trideset let po sprejetju zakona o denacionalizaciji vsi zahtevki za vračilo po drugi svetovni vojni podražavljenega premoženja še niso rešeni. Med nerešenimi so predvsem obsežnejši in pravno bolj zapleteni primeri.

3

ŠPORT

Matej Mohorič ustanovil fundacijo

Namen fundacije Matej Mohorič Foundation je v prvi vrsti delovati v okvirih kolesarstva, predvsem za otroke in mladino. Podoben bo pri tem tesno sodeloval s Kolesarsko zvezo Slovenije.

13

KMETIJSTVO

Nove zapornice na Pokljuki

V okviru projekta VrH Julijcev, pri katerem kot eden od partnerjev sodeluje tudi Zavod za gozdove Slovenije, so na gozdnih cestah na Pokljuki obnovili obstoječe zapornice in postavili še enajst novih.

15

KRONIKA

Snežni plaz presenetil turne smučarje

V soboto se je na območju Ratičevca pri smučanju skupine turnih smučarjev sprožil snežni plaz in enega poškodoval. Opozorilo: Snežne razmere v visokogorju so resne, v naslednjih dneh pa se bodo še poslabšale.

16

VREME

Danes bo pretežno jasno. Jutri popoldne bo začelo snežiti. Zvečer se bodo padavine okrepile in do četrta zjutraj ponehale.

 -8/0 °C
jutri: oblačno s padavinami

Na kosilu z Janšo o regijski bolnišnici

Petkov obisk vlade na Gorenjskem je priložnost tudi za odprt pogovor o regijski bolnišnici.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V petek bo vlada obiskala Gorenjsko. Gre za zadnje dejanje v okviru delovnih obiskov vlade slovenskih regij. Podroben program obiska še ni znan, zagotovo pa se bodo pogovarjali tudi o gorenjski bolnišnici, ki si jo želijo tako na Jesenicah kot v Kranju in Radovljici. Po besedah kranjskega župana Matjaža Rakovca bo izgradnja gorenjske bolnišnice glavna tema pogovorov s predsednikom vlade Janezom Janšo in ministrom za zdravje Janezom Poklukarjem. Janša, je pojasnil Rakovec, je zato že povabil župane vseh treh občin na delovno kosilo z ministrom Poklukarjem, ki bo v petek potekalo v Radovljici. »Gorenjska je edina regija, ki nima svoje bolnišnice in si jo zagotovo zasluži,« je ob tem dejal Rakovec.

V Kranju bodo v pogovorih z vladnimi predstavniki po Rakovčevih besedah velik poudarek namenili tudi ustanovitvi gorenjske univerze, o kateri se razmišlja že več kot dvajset let, sprožiti pa nameravajo tudi vprašanje gradnje avtocestnega priključka Kranj sever, ki je zelo pomemben

za razbremenitev vzhodne kranjske vpadnice – Ceste Staneta Žagarja, ki sodi med najbolj obremenjene ceste v Sloveniji. To vprašanje je povezano tudi z gradnjo severne kranjske obvoznice, ki je pomembna tudi zaradi morebitne gradnje regijske bolnišnice v Kranju.

Na Gorenjskem so se sicer pripravili na vladni obisk lotili temeljito, je pojasnil Rakovec, ki je kot predsednik Sveta gorenjske regije sklical sestanek vseh županov, ki so določili delovno skupino za koordinacijo obiska vlade, ki jo sestavljajo župana Škofje Loke in Jesenic Tine Radinja in Blaž Račič ter kranjski podžupan Janez Černe. »Zbrali smo vse predloge, ideje, odprta vprašanja in tudi pohvale, ki jih ima osemnajst gorenjskih občin pripravljenih za vlado. Določili smo prioritete in tudi želje, kaj bi posamezni ministri na Gorenjskem obiskali,« je še razložil Rakovec.

Kot so sporočili iz Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj, bodo v petek v Naklem pripravili posvet o možnostih črpanja evropskih sredstev v okviru Načrta za okrevanje in odpornost, ki ga bo predstavil gospodarski minister Zdravko Počivalšek.

Napake pri poštni dostavi časopisa

Kranj – V petek, 3. decembra 2021, je bilo kar nekaj težav pri raznosu časopisa Gorenjski glas in prilog. Na pošto v Cerklje so pripeljali en paket premalo, prejeli pa so paket za pošto v Preddvoru. Na kamniški pošti se je »izgubil« poseben paket s tristo izvodi časopisa za Zavod za turizem in šport Kamnik. Probleme so na terenu reševali naši sodelavci – s pomočjo Tiskarskega središča, kjer so zagotovili dodatne izvode časopisa. Na poštah so obljubili, da bodo vsi naši naročniki časopis

prejeli najkasneje v ponedeljek. Upamo, da ste vsi prejeli petkovo številko časopisa in da je slaba volja že pozabljena.

Drugačna težava je bila v Kranjski Gori, od koder smo dobili kar nekaj pritožb, da je bila v Gorenjski glas oziroma glasilo Zgornjesavc vložena revija Demokracija. Naj poudarimo, da Gorenjski glas z Demokracijo nima nič oziroma da to ni ena od naših prilog. Če je bila vložena, je bila to napaka poštarjev pri raznašanju časopisa.

Marija Volčjak

Na pomoč italijanski zdravstveniki

1. stran

Kongresna in sejemska dejavnost sta v odprtih in zaprtih prostorih dovoljeni le pod pogojem, da udeleženci izpolnjujejo pogoj PCT (preboleli, cepljeni, testirani), uporabljajo zaščitne maske in je med njimi zagotovljena medosebna razdalja vsaj 1,5 metra. Strežba hrane in pijače na stojnicah, razen pečenega kostanja, ni dovoljena. Območje sejemske prireditve na odprtih površinah mora biti ograjeno tako, da pristop ni mogoč mimo uradnega vhoda, gibanje obiskovalcev pa mora biti enosmerno, z ločenimi vhodi in izhodi.

Gostinska dejavnost strežbe jedi ali pijače je dovoljena samo gostom sede za mizami med 5. in 22. uro. Ob vходу v gostinski lokal mora biti na vidnem mestu objavljeno dovoljeno največje število hkrati prisotnih oseb.

Obratovanje žičniških naprav

Vlada je natančneje določila obratovanje žičniških naprav. Poleg higienskih priporočil NIJZ je uporaba žičniških naprav in njim pripadajočih smučarskih prog dovoljena osebam, ki upravljavcu ob nakupu vozovnice ali na smučišču predložijo dokazilo o izpolnjevanju pogoja PCT. V zaprtih žičniških napravah je za osebe, starejše od šest let, obvezna uporaba kirurške maske ali maske tipa FFP2. V odprtih žičniških napravah pa je obvezna uporaba kirurške maske ali maske tipa FFP2, če med potniki

Tudi na stojnicah v Alpski vasi v Kranjski Gori boste v času do praznikov vsak konec tedna (po 20. decembru pa vsak dan) lahko kupili različne izdelke, darila ..., ponudba hrane in pijače pa z zadnjim vladnim odlokom trenutno ni dovoljena. Slika je simbolična. / Foto: Tina Dokl

ni prostega sedeža, razen če gre za otroke, ki so mlajši od šest let, in osebe s posebnimi potrebami. Okna kabin morajo biti ves čas, tudi med vožnjo, odprta, razdalja med uporabniki mora biti 1,5 metra. Upravljavec je po zaključku obratovanja v zaprti žičniški napravi dolžan očistiti vse površine, s katerimi so bili uporabniki v stiku.

Epidemiološke razmere

»Epidemija še vedno upada z razpolovnim časom približno 16 dni. Bolnišnice, tako navadni kot intenzivni oddelki, so že preko vrha četrtega vala in se bodo zdaj vse hitreje praznile. Po kriterijih ECDC smo v temno rdeči fazi, v rdečo bomo predvidoma prešli konec leta. Vpliva božično-novoletnih praznikov, ki bi lahko upočasnili upadanje

Vodja svetovalne skupine za covid-19 doc. dr. Mateja Logar je na včerajšnji novinarski konferenci dejala, da je trend zmanjševanja okužb ugoden, v enotah intenzivne nege pa se razmere še ne umirjajo. Opozorila je, da se že sedaj zdravljenje v slovenskih bolnišnicah zagotavlja le osebam z napotnico stopnje nujno. Zato je opozorila na posredne žrtve, necovidne bolnike, ki morda ne bodo dobili dovolj zgodnje oskrbe, ter znova pozvala k spoštovanju sprejetih ukrepov, upoštevanju pogoja PCT, nošenju zaščitnih mask, medosebni razdalji, zračenju prostorov ...

epidemije, za zdaj še nismo upoštevali. Novo različico omikron bomo vključili v model, ko jo bodo potrdili v Sloveniji in bodo znane njene karakteristike,« je projekcija Instituta Jožef Stefan s prejšnjega petka. Kot so pojasnili, je hitrost cepljenja približno šest tisoč prvih odmerkov cepiva na teden oziroma 0,3 odstotka prebivalstva na teden. Hitrost

prekuževanja je približno 33 tisoč okuženih na teden oziroma 1,6 odstotka prebivalstva na teden – ob predpostavki, da je okuženih približno 2,5-krat toliko kot potrjenih primerov.

Število aktivnih primerov okužb je nekaj pod 29 tisoč. Včeraj jutraj je bilo hospitaliziranih 1050 covidnih bolnikov, 265 v intenzivni negi.

Nastala nova stranka Konkretno

Na sobotnem združitvenem kongresu strank SMC in GAS v Celju so ustanovili novo stranko, ki so jo poimenovali Konkretno. Burno je bilo tudi dogajanje na seji sveta stranke DeSUS v četrtek.

MATEJA RANT

Celje – »Konkretno je in bo branik pred odkloni z ene ali druge strani ter varuh slovenskega liberalizma,« so napovedali ob združitvi Stranke modernega centra (SMC) in Gospodarsko aktivne stranke (GAS). Predsednik stranke Konkretno je postal dosedanji predsednik stranke SMC Zdravko Počivalšek, podpredsednik pa vodja stranke GAS Alojz Kovšca. V novi stranki

Konkretno se predstavlja kot politični partner ljudi, gospodarstva in lokalne politike. Verjamejo, da bodo na prihajajočih volitvah igrali osrednjo vlogo, kot cilj pa so si zastavili povezano Slovenijo, usmerjeno v razvoj, in temeljit prelom s staro politiko, ki gleda nazaj. »Prinašamo odgovor za največjo težavo slovenske politike. Za bolesto razklanost in ideološki boj, ki duši Slovenijo. Če želimo ohraniti mlade doma,

moramo premagati ta razkol in spremeniti samo jedro slovenske politike. Namesto razkola in polarizacije ponujamo povezovanje in sodelovanje,« je poudaril Počivalšek. Kot ključno prioriteto so izpostavili vzdržan gospodarski in družbeni razvoj, ki bo omogočal pogoje za visok standard slovenskega načina življenja, obenem pa enakomeren razvoj za vse regije. Tudi podpredsednik stranke Konkretno Alojz

Kovšca je poudaril pomen sodelovanja.

Na seji sveta stranke DeSUS minuli teden, ko so med drugim razpravljali o volilnem programu, pa naj bi po poročanju nekaterih medijev znova prišlo do razhajanj v stališčih do aktualnih tem in razprave o primernosti vodenja sej sveta. Anton Urh je podal pisni odstop s funkcije predsednika sveta stranke, za novega predsednika pa so izvolili Srečka Felixa Kropeta.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JOŽE KLINAR iz Mojstrane.

Vsi zahtevki še niso rešeni

Tudi trideset let po sprejetju zakona o denacionalizaciji vsi zahtevki za vračilo podržavljenega premoženja še niso rešeni.

U. P., M. A., S. K., S. Š.,
V. S., J. P.

Jesenice

Na Upravni enoti Jesenice imajo nerešenih še pet primerov denacionalizacije. »V dveh primerih postopka ne moremo nadaljevati, ker še ni zaključen predhodni postopek na sodišču. V dveh primerih je postopek pred zaključkom, gre le še za manjša usklajevanja, v enem primeru pa je treba odločiti le še za nekaj parcel,« je povedala načelnica Alenka Burnik. Med nerešenimi je tudi primer Kranjske industrijske družbe, kjer je ocenjena vrednost zahtevka več kot šest milijonov ameriških dolarjev.

Radovljica

Na Upravni enoti Radovljica sta v reševanju le še dve denacionalizacijski zadevi. »V obeh je treba odločiti le še o delu zahtevka. Po obsegu sta obe zadevi v zaključni fazi. Trenutno gre za razreševanje odprtih pravnih vprašanj,« je pojasnila Maja Ankerst.

Tržič

Na UE Tržič imajo v reševanju še pet zahtevkov po zakonu o denacionalizaciji, od tega so štirje večji (K. Born, Ročevnica, K. Polak in T. Knez, manjši zahtevki je F. Born), so pojasnili na UE Tržič. Od tega pri njih in na UE Celje rešujejo tri zahtevke, na Upravnem sodišču v Ljubljani pa vodijo več tožbenih zahtevkov. Na UE Tržič so kot glavne razloge, da se reševanje vleče tako dolgo, navedli, da so ostali samo najtežji postopki, glavni razlog so zahteve upravičencev za vračilo v naravi in ne v obliki odškodnine, tudi tam, kjer to ni možno (javno dobro). »Na parcelah so bili naknadno zgrajeni objekti, ceste ..., ki niso v lasti upravičencev, ti so upravičeni samo do odškodnine, a zahtevajo vračilo v naravi. Tam, kjer je možno, se vrača v naravi, a je treba predhodno ugotoviti funkcionalni del, ki

V postopku je še vedno tudi zahteva Meščanske korporacije Kamnik za vrnitev občinske upravne stavbe v Kamniku. / Foto: Jasna Paladin

pripada k objektu, opraviti odmero zemljišča, ki se lahko vrne, v te postopke vključiti izvedence geodetske stroke, da se opravi parcelacija zemljišča ...« Pritožbeni in tožbeni postopki v posamezni zadevi se rešujejo skupaj od dveh do treh let, najprej na pristojnem ministrstvu, potem pa še na Upravnem sodišču.

Kranj

Na UE Kranj je bilo od skupno 1549 denacionalizacijskih zadev do danes pravnomočno rešenih 1542 zadev. Nerešenih je ostalo sedem oziroma slabega pol odstotka zadev, od teh so štiri še v reševanju na UE Kranj, eno rešujejo v pritožbenem postopku na ministrstvu za okolje in prostor, dve pa v upravnem sporu na Upravnem sodišču.

Med večjimi denacionalizacijskimi zadevami so ostale nerešene le še tri zadeve, ki se nanašajo na vračanje premoženja družine Majdič, v četrti nerešeni zadevi pa je treba odločiti le še o manjšem delu denacionalizacijskega zahtevka, sama rešitev v njej pa ni sporna, je razložila načelnica dr. Metka Knific Zaletelj. »Gre za zapletene in kompleksne zadeve, zato se v njih o vračanju podržavljenega premoženja odloča z delnimi odločbami, v zvezi s katerimi prav tako tečejo zahtevni in dolgotrajni ugotovitveni

postopki, zoper vse odločitve upravnega organa pa so nato vložena tudi možna pravna sredstva. Rešitev teh zadev je odvisna tudi od pridobitve dodatne dokazne dokumentacije in pridobitve različnih izvedenskih mnenj, v zvezi s katerimi pa se pojavljajo tudi problemi z njihovim plačilom. Podanih je bilo tudi več predlogov za sklenitev poravnave, ki se kljub dolgotrajnemu dogovarjanju niso rešili s poravnavo. Poleg tega zaključek teh zadev ni odvisen samo od UE, ampak tudi od dela drugih organov, predvsem pristojnih ministrstev in vseh sodišč, tudi že Evropskega sodišča za človekove pravice,« je še pojasnila.

Škofja Loka

Na Upravni enoti Škofja Loka jim je v zadnjih letih uspelo rešiti glavnino vseh denacionalizacijskih zadev. Tako imajo trenutno na prvi stopnji v reševanju le še dve zadevi. Ena je bila v reševanju na sodišču in je bila po desetih letih znova vrnjena na upravno enoto. Je zelo kompleksna, saj gre za večji obseg premoženja, ki se vrača v obliki odškodnine. V drugem primeru je zadeva že skoraj rešena, ostali so le še manjši deli za vračilo oziroma plačilo odškodnine in tudi pri teh že intenzivno potekajo dogovarjanja med strankami za najprimerjši način povračila.

Kamnik

Na Upravni enoti Kamnik imajo trenutno še tri nerešene zadeve. »Nerešene so zahteve za denacionalizacijo, ki se vodijo na zahtevo Agrarne skupnosti Meščanska korporacija Kamnik (MKK), Kmetijske zadruge Kamnik in družine Rechbach. Nerešeni del zahteve MKK se nanaša na zahtevo za vrnitev manjšega zemljišča (avtobusno obratališče) v Kamniški Bistrici. Pravnomočno tudi še ni odločitev o zahtevi MKK za vrnitev Aleksandrovega kraljevega dvorca in za vrnitev občinske upravne stavbe. Obe zahtevi, ki ju je upravna enota zavrnila, sta v reševanju na Upravnem sodišču. V zadevi Kmetijske zadruge Kamnik še ni odločeno o manjšem delu zahtevnega premoženja v k. o. Podhruška in k. o. Motnik. V zadevi Rechbach pa je upravna enota za še nerešeni del zahteve (nekdanja vrtnarija Kočne Kamnik) izdala dopolnilno odločbo, zoper katero je bila vložena pritožba. Organ druge stopnje je pritožbo zavrnil in potrdil odločbo upravne enote. Sprožen je bil upravni spor, o katerem še ni odločeno,« nam je odgovorila Judita Mlinar Kern. Na Upravni enoti Kamnik so sicer vodili 674 denacionalizacijskih postopkov, od teh je 671 že zaključenih (pravnomočnih).

Iniciativa bo vložila ustavno pritožbo

Kranj – Iz Iniciative S Kranj, ki ji je na poti do razpisa referendum za ustanovitev nove občine Golnik spodletelo na zadnji stopnički – v državnem zboru, so sporočili, da so se prejšnji teden na sestanku dogovorili za vložitev ustavne pritožbe zaradi nespoštovanja postopka in onemogočanja možnosti koriščenja ustavne pravice do referendumu. Obenem iz istega razloga napovedujejo tudi pritožbo na Evropsko sodišče za človekove pravice.

Petina manj brezposelnih kot novembra lani

Kranj – Po podatkih zavoda za zaposlovanje je bilo ob koncu novembra v Sloveniji registriranih 65.379 brezposelnih, kar je bilo v primerjavi z lanskim novembrom 18.760 ali 22,3 odstotka manj. Število brezposelnih se je najbolj, skoraj za 31 odstotkov, zmanjšalo na Gorenjskem, kjer je bilo novembra 4223 brezposelnih. Delodajalci iz vse Slovenije so novembra sporočili zavodu povpraševanje po delavcih za 13.871 prostih delovnih mest.

KOMENTAR
JASNA PALADIN

Prostovoljstvo

V nedeljo smo praznovali mednarodni dan prostovoljstva, dan, ki – po podatkih iz lanskega leta – pri nas združuje na desetisoče posameznikov, ki jim je mar tudi za druge. Kljub številnim omejitvam so se lani kar 188.803 prostovoljci borili za spremembe, opravili pa so skoraj 7,4 milijona ur prostovoljskega dela, vrednega več deset milijonov evrov. Letošnji dan je potekal pod naslovom Prostovolji zdaj za našo skupno prihodnost.

Prostovoljstvo ima v Sloveniji res dolgo tradicijo, ki močno prispeva k družbeni blaginji. Slovenci smo znani po tem, da znamo stopiti skupaj, ko je to potrebno, najsi bo to ob naravnih nesrečah, ko primanjkuje zalog krvi, pri zbiranju zamaškov za male bolnike, ko je treba sredi noči odhiteti gasit požar ali reševati planince ali pri doniranju hrane za družine v stiski. Prav nič drugače se ni pokazalo pri »nesreči«, ki nas spremlja že skoraj zadnji dve leti – epidemiji covid-19. Številni so se v tem času pridružili razvejani mreži tistih, ki so pomagali ne le bolnim, ampak vsem, ki jih je ta bolezen kakorkoli prizadela. Otrokom, ki so pri šolanju na domu potrebovali učno pomoč, obrtnikom, ki so zaradi strogih ukrepov ostali brez posla, ali starejšim, ki jih je zaprtje družbe še bolj osamilo.

»Zares dober občutek se mi poraja, ko starejšim vsaj za uro na teden preženem osamljenost, jim popestrim monoton vsakdan, ko so obiski povečini prepovedani, stiki pa močno omejeni. Ko jim navadno branje knjige tako polepša dan. Vse to v resnici bogati mene,« nam je pred dnevi zaupala knjižničarka, ki v domu starejših občanov v Kamniku pripravlja srečanja s knjigo. Ali pa tajnik Župnijske karitas Kamnik, ki skromno pravi, da so tu preprosto za to, da pomagamo. »Ko prejmemo večjo zalogo hrane, se brez pregovarjanj zberemo, hrano preložimo, razdelimo v pakete in razdelimo pomoči potrebnim. Prav vsakdo od nas se lahko kdaj znajde v stiski.«

Nič koliko takšnih zgodb nas spremlja vsak dan in vse prevečkrat se nam zdijo povsem samoumevne. Pogosto se tudi sprašujemo, ali ne bi za mnoge stvari, ki jih opravljajo prostovoljci, preprosto morala poskrbeti država. Zato je najmanj, kar lahko, da se skupnost prostovoljcem ob tem mednarodnem dnevu zahvali.

Pa ne le v epidemiji ali ob drugih nesrečah – prostovoljci smo lahko vsi mi prav vsak dan. Ko pomagamo starejši sosed, mamici z dojenčkom ali pa sočloveku, ki se je znašel v trenutni stiski. Ne le z denarjem, pomagamo namreč lahko že s svojim časom in prijazno besedo.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Maša Likosar, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobota, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Častni občan Žirovnice je Milan Sagadin

Na osrednji slovesnosti ob 3. decembru, občinskem prazniku Žirovnice, so podelili občinska priznanja za leti 2020 in 2021, saj lani zaradi epidemije podelitve niso mogli izvesti. Naziv častni občan za leto 2020 je prejel Milan Sagadin iz Kranja za dolgoletno konservatorsko delo na Ajdni.

URŠA PETERNEL

Zabreznica – Naziv častni občan Občine Žirovnica za leto 2020 je prejel dr. Maksimilijan (Milan) Sagadin iz Kranja za dolgoletno konservatorsko delo na arheološkem najdišču Ajdna. Kot so zapisali v obrazložitvi, je s svojim delom bistveno

pripomogel k prepoznavnosti občine Žirovnica v slovenskem prostoru. Plaketo Občine Žirovnica so prejeli Igor Čarni z Breznice za aktivno udejstvovanje na različnih področjih v lokalni skupnosti in prostovoljke projekta Starejši za starejše Društva upokojencev Žirovnica, nagrado Občine

Žirovnica pa poveljnik občinskega štaba Civilne zaščite Marjan Dobnikar z Rodin. Županovo priznanje za leto 2020 sta prejeli zlata maturantka Vida Leskovar in poverjenica Društva upokojencev Žirovnica Ivanka Sodja.

Plaketo Občine Žirovnica za leto 2021 sta prejela nekdanji uspešni

Nagrajenci za leto 2020: prostovoljke projekta Starejši za starejše, Marjan Dobnikar, Igor Čarni in Milan Sagadin z županom Leopoldom Pogačarjem / Foto: Tina Dokl

Nagrajenci za leto 2021: Žiga Blatnik, Rok Justin, Janko Vidic z županom

smučarski skakalec Rok Justin z Brega in Janko Vidic iz Vrbe, dejaven član Konjenskega kluba Stol, ki aktivno sooblikuje društveno in družabno življenje v občini nasploh. Občinsko priznanje nagrada Občine Žirovnica za leto 2021 pa je prejel Žiga Blatnik, predsednik Kolesarskega kluba Završnica.

Priznanja je tako lanskim kot letošnjim nagrajencem podelil žirovniški župan Leopold Pogačar na petkovi slovesnosti ob občinskem prazniku, ki je potekala v Dvorani pod Stolom. V slavnostnem nagovoru je župan orisal najpomembnejše dosežke preteklih dveh let in se ozrl v prihodnost ter ponovno dejal, da je lepo biti župan

v taki občini, kot je žirovniška; pa ne le zaradi funkcije, temveč predvsem zaradi ljudi, ki živijo v njej. Kulturni program so oblikovali Feri Lainšček, ki je bral svoje ljubezenske pesmi, ter Ditka Trio z uglasbeno Lainščkovo poezijo. Učenci Osnovne šole Žirovnica pa so poskrbeli za dobrodelni praznični bazar.

Radovljici prestižna nagrada

Radovljica – Mesto Radovljica je eden od 44 krajev z vsega sveta, ki je prejelo naziv in znak Best Tourism Village. Priznanje je na nedavnem zasedanju generalne skupščine v Madridu Svetovna turistična organizacija (UNWTO) letos podelila prvič. Z njo je nagradila vasi in podeželske destinacije, ki s svojim delovanjem na področju turizma prispevajo k razvoju regije ter pri tem ohranjajo bogato naravno in kulturno dediščino. Komisija je ocenjevala več kategorij: kulturno in naravno dediščino, ohranjanje kulturnih virov, gospodarsko, družbeno in okoljsko trajnost, upravljanje turizma, infrastrukturo ter skrbi za zdravje in varnost. Med izbranimi kraji iz Slovenije je bila poleg Radovljice še Solčava.

Drnanje v Naklem

Naklo – Pokrito drsališče v mladinskem športnem centru v Naklem je že odprto. Za rekreacijsko drsanje odprto vsak dan med 14. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah pa od 9. do 19. ure. Termini po 19. uri pa so namenjeni skupinam, ki drsališče lahko rezervirajo v Pump baru Naklo.

Prosimo, pridite. Ker imamo nov vrtec.

Tako se je glasilo simpatično vabilo na slovesno odprtje, ki so ga županu, izvajalcem in ostalim sodelujočim poslali otroci iz Vrtca Jesenice – enote Angelce Ocepek.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V četrtek se je uradno zaključila več kot milijon evrov vredna energetska sanacija enote Angelce Ocepek Vrtca Jesenice. »Prosimo,

pridite. Ker imamo nov vrtec,« so otroci zapisali v simpatično vabilo županu, izvajalcem in ostalim sodelujočim, da bi skupaj proslavili »nov« vrtec. Za uradni zaključek investicije sta s

prerezom traku poskrbela župan občine Jesenice Blaž Račič in ravnateljica Vrtca Jesenice Vanja Kramar.

"Danes je za Vrtec Jesenice poseben dan, ki smo ga vsi nestrno pričakovali. Vsi

se veselimo, zaposleni in otroci, ker imamo sedaj boljše pogoje za bivanje. Hvala vsem, ki so nas podprli," je dejala ravnateljica.

Tudi župan je bil ob zaključku investicije zadovoljen: "Za Občino Jesenice je skrb za naše javne objekte zelo pomembna, v tem okviru pa tudi urejanje oziroma saniranje obstoječih objek-

korak naprej tudi pri skrbi oziroma nižanju porabe energije, kar je v teh dneh še sploh aktualno vprašanje. Tovrstne aktivnosti pri urejanju naših objektov bomo nadaljevali tudi v prihodnje – prihodnje leto je predvidena obnova telovadnice OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice – in veselim se tudi vseh teh prihodnjih pridobitev.«

V sklopu energetske sanacije so uredili fasado in streho, ki doslej nista bili izolirani, zamenjali so okna in vrata, vgradili ustreznejši način prezračevanja in ogrevanja, običajna svetila zamenjali z varčnejšimi LED svetili, vgradili centralni nadzorni sistem. Niso pa spreminjali zunanje ureditve, dostopov in vhodov.

Enota Angelce Ocepek je ena izmed štirih enot Vrtca Jesenice, katerega ustanovitelj je Občina Jesenice. V enoti je 15 igralnic za otroke od prvega do šestega leta starosti, letos pa je vanjo vključenih 268 otrok.

Investicija je stala dober milijon evrov, od tega je Občina Jesenice iz proračuna zagotovila 700 tisoč evrov, 300 tisoč evrov pa Evropska unija iz Kohezijskega sklada.

tov, še posebej tistih, v katerih se nahajajo naši najmlajši občani. Zato ta investicija predstavlja en pomemben korak naprej. Na ta način smo zagotovili boljše pogoje za delo in vzgojo otrok na eni strani, na drugi strani pa smo naredili pomemben

Otroci so županu v zahvalo izročili risbo »novega vrtca«.

Priznanja prostovoljcem

Planinska zveza Slovenije je na slovesnosti v Medvodah podelila svečane listine desetim zaslužnim posameznikom, spominske plakete petnajstim planincem ob življenjskih jubilejih in tri priznanja za posebne dosežke.

JASNA PALADIN

Medvode – Planinska zveza Slovenije (PZS) vsako leto z najvišjimi priznanji izrazi spoštovanje prejemnikom za njihovo dolgoletno neutrudno in predano prostovoljno delo v planinstvu; letos so priznanja podelili 4. decembra v Medvodah v sodelovanju s tamkajšnjim planinskim društvom in Občino Medvode. Zbrane so med drugim nagovorili medvoški župan Nejc Smole, predsednik PD Medvode Gorazd Šturm in poslanka DZ Mateja Udovč, za kulturni program pa je poskrbel Lovski pevski zbor Medvode.

Mednagrajenci je bilo tudi več Gorenjcev. Svečane listine PZS so tako prejeli tudi Marija Erlah (PD Križe) za dolgoletno vsestransko delo v planinskem društvu (veliko je pripomogla pri delovanju obeh planinskih koč, ki ju društvo upravlja, in pri delu z mladimi), Vladimir Ivan Hlede (PD Jesenice) za dolgoletno vodstveno

Prejemniki svečanih listin, najvišjih priznanj Planinske zveze Slovenije, za leto 2021 z vodstvom PZS, med njimi tudi trije Gorenjci: Marija Erlah, Vladimir Ivan Hlede in Dušan Brek / Foto: Manca Ogrin (PZS)

delo v PD Jesenice in za delo v GRS Jesenice ter Dušan Brekič (PD Medvode) za dolgoletno delo na področju vodništva in za veliko dobro opravljenega dela v PD Medvode. Spominske plakete PZS za življenjske jubileje so prejeli Boris

Pervanja (PD Jesenice) in Stane Sova (PD Križe) za 70 let ter Marjan Kregar (PD Kamnik) za 65 let. Priznanja vodstva Planinske zveze Slovenije za posebne dosežke v letu 2021 so prejeli Gorazd Hren, Gregor Milčič in Jure Tičar.

Na prireditvi so Planinska zveza Slovenije ter njeni zaslužni člani Franci Ekar, Janez Duhovnik in Slavica Tovšak prejeli tudi plakete Ustanove Avgusta Delavca za njihov prispevek k izgradnji Slovenskega planinskega muzeja.

Zaključujejo dela v Tržiškem muzeju

Občina Tržič je več kot dvesto let staro Pollakovo kajžo, v kateri je Tržiški muzej, energetska prenova. Še posebno dragocena je energetska prenova podstrehe, kjer bo del stalne muzejske razstave.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – V sklopu projekta Energetska sanacija Gradu Neuhaus in Tržiškega muzeja, ki se izvaja v okviru operacije Celovita energetska obnova objektov v lasti Občine Tržič, Občine Kamnik in Občine Preddvor, se zaključujejo dela v Tržiškem muzeju in njegovi okolici. S tem je ta spomenik stavbne dediščine obvarovan pred nadaljnjimi poškodbami; zamenjali so okna in prepričali toplotne izgube, odpravili vlago v kletnih prostorih, sanirali rake ... Tudi pod v podstrešnih prostorih je izoliran in prenovljen. Prenova je potekala v sodelovanju z zavodom za varstvo kulturne dediščine. »Če želimo, da je za dediščino poskrbljeno tako, kot se spodobi, je potrebno stalno vlaganje v ohranjanje stavbne dediščine, prostore in okolico. Če želimo, da je muzej zanimiv in atraktiven za obiskovalce, so potrebna leta in leta vztrajnega in kontinuiranega dela, stalnih manjših in večjih izboljšav,« je prepričan tržiški župan Borut Sajovic.

Kot je še povedal župan, je posebno dragocena energetska prenova podstrehe, saj je v njej sušilno ostrešje, ki so ga nekoč uporabljali za sušenje modrotiskanskega blaga. Tovrstna arhitekturna dediščina je izjemno redka, zato je Tržiškemu muzeju ministrstvo za kulturo odobrilo sredstva za interpretacijo sušilnega ostrešja. »Prikazali bomo nekdanjo rabo podstrehe in tehnologijo izdelave modrotiskanskega blaga. V podstrešnih prostorih pa bomo v letu 2022 uredili ogledni depo, ki bo del stalne muzejske razstave. Muzejske predmete, ki so bili doslej nedostopni javnosti, bomo uredili, tako da si bodo obiskovalci lahko ogledali večino predmetov obrtnih zbirk, predmete, ki so nekoč služili za vsakdanjo rabo, številne predmete iz zgodovine športa, še posebno smučanja ... Za obiskovalce želimo na novi podstrehi ustvariti ambient, kot bi obiskali 'babičino podstreho' – labirint najrazličnejših zanimivih muzejskih predmetov,« pa je povedala direktorica Tržiškega muzeja Jana Babšek.

Novo smučišče za začetnike

Sredi letošnjega decembra bodo smučarji začetniki lahko nadgrajevali svoje znanje tudi na Jezerskem.

ALENKA BRUN

Jezersko – Rok Teul iz Parka Jezersko najprej pojasni, da zaključujejo investicijo v novi zasneževalni sistem, da bodo nanj lahko v prihodnje priklopili več snežnih topov. To po eni strani prinaša zmanjšanje stroškov, po drugi pa niso več toliko odvisni od naravnega snega – ne glede na to, da ta trenutek dobro kaže, še doda.

Vesel je tudi, da se bo na Jezerskem tradicija nadaljevala, saj so v pridobivanju

Novo smučišče na Jezerskem je namenjeno začetnikom, njegovo odprtje je načrtovano sredi letošnjega decembra.

dovoljenj za novo smučišče. Prej kot so predvidevali, bodo tudi postavili vlečnico s krožniki v dolžini sto metrov, saj je uspel dogovor med vsemi deležniki: lastniki zemljišča, Parkom Jezersko, turističnimi ponudniki in Občino Jezersko. Gre za novo lokacijo, ki je v Sibiriji, nad barom v Parku Jezersko, in je namenjeno smučarjem začetnikom. Odprtje načrtujejo sredi decembra, tako kot tudi začetek sankoške sezone, še doda Teul.

Za prijazno starost

Radovljica – Občina Radovljica je izdala brošuro z naslovom Za prijazno starost. V njej so na pregleden in razumljiv način predstavljeni programi in oblike pomoči za starejše, ki jih poleg občine zagotavljajo tudi številne druge ustanove, institucije, društva in prostovoljci, na primer e-oskrba oziroma varovanje na daljavo, projekt Prostofer, storitve doma za starejše, centra za socialno delo, programi zdravstvenega doma, pomoči Rdečega križa, programi Ljudske univerze, društev upokojencev in drugih društev pa tudi Hospica in Paliasa. **Brošuro**, v kateri so zapisani tudi vsi ključni kontaktni podatki o tem, na koga se obrniti, koga poklicati, katero dokumentacijo priložiti ..., so brezplačno prejela vsa gospodinjstva na območju občine Radovljica. Pripravili so jo na občinski upravi; sredstva za večji del stroškov za izdajo brošure je zagotovila občina, del pa tudi Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Čokolade za zaposlene v enotah intenzivne nege

Ljubljana – Družba Žito, katere del je tudi leška Gorenjka, je s posredovanjem ekipe prostovoljcev Covid-19 Sledilnika osebju covidnih enot za intenzivno terapijo po vsej Sloveniji prejšnji teden razdelila tisoč čokolad. Kot pravijo v Žitu, so se odločili, da s sladko donacijo obdarujejo tiste, ki so na delovnih mestih izjemno izpostavljeni zelo napornim okoliščinam. »Prisluhnili smo ekipi prostovoljcev Covid-19 Sledilnika in skupaj z njimi omogočili donacijo čokolad blagovne znamke Gorenjka, za katero verjamemo, da lahko vsaj malenkost posladka zahteven delovni dan osebja, ki v teh dneh dela v enotah za intenzivno nego,« so pojasnili namen obdaritve. »Pozornost naj vsaj malo olajša obdobje, ki je pred vami in vsemi nami. Tako kot ste vi vsi tukaj za nas, vam želimo sporočiti in pokazati, da #nistesami,« so zaposlene na covidnih oddelkih za intenzivno terapijo donatorji nagovorili ob predaji donacije.

Zbirajo predloge za občinska priznanja

Jesenice – Občina Jesenice je objavila razpis za podelitev občinskih priznanj v letu 2022. Zbirajo predloge za podelitev naziva častni občan in plakete občine Jesenice, rok za oddajo je vključno 3. januar. Predlog lahko podajo fizične in pravne osebe, gospodarske družbe, javni in zasebni zavodi, organizacije, krajevne skupnosti, politične stranke, društva ali združenja. Priznanja bo podelil župan občine Jesenice na prireditvi ob praznovanju občinskega praznika občine Jesenice 20. marca.

Razpis za pridobitev razstavnega termina v Galeriji Kranjske hiše

Galerijski svet Galerije Kranjske hiše objavlja razpis za pridobitev razstavnih terminov v Galeriji Kranjske hiše v Kranju za leto 2022.

K sodelovanju vabimo likovnike, fotografe in avtorje celovitih likovnih ali dokumentarnih projektov. Pisna prošnja oz. vloga naj vsebuje naslednje podatke:

- naslov stalnega prebivališča,
- kratko osebno predstavitev, vključno z obliko že končane izobrazbe na področju, s katero bo na razstavi predstavljen,
- opis del oz. koncepta razstave s predstavitevijo reprezentativnih del (fotografije, internetna stran s prikazom del),
- reference oz. strokovne kritike že realiziranih razstav,
- želeni termin razstave,
- naslov, na katerega je treba sporočiti izid natečaja.

Vloge naj do 27. 12. 2021 naslovijo na naslov:

Zavod za turizem in kulturo Kranj (za galerijski svet), Glavni trg 2, 4000 Kranj.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni do 20. 1. 2022.

Nova koncesija za štiri oddelke

Kranjski mestni svetniki so potrdili predlog, da Mestna občina Kranj dodeli zasebnim vrtcem novo koncesijo za štiri oddelke prvega starostnega obdobja.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju trenutno deluje pet zasebnih vrtcev, ki jim je Mestna občina Kranj (MOK) dodelila koncesijo za skupno sedem oddelkov, od tega bo trem koncesija za skupno štiri oddelke prvega starostnega obdobja (56 otrok) potekla pred naslednjim šolskim letom. Mestni svet je zato že podal soglasje, da MOK objavi nov razpis za dodelitev koncesije ali več koncesij za največ štiri jaslične oddelke v zasebnih vrtcih. V javnem zavodu Kranjski vrtci je namreč premalo prostora za vse otroke, ki jih starši želijo vpisati v vrtec.

Mestna občina Kranj se že od šolskega leta 2010/2011 srečuje s povečanim vpisom otrok prvega starostnega obdobja v vrtec, je razložila Tanja Hrovat, vodja urada za družbene dejavnosti. V vrtec je letos vključenih 2432 otrok oziroma skoraj 79 odstotkov vseh otrok v občini. Po trenutnih podatkih je za šolsko leto 2021/2022 čakajočih 145 otrok prvega starostnega obdobja s stalnim oz. začasnim (tujci) prebivališčem na območju mestne občine Kranj.

MOK se sicer trudi zagotavljati dodatna prosta mesta za otroke prvega starostnega obdobja tudi z novogradnjami (dodaten oddelek v vrtcu Biba, načrtovana novogradnja vrtca Sonček) in dozidavami vrtcev (dodaten oddelek v vrtcu pri Podružnični šoli Kokrica), a vseeno ne more slediti povpraševanju, zato je edina rešitev

dodelitev koncesije, poudarjajo na občini. Tudi za šolsko leto 2021/22 namreč pričakujejo podoben vpis otrok v vrtec kot v tem šolskem letu. Novo koncesijo za štiri oddelke jasli bo MOK razpisala za obdobje od 1. septembra 2022 do 31. avgusta 2027, in sicer na območju šolskih okolišev, kjer zavajajo največje pomanjkanje vrtčevskih prostorov. To so okolišči osnovnih šol Franceta Prešerna s podružnico Kokrica, Orehek (matična šola), Predoslje, Simona Jenka (matična šola), Janeza Puharja – Center s podružnico Primskovo, Staneta Žagarja, Jakoba Aljaža, Matije Čopa in Stražišče (matična šola, razen naselij Čepulje, Javornik, Planica, Pševo, Sv. Jošt nad Kranjem).

Novi koncesijski vrtci bodo lahko sodelovali pri vpisu predšolskih otrok v javne vrtce in vrtce s koncesijo za šolsko leto 2022/2023, ki bo potekal v marcu 2022, starši, ki imajo trenutno vključenega otroka v zasebni vrtec s koncesijo, pa bodo pravočasno obveščeni o tem, ali ima zasebni vrtec s 1. septembrom še koncesijo ali ne.

Iz občinskega proračuna se zasebnemu vrtcu s koncesijo zagotavljajo sredstva za razliko med ceno programa in plačilom staršev, tj. po zdajšnjih izračunih približno 4400 evrov na oddelek mesečno. Občina lahko zagotavlja, ni pa to njena obveznost, tudi sredstva za investicijsko vzdrževanje in sredstva za investicije v nepremičnine in opremo vrtca.

Besniško voščenko zasadili tudi v Besnici

SIMON ŠUBIC

Besnica – Ob podružnični šoli Besnica so pred kratkim zasadili osem dreves avtohtone sorte jablan besniška voščenka, ki jih je Mestna občina Kranj oktobra (skupaj 54) zasadila že v Evropski drevored povezovanja in sodelovanja na Brdu pri Kranju. Ob manjšem drevoredu so postavili tudi informativno tablo, na kateri so popisane lastnosti jablane in njen pomen za kraj. Besniška dolina je

od nekdaj znana po sadjarstvu, v preteklosti pa so sadili predvsem odporne sorte sadnega drevja, kot je besniška voščenka, ki se je zaradi odpornosti in okusnosti uveljavila in razširila po vsej Gorenjski. KS Besnica je sicer leta 2018 ob 110-letnici Kulturnega društva Jožeta Paplerja vaščanom podarila 110 besniške voščence, da so jih zasadili na svojih zemljiščih. Zaradi velikega povpraševanja so naslednje leto donirali še podarili šestdeset dreves.

Izvedli vrsto investicij

V mestni občini Kranj so letos uresničili več kot sto petdeset projektov, še več investicij pa napovedujejo v prihodnjih dveh letih.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju so pred koncem leta tradicionalno predstavili dosežke iztekaajočega se leta, v katerem so izvedli več kot 150 projektov, za investicije pa namenili okoli 18 milijonov evrov, od tega sta skoraj enajst milijonov evrov sofinancirala država in Evropska unija. »Lahko izrazim veliko zadovoljstvo nad tem, kar smo naredili. Vseh projektov nam ni uspelo izpeljati, večina je bil problem v čakalnemu sredstvu za sofinanciranje,« pred vstopom v zadnje leto štiriletnega mandata pravi kranjski župan Matjaž

Župan Matjaž Rakovec pričakuje, da bo v Kranju v prihodnjih petih letih zgrajenih več kot petsto stanovanj, morda tudi osemsto.

Rakovec. Še več investicij se obeta v naslednjem letu, ko bodo imeli v gorenjski prestolnici rekorden proračun, v katerem je za investicije predvidenih dobrih 30

milijonov evrov, v letu 2023 pa 26 milijonov evrov. »To je zares investicijsko naravnano štiriletno obdobje, ki bo dalo Kranju povsem drugačno podobo, predvsem pa upam, da bomo izboljšali življenje in počutje vseh občanov,« je poudaril Rakovec.

Rakovec je posebej poudaril zadovoljstvo, da so v Kranju opogumili investitorje za stanovanjsko gradnjo, saj pričakuje, da bo v Kranju v prihodnjih petih letih zgrajenih več kot petsto stanovanj, morda tudi osemsto. Ponosen je tudi na začetek težko pričakovanega projekta poslovne cone v Hrastju, ki so mu letos postavili temelje s sprejetjem občinskega podrobnega prostorskega načrta, sedaj pa potekajo pogovori za odkup zemljišč znotraj cone in za cestno povezavo. Zadovoljen je tudi s premiki pri preureditvi starega mestnega jedra Kranja, za katerega so zadnji odlok sprejeli že davnega leta 1983. »Zdaj pripravljamo nov odlok, da Kranj dobi novo vsebino, ki bo privabila tako prebivalce kot obiskovalce,« je poudaril in dodal,

Kranjski župan Matjaž Rakovec / Foto: Tina Dokl (arhiv)

da so že naročili konservatorski načrt za center mesta, njegove prebivalce in obiskovalce pa povabili, da pri prihodnji ureditvi mestnega jedra sodelujejo s svojimi idejami.

V zadnjem letu se je veliko naredilo tudi na področju šolstva in predšolske vzgoje, je dejal župan in opozoril na dokončan projekt Osnovne šole Janeza Puharja Kranj - Center, gradnjo prizidka k OŠ Staneta Žagarja, preurejanje nekdanje gradbene šole v glasbeno šolo in nov vrtec Biba v Bitnjah, ki je tik pred odprtjem.

V projektiranju sta tudi dozidavi vrtca na Kokrici in OŠ Helene Puhar.

V temeljitem pregledu opravljenega dela je Rakovec poudaril tudi prizadevanja za trajnostni razvoj in zeleni Kranj. »Smo prvi in edini v Sloveniji, ki smo začeli projekt e-mobilnosti,« je dejal. Celoten občinski voznik želijo zamenjati z e-vozili, postavljajo javne e-polnilnice in sočne elektrarne. »Naša želja je, da bomo celotno energijo, ki jo bomo potrebovali za naša e-vozila, proizvedli sami,« je povedal.

Veseli december tudi dobrodelen

V Kranju tudi letos poteka dobrodelna akcija V Kranju dobro v srcu mislimo, s katero zbirajo pomoč za posameznike in družine, ki si ne morejo kupiti osnovnih potrebščin, plačati položnic ...

SIMON ŠUBIC

Kranj – Med tremi verzmi Franceta Prešerna, ki obiskovalce pozdravljajo med sprehom po praznično okrašenem starem jedru Kranja, je tudi Dobro v srcu mislimo, ki so si ga z manjšo modifikacijo izposodili tudi organizatorji dobrodelne akcije V Kranju dobro v srcu mislimo. Humanitarni projekt v podporo posameznikom in družinam, ki živijo na socialnem robu, v organizaciji Zavoda za turizem in kulturo Kranj ter Društva prijateljev mladine Kranj in Zveze prijateljev mladine Slovenije v veselem decembru poteka že tretje leto zapored.

Prvo leto so s pomočjo dobrih ljudi zbrali enajst tisoč evrov, lani pa okoli 31 tisoč evrov za 28 posameznikov in družin v stiski. Vsaj enakega odziva si obetajo tudi letos, saj je – tudi zaradi korone – tistih, ki so se znašli na robu preživetja, vedno več. Družine, med katere bodo letos razdelili zbrane

Lani so v dobrodelni akciji za posameznike in družine v stiski zbrali približno 31 tisoč evrov. / Foto: Primož Pičulin

prostovoljne prispevke, so izbrali po predlogih osnovnih šol Simona Jenka, Matije Čopa, Helene Puhar, Predoslje, Orehek in Stražišče ter kranjske enote Centra za socialno delo Gorenjska, medtem ko je izbrane starostnike predlagalo Društvo upokojencev Kranj, so pojasnili na Mestni občini Kranj.

»Smo osemčlanska družina. V letošnjem letu so se v naši družini pojavile hude težave. Mama ima namreč

težave z duševnim zdravjem. Tako sem skrb za vse otroke kot najstarejša prevzela jaz. Ker tudi sama še vedno obiskujem srednjo šolo, finančnega bremena ne zmorem prevzeti nase,« je samo ena od zgodb izbranih družin in posameznikov, ki nujno potrebujejo pomoč.

»Zgodbe ljudi so težke in boleče, hudo je že, če jih samo poslušam. Podpora prijateljev in dobrih ljudi je zato ključna, zlasti v trenutkih, ko ne zmorejo več. V želji,

da tistim, ki preživljajo hudo socialno stisko, omogočimo lepši jutri, zato tudi letos nadaljujemo humanitarni projekt V Kranju dobro v srcu mislimo,« je povedal kranjski župan Matjaž Rakovec, ki je pobudnik akcije.

Pomaga lahko vsak, ki na številko 1919 pošlje sporočilo KRANJ5 in tako prispeva pet evrov. Druga možnost je nakazilo na transakcijski račun Društva prijateljev mladine Kranj, odprt pri Delavski hranilnici, št. SI56 6100 0000 5487 540 s sklicem 500-21112021, ali na transakcijski račun Zveze prijateljev mladine Slovenije, odprt pri Delavski hranilnici, št.: SI56 6100 0000 3512 232, s sklicem SI00 07-245017. K sodelovanju organizatorji dobrodelne akcije vabijo tudi podjetja.

Več o humanitarnem projektu, ki poteka do 31. decembra do polnoči, in nekatere zgodbe družin, za katere zbirajo pomoč, je objavljeno na spletni strani Mestne občine Kranj.

Prenovili kulturni dom

Kulturni dom Medvode je v prenovljeni podobi. Investicija je bila vredna slabega pol milijona evrov.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Današnji Kulturni dom Medvode je bil glede na podatke upravljavcev zgrajen leta 1951 kot združni dom, kar pomeni, da objekt letos praznuje sedemdeset let. Ob obletnici je po dolgih letih dočkal obnovo. Zadnja večja je bila namreč pred štiridesetimi leti.

»Dvorana je dolga leta čakala na ureditev vizur ter prenavo električne napeljava in opreme, ki so trije od osnovnih pogojev za kvalitetno izvedbo produkcij in prijetno izkušnjo obiskovalca. Dotrajana električna napeljava in zvočni park ter nosilci lučnega parka, komaj delujoč pogonski motor za premikanje zaves, oblede glavna gledališka zavesa in porumenelo filmsko platno so pri vsakokratni izvedbi predstav in prireditev opominjali izvajalce kulturnih programov, da je predvsem dvorana nujno potrebna prenove. Obiskovalci bodo odslej končno deležni prijetnejše izkušnje, saj

Dvorana Kulturnega doma Medvode je po dolgih letih dočakala prenavo. / Foto: Peter Košenina

je bilo ob prenovi poskrbljeno tudi za izboljšanje vidljivosti na oder, osvetljenost dostopnih poti do sedežev, udobnejše sedeže in varnejši dostop na oder. Tehnična infrastruktura je bogatejša za kar nekaj zvočne in tudi lučne opreme. Poleg notranjosti dvorane je bil kulturni dom deležen tudi delne prenov v pododruju, obnovljena

je bila fasada z energetske sanacije, poskrbljeno pa je bilo tudi za izboljšanje požarne varnosti. V kletnih prostorih so urejene tudi nove sanitarije,« je pojasnila Sabina Spanjol, koordinatorica in organizatorica kulturnega programa v Javnem zavodu Sotočje Medvode, ki upravlja Kulturni dom Medvode. Končna vrednost

izvedenih del je dobrih 453 tisoč evrov. Projekt je v znesku 251.496 evrov sofinanciralo ministrstvo za kulturo.

Kulturni dom Medvode je za obiskovalce vrata že odprl, zaradi trenutnih razmer, povezanih s covidom-19, pa bo v prihajajočih mesecih lahko gostil le omejeno število obiskovalcev.

Višje cene odpadkov in pogrebov

V škofjeloški občini bo z novim letom višja cena odstranjevanja odpadkov, višji pa bo tudi strošek pogreba.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Občinski svet Občine Škofja Loka je na decembrski seji sprejel sklep o novih cenah storitev obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja preostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov, prav tako pa so potrdili predlog nove cene storitve 24-urne dežurne službe oziroma nekaj višje cene pogrebnih stroškov.

V občini Škofja Loka so za gospodarski javni službi obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja preostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov trenutno v veljavi cene, ki so začele veljati 1. januarja 2020. Odlok o načinu opravljanja obvezne lokalne gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Škofja Loka določa, da obračunsko obdobje, ki se uporablja pri oblikovanju cene storitve javne službe, traja dve koledarski leti. Občina Škofja Loka in Saubermacher Slovenija, Murska Sobota, sta marca leta 2015 sklenili Koncesijsko pogodbo za opravljanje obvezne lokalne gospodarske javne službe obdelave določenih vrst

komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov za dobo 15 let, predstavnik koncesionarja Boštjan Berlak pa je svetnikom predstavil elaborat za leti 2022 in 2023. Povedal je, da so za preteklo obračunsko obdobje ugotovili razliko med potrjeno ceno in obračunsko ceno opravljenih storitev in da je treba ceno nekoliko povežati. »To pomeni, da se sedanji strošek za 120-litrsko posodo za gospodinjstvo s 3,70 evra (brez DDV) zvišuje na 4,03 evra, kar na leto pomeni 3,96 evra,« je povedal Berlak in pojasnil, da je znižanje cen odvisno od količine mešanih odpadkov, ki žal narašča. Zato je pomembno striktno ločevanje odpadkov. S tem so se strinjali tudi svetniki, predsednica odbora za gospodarske javne službe Mirjam Jan Blažič pa je v imenu odbora predlagala podrobnejšo obravnavo o ravnanju z odpadki na občinskem svetu.

Svetniki so se strinjali tudi z novo ceno pogreba, ki jo je predlagal koncesionar, podjetje Akris. Cena pogreba je bila doslej 204,04 evra (brez DDV), nova cena pa bo 206,50 evra.

Svetniki potrdili tri investicije

Na zadnji seji občinskega sveta Občine Žiri so potrdili investicijske dokumente za gradnjo kanalizacije na Selu, gradnjo hodnikov za pešce vzdolž lokalne ceste Podčelo–Podlipa–Smrečje–Račeva–Žiri in dograditev hodnikov za pešce ob cesti Pod griči.

MATEJA RANT

Žiri – Odlok o proračunu Občine Žiri določa, da se novi projekti do investicijske vrednosti tristo tisoč evrov v načrt razvojnih programov uvrstijo na podlagi odločitve župana, nad to vrednostjo pa na podlagi odločitve občinskega sveta. Na zadnji seji so tako svetniki potrdili kar tri investicijske dokumente.

V sklopu prve obravnane investicije so svetniki soglašali z gradnjo javne fekalne kanalizacije s čistilno napravo za naselje Selo. Po besedah Olge Vončina z Občine Žiri načrtujejo gradnjo kanalizacije v dolžini dobrega 2,7 kilometra in postavitev male čistilne naprave za dvesto enot, ki bi jo bilo

po potrebi možno povečati na tristo enot. Na kanalizacijsko omrežje se bo priključilo okrog 60 stanovanjskih objektov oziroma okrog 250 občanov, so pojasnili na občini. »Osnovno izhodišče je gravitacijska kanalizacija, pri čemer se poskuša za priklop zajeti čim večje število objektov. Posamezni objekti zunaj območja gravitacijskega priklopa – gre za šest objektov – bodo postavili lastne male komunalne čistilne naprave oziroma se priključijo s črpanjem odpadne vode, saj so stroški gradnje kanalizacijskega omrežja zanje bistveno višji od postavitve individualnih malih komunalnih čistilnih naprav.« Naložba bo vredna slabih devetsto tisoč

evrov. V prihodnjem letu je predviden odkup zemljišč in pridobitev gradbenega dovoljenja, gradnja pa naj bi potekala v letih 2023 in 2024.

Svetniki so v nadaljevanju potrdili tudi investicijski dokument za gradnjo hodnikov za pešce ob lokalni cesti Podčelo–Podlipa–Smrečje–Račeva–Žiri v dolžini 450 metrov. Po besedah Olge Vončina so letos že pripravili potrebno dokumentacijo in odkupili del zemljišč, gradnja pa naj bi potekala v letih 2022 in 2023. Naložba bo vredna 520 tisoč evrov. Nazadnje so potrdili še projekt dograditve hodnikov za pešce ob cesti Pod griči. »Gradnja bo razdeljena na tri etape: od krožišča na Dobračevski ulici do križišča z Jezersko ulico,

nato naprej do krožišča s Partizansko ulico in nato še do krožišča z Novovaško cesto,« je razložila Olga Vončina. Kot so opozorili na občini, je cesta prometno zelo obremenjena, saj se nanjo navezujejo ulice z območja zgoščenega naselja in predstavlja najkrajšo povezavo do vpadnic v kraj. »Cesta ima urejene hodnike za pešce in javno razsvetljavo le na manjšem delu, zato je hoja po cesti nevarna za pešce.« Novi hodnik za pešce bo potekal po levi strani ceste v dolžini okrog 1180 metrov. V prihodnjem letu bodo pridobili glavino zemljišč in pripravili dokumentacijo, gradnja pa je predvidena v letih 2023 in 2024. Vrednost naložbe je 621 tisoč evrov.

Svetniki podpirajo ravnatelja Marka Primožiča

Škofja Loka – »Oktobra je svet Osnovne šole Ivana Groharja objavil razpis za ravnatelja. Nanj se je javil dosedanji ravnatelj Marko Primožič. Svet je ugotovil, da izpolnjuje vse pogoje,« je povedala predsednica predsednica Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Melita Rebič, svetniki pa so dali pozitivno mnenje za njegovo ponovno imenovanje.

Pomembna obletnica Škofjeloškega pasijona

Škofja Loka – Minuli teden, 1. decembra, je minilo pet let od dneva, ko je Unescov Medvladni odbor za varovanje nesnovne kulturne dediščine na zasedanju v Adis Abebi Škofjeloški pasijon vpisal na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Tako je Škofjeloški pasijon postal prva enota iz Slovenije, ki je vpisana na ta reprezentativni seznam.

ALMRAUSCH
URLAUB MIT C'SPÜR

Avstrijska Koroška - 9546 Bad Kleinkirchheim - ZAPOSILIMO:

VODJO STREŽBE m/ž
v naši PE Genusshotel Almrausch
(Chef-de-Rang)

Delo 6 dni na teden/48 ur. Mesečna plača 1.950,00 evrov neto. Po potrebi vam nudimo tudi bivališče (z brezplačnim brezžičnim internetnim omrežjem). Brezplačna prehrana (tudi ob prostih dnevih). Prosti dan po dogovoru. Brezplačna uporaba našega ogrevanega bazena.

NATAKARJE m/ž
v naši PE Genusshotel Almrausch
(Commis-de-Rang)

Delo 6 dni na teden/48 ur. Mesečna plača 1.750,00 evrov neto. Po potrebi vam nudimo tudi bivališče (z brezplačnim brezžičnim internetnim omrežjem). Brezplačna prehrana (tudi ob prostih dnevih). Prosti dan po dogovoru. Brezplačna uporaba našega ogrevanega bazena.

SODELAVCE ZA STREŽBO V NAŠI SMUČARSKI KOČI m/ž
v naši PE Strohsackhütte
(Speisen- & Getränketräger für Skihütte)

Delo 6 dni na teden/48 ur. Mesečna plača 1.600,00 evrov neto. Po potrebi vam nudimo tudi bivališče (z brezplačnim brezžičnim internetnim omrežjem). Brezplačna prehrana v hotelu (tudi ob prostih dnevih). Prosti dan po dogovoru. Brezplačna uporaba našega ogrevanega bazena.

POMOČNIKE V KUHINJI V NAŠI SMUČARSKI KOČI m/ž
v naši PE Strohsackhütte
(Küchenhilfe für Skihütte)

Delo 6 dni na teden/48 ur. Mesečna plača 1.750,00 evrov neto. Po potrebi vam nudimo tudi bivališče (z brezplačnim brezžičnim internetnim omrežjem). Brezplačna prehrana v hotelu (tudi ob prostih dnevih). Prosti dan po dogovoru. Brezplačna uporaba našega ogrevanega bazena.

Možno tudi delo za 5 dni na teden, 40 ur.
V tem primeru se zmanjša plača za 150 evrov neto.

Veselim se vaše prijave v nemščini:
Genusshotel Almrausch
marketing@genusshotel-almrausch.at | +43 4240 8484

www.genusshotel-almrausch.at

Prilagajanje spremembam

V Arboretumu urejajo poskusni nasad drevnine na klimatske spremembe odpornih vrst.

JASNA PALADIN

Volčji Potok – Raziskave kažejo, da se bo v prihodnjih dvajsetih letih temperatura v Sloveniji dvignila za dodatne od dve do štiri stopinje Celzija, več bo vročinskih valov in več padavin, vremenski ekstremi pa bodo vse pogostejši. Vse to bo povzročilo spremembe v drevesnem fondu, se zavedajo tudi v Arboretumu Volčji Potok, kjer skrbijo

samo vrstno raznoliki nasadi. Da bo mogoč premik sestave v tej smeri, je treba načrtovalcem predstaviti alternative. Preizkusni nasad na klimatske spremembe odpornih vrst v Arboretumu ima prav tak cilj in je po svojem namenu pomemben za stroko v širšem prostoru,« nam je povedal Matjaž Mastnak iz Arboretuma in dodal, da so novembra tako začeli urejati poskusni na-

Pri sajenju dreves so v Arboretumu sodelovali tudi dijaki.

jo za največjo botanično zbirko pri nas. »Pomen dreves, ki bodo zmožna zdržati pregrevajoča se poletja s pogostimi vročinskimi valovi in sušo, se bo v prihodnje povečal. Spremenjeno podnebje bo povzročilo tudi širjenje novih drevesnih boleznih in škodljivcev. Dolgoročno imajo izgleda za preživetje

sad. Skupaj z dijaki ene od ljubljanskih gimnazij so posadili različne selekcije javorjev, gledičij, lip, brestov in okrasnih hrušk, hrastov, mokovca, japonsko jerebiko in še kaj. Poskusno so posadili tudi nekaj vrst, ki smo jih bili doslej bolj vajeni z roba Sredozemlja, npr. trikрпи javor in južni koprivovec.

Najdbe pod telovadnico

◀ 1. stran

Arheološka izkopavanja za tako velik objekt, kot je večnamenska športna dvorana, bi bila namreč predraga. Na mestu stare telovadnice pa bodo uredili dodatne prostore za šolo.

Zanimive najdbe

Še pred začetkom gradnje pa so arheologi kranjske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine pod vodstvom Draška Josipovića začeli arheološka izkopavanja. V prvi fazi ta potekajo v notranjosti objekta, po njegovi porušitvi pa bodo območje razširili na celoten tloris. Med delom pa so že naleteli na nekaj zanimivih najdb. »Najprej smo odkrili dva zidana rimska objekta. Gre za livarno oz. kovačnico, na kar nakazujejo številni kosi žlindre in ohranjene jaškaste peči za taljenje rude. V plasti pol metra nižje pa smo naleteli na ostaline stavb železne dobe,« pravi Josipović, ki med presenetljivejšimi odkritji omeni odpadno jamo iz šestega stoletja našega štetja. »Pred gradnjo stare telovadnice je bila narejena odpadna jama, ki pa je uničila jamo iz časa preseljevanja ljudstev. Najdba nakazuje, da je bila v bližini pomembnejša stavba. Glede na to, da smo v jami našli košček oljenke, bi šlo lahko za poznoantično cerkev.«

Možnosti, da bi se lahko nadejali tudi najdbe grobišč, Josipović ne zavrača. Pri sondiranju leta 1997 so

Draško Josipović pri izkopavanjih na območju Gobavice sodeluje od leta 1988.

Del zidu rimskega poslopja

namreč že odkrili pet žarnih grobov iz pozne bronzne dobe oz. kulture žarnih grobišč.

Območje Gobavice je sicer znano arheološko nahajališče, kar se je pokazalo že v času arheoloških izkopavanj pred leti. Draško Josipović, ki območje raziskuje že od leta 1988, pravi, da se tukajšnje najdbe lahko primerjajo s tistimi v drugih slovenskih mestih, kot zanimivost pa poudarja: »Posebno

tisoč let v preteklost, v čas ledene dobe in neandertalcev. Seveda pa v tem času območje ni bilo stalno poseljeno,« pravi Josipović.

Zamud pri gradnji verjetno ne bo

Kaj arheološka izkopavanja oziroma najdbe pomenijo za nadaljevanje projekta izgradnje dodatnih prostorov za šolo, smo povprašali mengeškega župana Franca Jeriča. »Glede na to, da je na tem območju že znano arheološko najdišče, smo na določene najdbe računali. Arheološka izkopavanja pa za zdaj ne nakazujejo daljših časovnih zamikov pri izvajanju projekta. Dela namreč potekajo vzporedno s postopkom pridobivanja dokumentacije za izdajo gradbenega dovoljenja za objekt,« pravi Jerič in ob tem dodaja, da se je za pravilno izkazala odločitev za postavitev večnamenske športne dvorane na sedanji lokaciji.

V Mengšu so sicer razmišljali tudi o možnosti, da bi nove šolske prostore umestili kar v obstoječo telovadnico, a na podlagi strokovne ocene so se odločili za rušitev in postavitev novega objekta z enakimi gabariti. »Vsi parametri so pokazali, da je rušitev najprimernejša, v vsakem primeru pa bi morali izvesti arheološka izkopavanja,« še dodaja mengeški župan, ki meni, da bi po pridobitvi gradbenega dovoljenja in postopku izbire izvajalca del gradnjo lahko začeli poleti ali jeseni.

V eni od sond so leta 1997 našli dvojno strgalo iz časa starejše kamene dobe, staro okoli štirideset tisoč let.

fascinantno je, da smo v eni od sond leta 1997 našli dvojno strgalo iz časa starejše kamene dobe, staro okoli štirideset tisoč let, kar kaže na to, da kontinuiteta naseljevanja tega območja sega štirideset

Predstave bodo bolj varne

Dom kulture Kamnik bo v teh dneh zasijal v novi podobi. Tik pred zaključkom je temeljita energetska sanacija stavbe, v okviru katere so na streho namestili tudi sončno elektrarno, zamenjali pa so tudi dotrajano odrsko mehanizacijo, ki lažje in predvsem bolj varno delo prinaša scenskim delavcem.

JASNA PALADIN

Kamnik – Odrska mehanizacija v Domu kulture Kamnik je imela že dolgo brado in skrajni čas je bil, da se posodobi, zato je občina letos projekt prijavila na razpis ministrstva za kulturo in bila uspešna. Prejeli so 266 tisoč evrov.

In kaj je novega? »Scenska dvigala, ki jim rečemo tudi scenski vlaki, vleki ali cugi in na katerih so obešene luči, scenski rekviziti, projekcijska platna in zavese, so bili zamenjani s sodobnim sistemom odrske mehanizacije, še bolj pomembno pa je, da je nov sistem nameščen

na statično ustrezne nosilce. Glede na to, da vse to visi točno nad odrom, si lahko predstavljate, da je brezhibnost tega sistema eden najpomembnejših varnostnih aspektov Doma kulture Kamnik. In od zdaj naprej glede tega nimamo več skrbi. To seveda ne pomeni, da je bil prejšnji sistem nezadosten, a preprosto ga je povozil čas in novi varnostni standardi. Nov sistem je v celoti motoriziran, kar pomeni lažje delo za odrsko ekipo in natančnejše delo s scenskimi elementi. Odpade tudi zamudno in nevarno delo z menjavanjem uteži in vrviščem,« nam je povedal

Primož Jeras, tehnični vodja iz Zavoda za kulturo Kamnik, ki upravlja Dom kulture Kamnik, in dodal, da so sedaj sistemi krmiljeni preko digitalnega vmesnika, zato lahko scenski delavci premikanje sprogramirajo, kar poveča natančnost in spet tudi varnost. Obiskovalci razlike na odru niti ne bodo opazili, še kako pa jo bodo opazili vsi nastopajoči, domači in gostujoči, še posebej pa scenski delavci.

Pri koncu je tudi energetska sanacija stavbe, katere zanimivost je predvsem sončna elektrarna na južni strani strehe, kar kamniški kulturni hram na tem

Dom kulture Kamnik ima novo, energetske varčno fasado in sončno elektrarno na strehi.

področju uvršča med najbolj napredne pri nas. Prenovljeni Dom kulture Kamnik so tako javnosti želeli predstaviti že v petek, 3. decembra, na Ta veseli dan kulture, a so se dela nekoliko zavlekla (severni in zahodni del fasade bo končan do sredine decembra), zato bodo ta dogodek pripravili

ob slovenskem kulturnem prazniku februarja. Kljub vsemu pa se je vsebina že vrnila na veliki oder in osrednjo dvorano, kjer po trenutnih ukrepih lahko sedi 110 obiskovalcev, še 39 sedežev lahko namestijo v Klubu Kino dom. »Decembrski program smo načrtovali že v oktobru ter ga glede na

ukrepe spreminjali, dopolnjevali. V decembru bodo na ogled zaključne produkcije lokalnih kulturnih društev. Abonmaje začnemo januarja – še vedno se je mogoče vpisati v abonma ter unovčiti BON21,« pa nam je povedala programska vodja Doma kulture Kamnik Anja Koleča.

Pripravili okrog štiristo daril

Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka je v nedeljo v Sokolskem domu pripravilo tradicionalno miklavževanje. Otroke je obiskal Miklavž s svojimi pomočniki in jih obdaroval.

MATEJA RANT

Škofja Loka – Prihod Miklavža so načrtovali na Mestnem trgu, a jim je to preprečilo slabo vreme in so prireditve v zadnjem hipu preselili v dvorano Sokolskega doma. Otroci so lahko prisluhnili zgodbam o sv. Miklavžu in si ogledali predstavo Pisma sv. Miklavžu. Še pred začetkom prireditve sta se po dvorani zapodila dva parkeljna in v košu odnesla deklico, a sta očitno kmalu ugotovila, da gre za pomoto in torej nista odnesla kakšnega porednega otroka, zato se je hitro vrnila na svoje mesto. Ko je vstopil Miklavž s svojim spremstvom, pa se dvorani nista upala več niti približati.

Prireditev je povezovala Maša Demšar, ki je otrokom zaupala, da parkeljni samo čakajo, da koga zvabijo v svoj krog, in tako je tudi njeno obiskal sam šef vseh hudobnih duhov, Lucifer. »Da je Miklavž 'larifari', mi je rekel, in naj grem raje z njim, da se bom imenitno zabavala.« Prav tako jo je poskušal prepričati, naj bo s slabimi dejanji zgled otrokom, ne dobrimi, in naj ne verjame Miklavžu,

Miklavž je otrokom prinesel darila. / Foto: Tina Dokl

ki bo spet »sadir rožice« s svojimi zgodbami. »Meni pa so tako lepe Miklavževe zgodbe, ki vedno nosijo tudi neko sporočilo.« Zbrane je spomnila na štiri legende o škofu Miklavžu. Prva govori o tem, kako je rešil tri ljudi, obsojene na smrt, ko se je v sanjah prikazal cesarju in prosil za njihovo pomilostitev. Druga zgodba govori o treh revnih dekletih, ki jih je obdaroval s tremi kepami zlata in

jim tako pomagal, da so se lahko poročila. V tretji zgodbi jim je razložila, kako je rešil mornarje na morju, ko je umiril vihar, v četrti pa je prebivalce mesta Mira rešil pred hudo lakoto, ko jim je pripeljal ladjo z žitom. Otrokom je še zaupala, da so vsa njihova dobra dela že napisana na nebeškem trgu, na najlepšem in najsrečnejšem kraju.

Na koncu je sledilo še, kar so najtežje čakali – prihod

Miklavža z darili. Otrokom je svetoval, naj bodo dobri, saj je to nekaj lepega. »Parkeljni pa ne marajo dobrote, so črni in hudobni,« jim je še dejal in jih takoj potolažil, da jih ni treba biti nič strah, saj pred njim takoj zbežijo. Nato je prav vse otroke obdaroval. Prav nihče ni ostal brez darila, saj so v Prosvetnem društvu Sotočje Škofja Loka pripravili okrog štiristo daril.

Vztrajnost jih je pripeljala do cilja

Učenci in delavci Vzgojno-izobraževalnega zavoda Frana Milčinskega Smlednik so se po letu premora ponovno podali na tradicionalni, že 22. pohod iz Smlednika v Vrbo.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Pohoda, ki ga tradicionalno izvedejo pred dnevom obletnice rojstva Franceta Prešerna, se je letos udeležilo 21 pohodnikov, od tega devet otrok – učencev od šestega do devetega razreda osnovne šole. Vsi so pot premagali prvič. »Letošnja udeležba je bila zaradi epidemičnih razmer okrnjena, v preteklosti so se nam pridružili tudi iz Vzgojnega zavoda Kranj, Dijaškega doma Bežigrad in Mladinskega doma Malči Beličeve,« je pojasnil Jože Rozman, vodja projekta, ki ga pripravijo v okviru vzgojno-izobraževalnega programa.

Ob 5. uri so iz Smlednika krenili na 42 kilometrov dolg

Žirovnica in Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica. Kot gostja večera se jim je pridružila igralka Marja Jalen, ki je pohodnikom predstavila življenje in delo pisatelja ter duhovnika Frana Saleskega Finžgarja. Letos namreč praznujemo 150. obletnico njegovega rojstva.

»Nihče od pohodnikov ni bil fizično pripravljen na tako dolgo pot, zato so se nekateri spopadali z utrujenostjo, pestili so jih žulji, letos nam je še posebej zagodlo deževje, ki nas je spremljalo od samega začetka do konca. Sicer pa tako potrpežljive skupine v vseh 22 letih še nismo pospremili na pohod, nihče ni izrazil nezadovoljstva, vsi so se potrudili in uspeš-

Učenci in delavci Vzgojno-izobraževalnega zavoda Frana Milčinskega Smlednik so se na pohodu iz Smlednika v Vrbo ustavili v Kranju. / Foto: Primož Pričulin

pohod s ciljem v Vrbi, kamor so prispeli okoli 18. ure. Pot jih je vodila skozi vasi Trboje, Prebačevo in Hrastje do Kranja, kjer so pri spomeniku pred Prešernovim gledališčem naredili prvi krajši postanek, si ogledali Prešernov spominski muzej, sprejeli so jih tudi na Mestni občini Kranj. V Prešernovem gaju so ob krajšem recitalu prižgali svečo in položili cvetje. Nadaljevali so proti Naklemu in skozi Podbrezje do Posavca, kjer so si privoščili kosilo. Na zadnji tretjini poti so obšli Brezje, šli mimo Zapuž in po stari cesarski cesti do končne točke – Prešernove rojstne hiše, kjer so jih sprejeli in pogostili predstavniki Občine

no prispeli na cilj,« je dejal Rozman in dodal: »Poleg počastitve Prešernovega rojstva se na pohod odpravimo z namenom, da otrokom dokažemo, da je s trdno voljo in vztrajnostjo mogoče doseči tudi zelo oddaljene cilje in pot premagati brez sodobnih prevoznih sredstev.«

Učenca Tiana Nagodeta je malce zeblo, bolele so ga noge. »Želel sem si dokazati, da zmorem, in uspelo mi je,« je poudaril. Pohod je bil velik izziv za Aljaža Rokavca Komotarja. »Najbolj moteč je bil dež, a smo se znašli in se opremili z zaščitnimi pregrinjali. Pohod mi je dal tudi nekaj novega znanja o Francetu Prešernu,« je še dodal.

Delavnica peke Podbreške potice

Tržič – Ljudska univerza Tržič vabi na brezplačno kulinarčno delavnico Peka Podbreške potice v sodelovanju s KD Tabor Podbrezje, ki bo potekala po spletni aplikaciji Zoom jutri, 8. decembra, z začetkom ob 17. uri. Originalna Podbreška potica je bila že velikokrat nagrajena, pripravljena je iz domačih lokalnih sestavin po starih receptih in slovi daleč naokoli. Prijave na kulinarčno delavnico sprejemajo na e-naslov boni.colnar@lu-trzic.si.

Jubilejna dražba slaščic

Na jubilejni, deseti dobrodelni dražbi prazničnih slaščic v Tržiškem muzeju, ki je zaradi trenutnih koronarnih razmer potekala virtualno, so zbrali 4500 evrov.

MAŠA LIKOSAR

Tržič – Ob vstopu v praznični december Lions klub Golf Bled, Rotary klub Tržič Naklo in Tržiški muzej skupaj pripravijo tradicionalno dražbo slaščic, katere celotni izkupiček gre v dobrodelne namene. Letos bodo pomagali socialno ogroženim osnovnošolskim otrokom in

petčlanski družini na eksistencialnem robu, sredstva bodo namenili za nakup terapevtskih pripomočkov in za projekt Starejši starejšim Društva upokojencev Tržič. Sprva so načrtovali druženje in draženje slaščic v živo v Tržiškem muzeju, a so se ob spoštovanju trenutnih ukrepov odločili za virtualno dražbo. »Dražbo smo

letos kljub vsemu izvedli, čeprav v nekoliko drugačni obliki, saj želimo negovati dobrodelno poslanstvo, ki družni somišljenike v Rotary in Lions klubih po vsem svetu,« je dejala direktorica Tržiškega muzeja Jana Babšek in dodala: »Seznam 76 slaščic, ki so jih prispevala lokalna društva, slaščičarne, posamezniki in posameznice

iz Tržiča ter okolice, smo tistim, ki se običajno udeležijo dražbe, poslali po elektronski pošti. Posamezniki so nato sporočili znesek, ki bi ga namenili za določeno slaščico, in tisti, ki je ponudil največ, je postal njen lastnik. V sredo smo vsem dražiteljem slaščice osebno dostavili.« Letos so z draženjem prazničnih slaščic zbrali 4500 evrov.

Na deseti dobrodelni dražbi prazničnih slaščic so zbrali 4500 evrov. / Foto: Suzana Kokalj

Letos so praznične slaščice dobrodelne dražbe osebno dostavili dražiteljem. / Foto: Suzana Kokalj

zdravje & lepota

Program DORA znova v Kamniku

JASNA PALADIN

V začetku decembra je Onkološki inštitut Ljubljana v Kamniku znova postavil mobilno enoto svojega presejalnega programa DORA, tokrat že šestič; zadnjič je bila v Kamniku pred dvema letoma. Takrat so povabili 3502 ženske, na presejalno mamografijo jih je prišlo 80,4 odstotka, kar je zelo dober rezultat in presega sedemdeset odstotkov, kolikor je pogoj, da lahko v programu zgodnjega odkrivanja raka dojke uspešno dosežejo ključni cilj, tj. zmanjšanje umrljivosti žensk za do trideset odstotkov.

Od vseh slikanih žensk jih je 61 imelo nadaljnjo diagnostično obravnavo na Onkološkem inštitutu Ljubljana. Raka dojke so z dodatnimi preiskavami na Onkološkem inštitutu odkrili pri 14 ženskah, pri večini je bil na začetni stopnji bolezni. Ker so mobilno enoto zaradi reorganizacije dela postavili nekoliko kasneje, kot je bilo načrtovano, so del Kamničank za mamografijo v minulih tednih vabili v Zdravstveni dom Domžale; vabilu se je odzvalo 83 odstotkov vabljenih. Tokrat bodo na presejalno mamografijo povabili še preostali del žensk iz občine Kamnik med 50. in 69. letom starosti, ki še niso bile slikane.

Mobilna enota programa DORA je znova parkirana pri Domu kulture Kamnik.

Tisoč gibov na malih ekranih

SUZANA P. KOVAČIČ

Društvo Šola zdravja v sodelovanju z lokalnimi televizijami ponovno začne akcijo Telovadimo doma preko malih zaslonov. Tako so s skupnimi močmi poskrbeli tudi za tiste, ki niso večji uporabniki interneta oziroma ga sploh nimajo. Njihov cilj je, da tudi tokrat, ob ponovnih omejitvah za zajezitev covida-19, motivirajo veliko prebivalcev za vsakodnevno skrb za svoje zdravje. Društvo Šola zdravja je pripravilo še film Dihamo z naravo, kjer gledalcem lokalnih televizijskih postaj predstavljajo sprostivne dihalne in gibalne vaje ter meditacije s poudarkom na programih čuječnosti. »Prav zaradi epidemiološke situa-

cije, v kateri lahko vsakogar od nas kadarkoli doleti karantena, ter zaradi obveznega upoštevanja pogoja PCT je Društvo Šola zdravja ponovno organiziralo tudi telovadbo na platformi Zoom. Tako se lahko poleg filmov s telovadbo na lokalnih televizijah in na YouTube (1000 gibov, Dihamo z naravo) redni jutranji telovadbi priključite tudi na Zoomu, in sicer od ponedeljka do petka ob 8. uri zjutraj,« so še sporočili iz Društva Šola zdravja in dodali, da je povezava javno dostopna na spletni strani društva. Vaditelj Šole zdravja na različnih lokacijah tudi po Gorenjskem pa se lahko ob upoštevanju vseh ukrepov še vedno pridružite tudi v živo, treba je upoštevati pogoj PCT in varnostno razdaljo.

Zima je čas za cepljenje proti KME

Zimski meseci so najprimernejši za cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu (KME). »Le tako zaščiteni smo povsem pripravljeni na pomlad in aktivnost klopov, ki se začne s toplim vremenom. Okužba lahko resno ogrozi zdravje, Gorenjska pa spada med najbolj tvegane regije,« so sporočili iz Zdravstvenega doma Škofja Loka, kjer cepljenje proti KME izvajajo v preventivni ambulanti družinske medicine 1. Med cepljenjem proti covidu-19 in KME mora preteči 14 dni.

Soglasje k imenovanju Tomazina za direktorja

Tržiški občinski svetniki so na nedavni seji soglašali z imenovanjem prim. dr. Iztoka Tomazina, dr. med. spec., za direktorja Zdravstvenega doma Tržič za naslednjih pet let. Tomazin ZD Tržič vodi že dvajset let, in kot je bilo slišati na seji, je pri svojem delu izjemno uspešen. »Pod njegovim vodstvom imamo Tržičani zagotovo eno najboljših zdravstvenih oskrb na Gorenjskem in tudi širše.« Poleg zahtevnega dela v ZD Tržič Tomazin pomaga tudi kot zdravnik – gorski reševalec.

gorenjske lekarnice

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Eterična olja

Eterična olja s svojimi opojnimi, lahko hlapljivimi snovmi že tisočletja blagodejno delujejo na človekovo počutje in razpoloženje. Stari Egipčani so aromatična olja za izdelavo parfumov in mazil uporabljali že 4500 let pr. n. št., Grki pa so uporabo različnih eteričnih olj, kot so materina dušica, žafran, kumina in poprova meta, dokumentirali od 500 do 400 let pr. n. št.

Eterična olja so hitro hlapne in zelo koncentrirane snovi močnega vonja in tudi okusa. V vodi so netopna, običajno so lažja od vode in plavajo na površini. Zato jih imenujemo »olja«, čeprav so po svojih lastnostih podobna bolj drugim snovem kot pa olju.

Eterična olja najdemo v različnih delih rastlin, na primer cvetovih, listih, koreninah, lubju, iglicah, od koder jih najpogosteje pridobivamo s parno destilacijo in hladnim stiskanjem. Od težavnosti pridobivanja ter vsebnosti eteričnega olja v delu rastline je odvisna tudi njegova cena. Na primer: za en liter eteričnega olja damaščanske vrtnice potrebujemo kar od 3 do 3,5 tone cvetov; temu primerna je tudi cena: 16 evrov za mililiter eteričnega olja.

Molekule eteričnih olj so majhne, zato dokaj hitro prehajajo skozi kožo in dihalnih poti – do mesta njihovega delovanja. Tu dosejajo različne učinke, ki so odvisni od vrste eteričnega olja, zato je pomembno, katero eterično olje ob določeni težavi uporabimo. Eterično olje čajevca na primer deluje protibakterijsko, protiglivično in protivirusno. Eterično olje brina blaži krče v prebavilih, eterično olje sivke pa deluje pomirjevalno in izboljšuje kakovost spanja. Pri bolečinah v mišicah in sklepih eterična olja brina, bora in smreke izboljšajo prekrvavitve na mestu nanosa in delujejo blago protibolečinsko. Za lažje izkašljevanje, dihanje in vlaženje sluznice dihal pri prehladnih obolenjih pa lahko uporabimo eterično olje bora, evkalipta, smreke in janeža.

Poleg uporabe v farmaciji eterična olja vključujemo še v kozmetično industrijo in prehrano, vse bolj pa je prepoznana uporaba eteričnih olj v aromaterapiji.

Eterična olja vedno uporabljamo razredčena, razen kadar je v navodilu za uporabo izrecno navedeno drugače. Uporaba nerazredčenih eteričnih olj bi lahko povzročila draženje ali preobčutljivost. Običajno so sestavni del pare za inhalacije, kopeli, kapljic ali sirupov. Za uporabo na koži jih razredčimo v oljih ali kremah.

Na kaj moramo paziti pri uporabi eteričnih olj

Eterična olja so pripravki naravnega izvora, kar pa še ne pomeni, da so nenevarni.

Nerazredčena eterična olja niso primerna za uživanje. Če pride do zaužitja, takoj poiščite zdravniško pomoč. Posebna previdnost pri uporabi eteričnih olj je potrebna pri otrocih, nosečnicah, doječih materah, osebah z oslabiljenim imunskim siste-

mom, povišanim krvnim tlakom ali obolenji ledvic. O varnosti uporabe določenih eteričnih olj pri otrocih ni podatkov, zato se pred uporabo posvetujte z zdravnikom ali farmacevtom. Pri dojenčkih in majhnih otrocih se izogibajte nanašanju na obraz in inhalacijam z eteričnimi olji.

Galenski laboratorij Gorenjskih lekarn eterična olja vključuje v različne izdelke, ki jih lahko kupite v vseh naših lekarnah. Vaš nakup bomo podprli s strokovnim nasvetom, s tem pa poskrbimo, da si z uporabo eteričnih olj ne boste škodovali. Na voljo imamo čista eterična olja bora, brina, čajevca, evkalipta, sivke in smreke. Za težave pri prehladnih obolenjih lahko uporabite Mazilo pri nahodu in prehladu ter Kapljice za inhalacijo, ob bolečinah Balzam proti bolečinam, Campirogel ali Kitajsko mazilo, pri aknah, drugih okužbah kože ter herpesu Gel čajevca, ob prebavnih krčih dojenčkov in majhnih otrok pa Kapljice proti krčem. Eterična olja vgrajujemo tudi v kozmetične izdelke, kot so Olje proti celulitu, Olje za masažo in Ustna voda.

Poleg vseh zdravilnih učinkov eteričnih olj, ki so omenjeni v članku, naj v prihajajočih prazničnih dneh raje prevladajo njihovi blagodejni učinki ter vam njihov omamen vonj prinese zadovoljstvo v še tako siv dan.

Vida Tušek, mag. farm.

Ob nakupu kozmetičnega izdelka Galenskega laboratorija Gorenjskih lekarn preko spleta si z uporabo promo kode **GALGG2021** pridobite 10% popust. Koda je veljavna do 31. decembra 2021.

Kozmetika kot **DARILO**

KOZMETIKA
GALENSKI LABORATORIJ
Gorenjske lekarnice

Razveselite svoje bližnje s prazničnim darilom - kozmetičnim izdelkom Galenskega laboratorija Gorenjskih lekarn.

www.gorenjske-lekarnice.si, info@gorenjske-lekarnice.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

AKTUALNO

Kondomi tudi za zdravnike

Letos mineva štirideset let od začetkov soočanja z epidemijo aidsa. V Sloveniji so v letošnjem letu zabeležili osemindvajset novih diagnoz okužbe s HIV, po ocenah pa naj bi v državi živelo nekaj manj kot tisoč oseb s HIV. Študenti jeseniške fakultete za zdravstvo so delili rdeče pentlje in kondome, tudi zdravnikom.

URŠA PETERNEL

Prvi december je svetovni dan aidsa, ki so ga zaznamovali tudi v Splošni bolnišnici Jesenice. Na dogodku v avli bolnišnice so sodelovali študenti Fakultete za zdravstvo Angele Boškin z Jesenic, ki so pripravili stojnico in plakate z dejstvi o aidsu,

mimoidočim, tudi zdravnikom, pa so delili rdeče pentlje, ki so simbol boja proti aidsu, ter kondome, ki ostajajo ena najbolj zanesljivih metod za zaščito pred to spolno prenosljivo boleznijo.

Kot je povedala študentka Jasmina, je tudi na ozaveščanje o aidsu vplivala epidemija koronavirusa; vse ostale epidemije so tako v zad-

njih dveh letih ostale v njegovi senci. Kljub temu ne smemo pozabiti na ostale bolezni, tudi aids, katerega epidemija traja že štirideset let.

Po podatkih NIJZ v Sloveniji živi nekaj manj kot tisoč oseb s HIV, v letošnjem letu so (do konca novembra) zabeležili 28 novih diagnoz okužbe. Od tega je bilo največ novih okužb

Rdečo pentljo si je pripel tudi zdravnik Robert Carotta, predstojnik urgentnega centra in državni koordinator za covidne bolniške postelje.

med moškimi, ki imajo spolne odnose z moškimi, in sicer petnajst, štiri okužbe so bile zabeležene med injicirajočimi uživalci drog. Zelo pomembno pri aidsu je, da se osebe, ki bi lahko bile okužene z virusom HIV, čim prej testirajo in v primeru pozitivnega izvida tudi čim prej začnejo zdraviti.

Kot poudarjajo na NIJZ, je v Sloveniji vsem osebam s HIV zagotovljena izjemno kakovostna zdravstvena oskrba vključno z vsemi najsodobnejšimi zdravili. Velika večina oseb s prepoznano okužbo s HIV v Sloveniji prejema protivirusna zdravila. Pri učinkovitem zdravljenju je virus nezaz-

naven v krvi, zato te osebe ne morejo okužiti drugih ljudi.

Najbolj pomembno pa je, da se ne okužimo, zato je ključno varno spolno vedenje, kamor sodi odlašanje s spolnimi odnosi med mladimi, omejevanje števila spolnih partnerjev, obojestranska zvestoba, pravilna in dosledna uporaba kondoma z lubrikantom pri spolnih odnosih, in to pri vsem prebivalstvu, med mladimi in predvsem med osebami, ki so zaradi svojega načina življenja bolj izpostavljene okužbi s HIV in drugim spolno prenosljivim okužbam. Pri skupinah z visoko tveganim vedenjem pa se vse bolj uveljavlja tudi zaš-

Pa se mladi danes zavedajo pomena varne spolnosti? Jasmina:
»Zase lahko rečem, da se zavedam, pri mnogih mladih pa je v trendu menjavanje spolnih partnerjev ...«

čita z zdravili pred izpostavitvijo, v naslednjem letu bodo pri nas za moške, ki imajo spolne odnose z moškimi, uvedli to novo preventivno metodo. Novosti pa sta še presejanje vseh nosečnic na HIV ter možnost pregleda v ambulanti za spolno prenosljive okužbe brez napotnice.

Kondomi in rdeče pentlje, simbol boja proti aidsu

Izbira slušnega aparata

Pri izbiri modela slušnih aparatov in tehnologije, ki vam najbolj ustreza, vam bodo pomagali naši izkušeni slušni akustiki. V svetovalnem pogovoru bomo tako skupaj ugotovili, kakšne so vaše potrebe in katere možnosti vam lahko ponudimo. Skupaj bomo omogočili najnovejši tehnologiji, da vam pomaga polno zaživeti.

Prisluhnite življenju s slušnimi aparati iz Neurotha, vodilnega ponudnika slušnih aparatov v Sloveniji, in jih brezplačno preizkusite v domačem okolju. S 112-letno tradicijo in s 14 poslovalnicami po vsej Sloveniji ter veliko izbiro slušnih aparatov različnih znamk z najnovejšo tehnologijo smo prava izbira.

NEUROTH. BOLJE SLIŠATI, BOLJE ŽIVETI.
Pokličite 080 5076 in si zagotovite svoj termin.

Foto: Barbara Zajc

Prisluhnite življenju

Slušni aparati iz Neurotha vam dajejo neodvisnost in priložnost, da ponovno polno zaživite...

Najnovejša tehnologija zagotavlja veliko udobja pri nošenju in enostavno vključitev v vsakodnevne pogovore.

Za več informacij pokličite 080 50 76

neuroth.com

2020
AAA
Platinasta odličnost
*****

NEUROTH
BOLJE SLIŠATI • BOLJE ŽIVETI

Brezplačno preizkusite
slušne aparate
v svojem domačem okolju.

Znani Prešernovi nagrajenci

1. stran

Dr. Mirko Cuderman je s svojim poustvarjalnim, muzikološkim, pedagoškim in organizacijskim delom temeljno zaznamoval slovensko (zborovsko) glasbo zadnjih desetletij. Po študiju teologije in duhovniškem posvečenju je na Dunaju zaključil še študij cerkvene glasbe ter muzikologije. Leta 1968 je ustanovil sloviti zbor Consortium musicum, ki se je oblikoval v enega najvidnejših pevskih ansamblov pri nas. Kot med drugim preberemo v obrazložitvi, se je tako rekoč edini pri nas posvečal tudi izvedbam večjih najzahtevnejših vokalno-instrumentalnih del ter sodeloval z najrazličnejšimi priznanimi dirigenti in orkestri. Dr. Cuderman je z zborom posnel priljubljeno zbirko 23 plošč Musica sacra Slovenica, ki predstavlja prvo celovito predstavitev slovenske cerkvene glasbe. V času, nenaklonjenem tovrstnim projektom, je pomenila nespregledljiv umetniški in kulturni dosežek.

Nagrado Prešernovega sklada prejmejo: pesnica in pisateljica Anja Štefan, dramska igralka Jette Ostan Verjup, sopranistka Andreja Zakonjšek Krt, slikar Dušan Kirbiš, režiserka ter avtorica animiranih filmov Špela Čadež in skladatelj Damijan Močnik za ustvarjalni opus vokalne in vokalno-instrumentalne glasbe v zadnjih treh letih.

»Damijan Močnik se je v zadnjih letih uveljavil kot eden najpomembnejših slovenskih zborovskih in vokalno-instrumentalnih

Dr. Mirko Cuderman

Damijan Močnik

skladatelj. O njegovi široki mednarodni odmevnosti pričajo redne izvedbe njegovih skladb na najprestižnejših festivalih in v izvedbi najboljših profesionalnih zborov, med katerimi so Zbor švedskega radia, SWR zbor Stuttgart, MDR radijski zbor Leipzig, Vancouver Chamber Choir, Choeur de Radio France, RIAS Kammerchor Berlin, Taipei Philharmonic Chamber Choir, St. Jacobs Kammarkör, Zbor Slovenske filharmonije ...« prebremo v obrazložitvi k nagradi. Pred časom je podpisal tudi obsežno vznemirljivo kantato An die Freude, ki je nastala po naročilu Glasbene akademije Baden-Württemberg ob praznovanju obletnice Beethovnovoga rojstva.

Orkester Amadeo s solisti

IGOR KAVČIČ

Kropa – Na četrtem koncertu Glasbenega abonmaja v Kropi bo v nedeljo, 12. decembra, ob 19. uri na odru tamkajšnjega Kulturnega doma nastopil Simfonični orkester Amadeo pod taktirko dirigenta Tilna Drakslerja. V prvem delu koncerta se bodo kot solisti predstavili mladi perspektivni slovenski glasbeniki, v drugi polovici pa bomo lahko prisluhnili Brahmovi 4. simfoniji, op. 98. Violinist Nikola Pajanović in violončelistka Sara Čano se bosta v duu in kot solista z orkestrom predstavila z Vivaldijevim koncertom v B-duru. Mednarodno priznani kitarist, skladatelj in profesor na Dunaju

Nejc Kuhar bo nastopil s avtorskim koncertom – Koncert za kitaro in orkester št. 2. Violist Nejc Mikolič, docent na Akademiji za glasbo v Ljubljani, bo kot solist z orkestrom izvedel Webrov Andante in Rondo Ungarese. Posebna gostja večera violonistka Moeko Sugiura pa se bo predstavila z Meditacijo iz opere Thais Julesa Masseneta.

Z gostujočim velikim simfoničnim orkestrom in solisti bodo tako lahko prišle do izraza vse prostorske in akustične kapacitete dvorane. Koncert v Kropi pripravljajo v koprodukciji s Fundacijo Gallus, ki že več kot trideset let spodbuja in finančno podpira mlade slovenske glasbenike.

Tako edinstveni, oni, Poljanci

V dvorani Kulturnega doma Poljane so v petek še zadnjič letos ponovili gledališko igro Medrug Polanci po besedilu in v režiji Andreja Šubica. Poklon likovnikom Poljan in širše okolice.

IGOR KAVČIČ

Poljane – Najnovejša uprizoritev iz režijske beležnice v zadnjem desetletju in več neumornega buditelja poljanskega ljubiteljskega gledališkega odra, v Škofji Loki živečega Poljanca Andreja Šubica, sledi njegovemu izvirnemu besedilu z naslovom Medrug Polanci. Za širšo Gorenjsko velja naslov prevesti v Mi Poljanci, saj je – kot je za Šubičev režijski ustvarjalni opus značilno – besedilo in z njim tudi njegova odrska izvedba v poljanskem narečju. V zadnjih letih se je še posebno veliko ukvarjal z uprizarjanjem literarnega opusa poljanskega rojaka Ivana Tavčarja in med drugim poskrbel, da so ob predstavah dramatisacije nekaterih njegovih del dobile tudi »poljanski prevod« (Šarucova sliva, Raubarski cesar, Cvetje v jeseni, Visoška kronika) v knjižni obliki.

Po izjemno uspešni uprizoritvi Visoške kronike je Šubic v času epidemije napisal dramsko besedilo Medrug Polanci in ga posvetil rojakom, ki so se s svojim umetniškim ustvarjanjem v zadnjih dvesto letih zapisali v zgodovino slovenske, nekateri izmed njih morda tudi širše, Evropske in svetovne likovne umetnosti. Celotni projekt Kulturnega društva dr. Ivan Tavčar, oplemeniten z razstavo reprodukcij najbolj znanih poljanskih ustvarjalcev, so posvetili 170. obletnici pisateljevega rojstva. Tavčar se v predstavi sicer pojavi le kot eden od likov, a je vseskozi v podtonu čutiti prisotnost njegovega duha – duha iz njegovih literarnih del, v katerih opisuje Poljanec, njihove življenjske zgodbe in s tem njih človeški značaj, ki ga skozi zgodovino v današnji čas določata tako povezanost z zemljo in vero kot slikovito naravno okolje. Vse to se je in se še vedno odraža tudi v umetniških govoricah številnih likovnikov, ki izhajajo iz Poljan in širše okolice.

Kipar Metod Frlic je posebej za predstavo izdelal potret Jerneje Bonča, ki se je odlično vživela v lik Maje Šubic.

V prvem dejanju se v ateljeju srečata Jurij Šubic (Andrej Šubic) in Ivan Tavčar (Uroš Čadež).

Predstava je poklon poljanskim likovnim umetnikom, kot so podobarji in slikarji iz rodbine Šubic, Štefan, Janez starejši, Janez in Jurij, pa slikarja Anton Ažbe in Ivan Franke, kipar Franc Ksaver Zajec, v prejšnjem stoletju slikar Ive Šubic, sodobnik Peter Jovanovič, vse do slikarke Maje Šubic, kiparja Metoda Frlica, ilustratorja in striparja Iztoka Sitarja in zagotovo še koga. Gre za imena, ki jih mora danes poznati vsak slovenski umetnostni zgodovinar.

Med poljanskimi likovniki

Igra ima tri dejanja, vsakega izmed njih v dialogu oblikujeta dva lika, ki jih je avtor izbral tako iz poljanske umetniške preteklosti kot ustvarjalnosti sedanjega časa. Vseh šest likov, ki so vseskozi prisotni na odru – dobimo občutek, kot da so na stari družinski sliki – zgodbo začne s pesmijo: »Miljarde let bo ta svetloba naprej potvala, milijarde let.« Pesem z naslovom V ritmu wolovske vprige še dveh izjemnih umetniških duš iz Poljanske doline, pesnika Janeza Ramoveša in pevke Uršule Ramoveš, je tudi vodilo, ki povezuje posamezna dejanja in z začetnim verzom igro po slabi uri tudi konča.

V prvem dejanju se vrne mo v leto 1881 v atelje slikarja

Jurija Šubica (igra ga Andrej Šubic), ki portretira Ivana Tavčarja (Uroš Čadež). Medtem ko slikar zaključuje pisatelj portret, se med njima razvije pogovor, v katerem se dva pomembna rojaka pogovarjata, lahko bi rekli o domu in svetu. Dotakneta se številnih ustvarjalcev, ki so se v želji po učenju in s trehuhom za kruhom razkropili po svetu, hkrati pa se v pogovoru prepletajo teme, ki jih ponujajo medosebni odnosi med Poljanci ter njihove bivanjske značilnosti. Če je Ivan Tavčar prepričan liberal, Jurij Šubic pojasnjuje, zakaj je živel v teh krajih veren in bogaboječ. Jurij kljub težkemu življenju verjame v umetnost, Poljanec v njej vidi tudi Ivan. Oba povezuje okolje, iz katerega izhajata.

Kakih sto let kasneje nas v drugem dejanju v polpreteklo zgodovino popeljeta mladi študent medicine Andrej Šubic (igra ga Tine Šubic), ki pride na obisk k starejšemu sorodniku, slikarju Ive Šubicu (Bojan Trampuš). Pogovarjata se o umetnosti in v pogovor vpleteta tudi tematiko upora, ki ga je Ive kot partizan zavestno gojil zaradi nasprotovanja zavojevalcem in trpljenja malega človeka. Dotakneta se škode, ki so jo ideološka prerokanja naredila zapuščini poljanskih umetnikov iz 19. stoletja in prideta do ugotovitve, kako nujna je svoboda, ki umetnika vodi v njegovem ustvarjanju, pri čemer je pomembno, da to zna spoštovati tudi okolje, v katerem ta živi in deluje. To je zagotovo tisti del predstave, iz katerega bi se danes v želji po preseganju ideološke razklanosti morali največ naučiti.

Za tretje dejanje bi lahko rekli, da je nastalo pred dnevi, včeraj, morda se bo odvijalo tudi jutri. Na oder stopita

danes uveljavljena umetnika, slikarka Maja Šubic (Jerneja Bonča) in kipar Metod Frlic (Peter Cankar). Pogovarjata se ob Majini ilustraciji Visoške kronike in Metodovem portretiranju Maje. Sodobnika – besede jima je, ob tem, da pozna njuna umetniška dela in ustvarjalni slog, ki mu sledita, v usta položil pisec – pogovor zanese v aktualni čas. Bolj kot ideološka vprašanja ju zanimajo ekološka vprašanja in vzpostavitev neke splošne normalnosti v družbi – ne le za nekatere, za vse. Prepričana sta, da je z umetnostjo mogoče svet spreminjati na bolje. Če Maja to počne počasi in s majhnimi koraki, je Metod v svojem ustvarjanju in v misli bolj neposreden.

V ozadju odra se med pogovori na velikem platnu izmenjujejo detajli umetniških del v dialogih nastopajočih likov. Vsa šesterica igralcev, ki so se odlično vživeli v posamezne like, je vseskozi na odru in stopi naprej, ko vrsta pride nanje. Kot da režiser – tudi tokrat mu je kot svetovalka na pomoč priskočila Tatjana Peršuh – želi dokazati, da so poljanski umetniki vseskozi tu med nami, nekateri že dvesto let, nekateri še vedno z vedno novimi umetninami.

Predstava je pomemben dosežek v mozaiku prepoznavanja bogastva umetniške ustvarjalnosti, ki tako uspešno »poganja« na Poljanskem. Pri tem ne gre le za dokumentarno pripoved, saj se skozi pogovore umetnikov kažejo tudi značajske poteze poljanskega človeka. Andrej Šubic je nedvomno opravil veliko delo, saj je na najboljši način, namreč z umetnostjo, spregovoril o poljanski identiteti, ki je lahko zdajšnjemu življu teh krajev v čast in ponos.

Mohorič ustanovil fundacijo

Namen fundacije Matej Mohorič Foundation je v prvi vrsti delovati v okvirih kolesarstva, predvsem za otroke in mladino. Podbličan bo pri tem tesno sodeloval s Kolesarsko zvezo Slovenije.

MAJA BERTONCELJ

Vransko – Cestni kolesar Matej Mohorič, član ekipe Bahrain Victorious, je že pred časom napovedal ustanovitve fundacije, v sklopu katere bo vračal okolju to, kar mu je dalo.

Pomagal bo mladinski reprezentanci

Dogodek ob uradni ustanovitvi Matej Mohorič Foundation je bil v četrtek v Hotelu Grof na Vranskem. Podbličan je predstavil dolgo načrtovano idejo. Namen fundacije je v prvi vrsti delovati v okvirih kolesarstva, predvsem za otroke in mladino. Mohorič je namreč že, odkar je postal poklicni kolesar, razmišljal, kako bi pomagal in vlagal nazaj v lokalno okolje in tudi širše, da bi mladi dobili možnost postati vrhunski kolesarji. Pri tem bo tesno sodeloval s Kolesarsko zvezo Slovenije, ki je projekt podprla in potrdila prihodnje sodelovanje in skupni razvoj. Matej Mohorič in predsednik Kolesarske zveze Slovenije Pavel Mardonovič sta sodelovanje potrdila tudi s podpisom Pisma o nameri.

»Letošnja generacija mladincev in mlajših mladincev je zelo obetavna, tako da je bil to nekakšen povod, da je ravnoleto pravi čas za ustanovitev in začetek delovanja Fundacije. Pomagal bom na način, da se bom pridružil mladincem na pripravah, ki jih bo organizirala slovenska reprezentanca. Pomagal bom s svojim znanjem in izkušnjami ter tudi finančno, saj gre za velik vložek, če želimo graditi kvaliteten in vrhunski program na nivoju mladincev. Želim si, da bi ti fantje imeli enakovredno priložnost kot ostale reprezentance v Evropi in morda tudi boljše izhodišče,« je ob tem povedal Matej Mohorič. Novi selektor slovenske moške mladinske reprezentance je Nace Korošec, ki izhaja iz kranjskega kolesarskega kluba, tako kot Mohorič. Slednji

Matej Mohorič je v četrtek predstavil Matej Mohorič Foundation. / Foto: arhiv ekipe Bahrain Victorious

je pojasnil tudi, da se bo fundacija v enem delu osredotočila na mladince, v drugem pa bo poskusil pomagati bolj lokalno, predvsem mlajšim dečkom, za katere bodo poskušali organizirati več dirk, kot jih je bilo do sedaj. »Ob tem bomo s pomočjo Kolesarske zveze in klubov iskali tiste posameznike, ki imajo veliko željo, da bi se ukvarjali s kolesarstvom, a si morda tega ne bi mogli privoščiti. Priskrbeli jim bomo kolesarsko opremo, da začnejo s kolesarstvom. Poleg tega se bomo priključili številnim dogodkom, ki promovirajo kolesarstvo kot zdrav način življenja in rekreacijo. Tam bomo poskušali približati ta šport lokalnim skupnostim in seznaniti otroke in mladino, da je lahko kolesarjenje izjemno zdrav način življenja in zdravo okolje za druženje kot popoldanska aktivnost.«

Odločitve Mohoriča so na Kolesarski zvezi Slovenije zelo veseli, kar je potrdil tudi Mardonovič: »V veliko veselje mi je, da bo Matej podpiral Kolesarsko zvezo oziroma konkretnije mladinsko reprezentanco. Mladinska kategorija je izjemno pomembna za nadaljevanje kariere, gre za obdobje, ki je

starostno izjemno občutljivo, v tem času se že kažejo potenciali in ravno to obdobje je izjemno pomembno, da se ob pravem času reagira in pomaga mladim kolesarjem ter jih pravilno usmeri. Trenutno imamo v reprezentanci 25 mladincev iz šestih različnih klubov in vsi imajo potencial slediti Matejevemu uspehom. Bil je mladinski in U23 svetovni prvak, je eden najboljših kolesarjev na svetu, hkrati je izjemen analitik, ki se poglubi v podrobnosti kolesarstva, zato je tudi s tega vidika idealen in neprecenljiv ne le za finančno podporo, ampak tudi strokovno in motivacijsko za mlade fante, strokovni štab in zvezo.«

Za Mohoričem najuspešnejša sezona

Za Matejem Mohoričem je sicer najuspešnejša sezona doslej. »Glede na rezultate je bila zagotovo najuspešnejša. Lahko bi jo opisal kot prebojno, da bo od sedaj naprej malo lažje, ko bom imel več odgovornosti in svobode tudi znotraj svoje ekipe. Etapna zmaga na Dirki po Franciji je zagotovo najpomembnejša in največja in tudi meni največ pomeni. Odnosla je največje breme z

ramen. Ker sta bili nato celo dve, je še toliko bolje. Tour je večji kot vse druge dirke, tudi medijsko bolj izpostavljen, kar je pomembno tudi za naše partnerje. Ne more se primerjati z nobeno drugo dirko. Fizična pripravljenost sicer ni bila na nekem bistveno višjem nivoju kot na primer v sezoni 2020. V primerjavi z 2019 in 2018 se pozna majhen napredek. Rezultati naše ekipe so prišli tudi zato, ker smo se osredotočili na malce drugačen način dirkanja. Pogledali smo resnici v oči in razumeli, da se ne moremo kosati z najboljšimi za skupni seštevek. Osredotočili smo se na malenkost manj pomembne dosežke, ki pa so še vedno zelo vidni. Letošnja sezona je potrdila, da tak način dirkanja prinese veliko več izpostavljenosti, kot če se trudiš za skupni seštevek. Četrto mesto iz leta 2020, ki ga je osvojil Mikel Landa, ni bilo niti približno toliko odmevno kot letošnji Tour nasploh,« je povedal Mohorič, ki živi v Monaku, kadar le lahko, pa pride v Slovenijo, v Šenčur, kjer ima tudi družino.

Pripravljali se na novo sezono, za katero upa, da bo uspešna tako zanj kot za ekipo.

Skakalci tretji na Poljskem

Na prvi ekipni tekmi v sezoni so zaostali za Avstrijci in Nemci.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Smučarski skakalci so konec tedna tekmovali v Wisli na Poljskem. Slovenska četverica (Cene Prevc, Peter Prevc, Timi Zajc, Anže Lanišek) je na prvi ekipni tekmi nove sezone osvojila tretje mesto.

Naši orli so zaostali le za Avstrijci in Nemci, pred zadnjim skokom Laniška pa jim je kazalo celo na zmago. Tekma je sicer minila v spremenljivih vetrovnih razmerah. »Ni bilo enostavno na koncu. Zagotovo bi kakšno stvar lahko izboljšal, a težko govorim na prvo žogo, kaj je bilo narobe in kaj ne. Pričakujem

neprespano noč, da dobro premislim, kaj bi šlo lahko bolje in kaj ne, da res razčistim sam pri sebi. Še enkrat se opravičujem celotni ekipi, da je tole ušlo. Ne glede na vse bi bilo lahko precej bolje,« je po tekmi povedal Anže Lanišek, najboljši slovenski skakalec na uvodu sezone.

V nedeljo je bila v Wisli še posamična tekma, na kateri sta bila izmed Slovencev v deseterici Cene Prevc na šestem mestu, do rezultata karriere pa je z osmim mestom skočil Lovro Kos. Svetovni pokal se bo tako za skakalce kot za skakalke ta konec tedna nadaljeval v Klingenthalu v Nemčiji.

Prve stopničke na ekipni tekmi za slovenske orle v novi sezoni / Foto: SloSki

Veterani ŠD Kranj 75 v Novem Sadu drugi

Kranj – Veterani ŠD Kranj 75 so v soboto odigrali vsakoletni vaterpolski turnir Kup Novi Sad 2021, na katerem so nastopili veterani VK Delfin iz Rovinja, VK ŠD Kranj 75 in domačini VK Vojvodina. Kranjčani so najprej z 12 : 3 premagali VK Delfin, nato pa izgubili z VK Vojvodina (7 : 4). To je pomenilo, da so turnir zaključili na drugem mestu, zmagali so domačini iz VK Vojvodina.

Košarkarski derbi Celjankam

Kranj – V devetem kolu prve SKL za ženske je bil prvi glavni derbi slovenske ženske klubske košarke. Cinkarna Celje je v Kranju premagala Triglav in prevzela mesto na vrhu prvenstvene lestvice. Rezultat je bil 68 : 76. Za domačinke je Rebeka Abramovič dosegla 18 točk, Gala Kramžar pa 16. Kranjčanke bodo 10. decembra gostile Tosamo Ledito.

Kalcer Radomlje danes z Bravom

Kranj – Nogometaši v Prvi ligi Telemach so konec tedna odigrali le tri tekme 19. kroga. Prestavljeni sta bili tekmi, na katerih bi morali igrati predstavniki s širšega Gorenjskega, in sicer tekma Bravo – Kalcer Radomlje na danes z začetkom ob 15. uri, Domžale – Olimpija pa na kasnejši termin.

Osebni rekord Kršinarjeve v maratonu

Medvode – Atletinja Neja Kršinar s Topola je uspešno nastopila na maratonu v Valencii. Z osebnim rekordom 2:35:44 je končala na 24. mestu med dekleti. Tekla je 43 sekund hitreje kot lani na isti progi.

Marjan Podržaj znova med najboljšimi

Šenčur – Več kot 120 lokostrelcev in lokostrelk se je udeležilo že šestdesetega tekmovanja za pokal Cormonsa v Italiji. Marjan Podržaj iz LK Šenčur je s 525 krogi osvojil srebrno medaljo v absolutni posamični konkurenci z golim lokom.

Jeseničani do dveh novih zmag

JOŽE MARINČEK

Jesenice – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so v četrtek odigrali novo tekmo rednega dela v Alpski hokejski ligi.

V Dvorani Podmežakla so s kar 10 : 1 premagali

Gherdeine. V soboto so gostili še hokejiste avstrijskega moštva EC Die Adler Stadtwerke Kitzbühel in tekmo končali z zmago po podaljškem s 3 : 2. Z dvema zmagama so se še utrdili na vrhu lestvice Alpske hokejske lige. V njej bodo naslednji

igrali v soboto, ko bodo gostili Lustenau. Še prej pa železarje čakata obračuna državne prvenstva proti Triglavu (danes) in Bledu (četrtek).

V soboto so hokejisti v mednarodni hokejski ligi IHL odigrali prve tekme drugega dela. HKMK Bled

je doma izgubil s HD Hirdria Jesenice (2 : 6), HK Triglav pa prav tako doma s KHL Sisak (1 : 3). Aktivne so bile tudi hokejistke v mednarodni ženski hokejski ligi IHL. Triglavanke so gostovale pri HK Siscia in zmagale z 0 : 10.

PLANINSKI IZLET: VOŠČA (1734 M N. M.)

Pravljica idila

Zimska pravljica v svetu Zahodnih Karavank. Vrh je pozimi priljubljen turnosmučarski cilj, vzpon s krpljami pa močno olajša napredovanje, če smo »pešaki«.

JELENA JUSTIN

Voščo, travnato lepoticu v Zahodnih Karavankah, dobro poznamo. Odkrivali smo jo že velikokrat in vsakih je drugačna, a vedno lepa. Ko deželo prekrije snežna odeja, ko je modro nebo, se mi zdi obisk Vošče nekaj za dušo; prava zimska pravljica. Vošča je razglednik, ki napolni srce s pogledom na Martuljkovo skupino, na Prisojnik, Jalovec, Mangart.

Po avtocesti se zapeljemo do Hrušice in zavijemo na regionalno cesto proti Kranjski Gori. V Gozdu - Martuljku zavijemo proti vasi Srednji Vrh. Odvisno od snežnih razmer, a svetujem, da

parkiramo na začetku vasi, če pa je cesta splužena in prevozna, se lahko zapeljemo do nekdanje vojašnice. Po cesti nadaljujemo proti kmetiji Jurež, ko na bregu nad seboj že zagledamo gaz, ki so jo naredili turni smučarji. Sledi smučarjev ne uničujemo, ampak s krpljami ali pa peš hodimo poleg nje in naredimo svojo gaz. Globok sneg, še nesprijet, zna biti naporen, ker se nam bo udiralo, zato so v takem primeru krplje več kot dobrodošle.

Nadaljujemo ob Jureževem grabnu, kjer tudi v poletnih mesecih vodi nemarkirana pot na Voščo. Pot se najprej vzpenja čez travnik,

nato skozi gozd, v nekaj okljukih pridobimo precej višine, potem pa dosežemo travnik Jureževe planine, kjer se poleti sicer pase živina. Smo na višini približno 1400 metrov. Sledimo grabnu, bolj proti desni, in dosežemo zasneženo panoramsko cesto, ki nas v kopnih razmerah pripelje mimo lovske kočice do Železnice. V zimskih razmerah običajno le prečimo cesto in nadaljujemo po travniku, ki je pred nami proti gozdu. Ko prehodimo še nekaj višinskih metrov skozi gozd, smo na robu travnika, po katerem je Vošča dobro znana. Če je ogromno snega, je običajno na cesti gaz narejena proti Jureževi

Razgled z vrha Vošče, kjer stojijo ruševine stražarnice / Foto Jelena Justin

planini, kjer pred njo zavije čez travnik, proti gozdu in pretkano vijuga skozi gozd. Vršni travnik dosežemo na vzhodnem robu, pri lični lovske opazovalnici. Do vrha Vošče, kjer so ostaline stare graničarske stražarnice, ki je vsakič bolj podrt, nas čaka le še vzpon čez travnik.

Če bomo dovolj zgodnji, se bo pred nami pokazal zasnežen, deviški travnik. Do vrha se povzpemo po desni strani travnika.

Vošča me še nikoli ni razočarala, vedno je postregla z odličnim razgledom, da je vse skupaj bilo videti že skoraj kičasto. Ampak zame narava nikoli ne more biti kičasta. Prelep razgled, ki se začne na Kukovi špici, nadaljuje preko Oltarja do Martuljših Ponc in Špika, Frdmanih polic do Razorja in Prisojnika, Mojstrovk, Jalovca, Ponc do Mangarta, Viša in Montaža.

Pretekli teden je bil vrh Vošče prekrit s pršičem. Do sestopa še ni bilo nobenega turnega smučarja, ki bi vriskal po celem snegu. Ko se

Zimska idila / Foto Jelena Justin

vrha lotimo s krpljami na nogah, je vzpon bistveno lažji, kot če bi bili brez njih. Vošča je zaradi vrhnjega nezahtevnega terena lahko tudi »turnosmučarski vrtec«, zahtevnejši je tisti del skozi gozd.

Odvisno od snežnih razmer lahko naredimo tudi krog čez Zajčnik do Blekove planine in skozi Železnico

in Jermanov graben nazaj do Srednjega Vrh. A trenutne razmere so zahtevne, saj je snega res ogromno, zato se vrnemo po poti vzpona. Pravljica zimska tura je za nami.

Nadmorska višina: 1734 m
Višinska razlika: 774 m
Trajanje: 3-4 ure
Zahtevnost: ★★★★★

Skrita lovska opazovalnica, mimo katere tudi pelje pot na Voščo / Foto Jelena Justin

Stara in nova prijateljstva

NEŽA MARKELJ

Pretekle tedne je zaznamovalo prijateljstvo – novo in staro. Po dolgem usklajevanju mojega prostega časa in njenega dopusta me je za nekaj dni končno obiskala Tadeja. Jaz pravim, da jo je na Portugalsko bolj kot želja po ponovnem snidenju s prijateljico zvalo toplo sonce, ki ga v Ljubljani ni videla že kar nekaj časa. Snežene dni je z veseljem zamenjala za neskončno modrino oceana, jutranje obrise Kamniških Alp pa za horizont Atlantika, nad katerim v svežem morskem vetru razprostirajo krila beli galebi. Za podaljšan konec tedna je torej mrzel veter iz Slovenije prinesel Tadejo in skupaj z Nejcem smo se na lizbonskem letališču natlačili v majhen najeti avto in se zapeljali proti jugu.

Vsakič znova sem preselečena nad portugalsko raznolikostjo, ki se je v razdalji dobrih tristo kilometrov prelivala iz neskončne pustinje v blago gričevje, klife in dolge peščene plaže, ki so neke pri Sagresu izginjale v temen ocean. Plaže so sinonim in zaščitni znak južne Portugalske, ki v poletnih mesecih poka po šivih od domačih in tujih dopustnikov, v svežem novembru pa so bila bela obmorska mesta mirna in prazna. Potep po regiji Algarve smo torej začeli pri velikem belem svetilniku, ki sameva na najzahodnejšem polotoku Evrope in ga poznamo po imenu Cabo da Roca, ga nadaljevali mimo Sagresa, Lagosa in Fara, se ustavili v Taviri in nato zavili proti vasicam v notranjosti, ki so obkrožene z nasadi pomaranč, mandarin in fig.

Čez dan smo se nastavljalili toplim sončnim žarkom, ki so nam v zadnjih izdihljajih rožnato obarvali lica, se sprehajali od plaže Centeanes do Marinhe, raziskovali jame in kamnite oboke, balkone in mostove, ki jih je v apnenčasto obalo izdolblo morje, in se ob koncu celo opogumili s skokom v mrzel ocean. Konec tedna je minil veliko prehitro in kar naenkrat sem stala na avtobusni postaji in mahala v slovo Tadeji, ki se je s težkim srcem poslovila od portugalskega sonca in odletela nazaj v zasneženo Slovenijo.

Danes se z Nejcem peljeva iz Lizbone, kjer sva obiskala Ano – Nejevo dobro prijateljico, ki jo je spoznal na svojem študiju v Brnu, ki sta se ga nostalgичno spominjala med sprehodom po božičnem sejmu in praznično

MLADOST, POTEPI IN DRUGI UŽITKI

Razčlenjena portugalska obala in pogled na neskončni Atlantik

okrašeni Lizboni. Razmišljam o starih prijateljih, ki so naju obiskali, in tistih, ki prihajajo, ter o novih prijateljstvih, ki sva jih sklenila in jih še sklepava, o ljudeh, ki bodo del mojega

življenja le tu, in tistih, ki se bodo v njem obdržali za vedno. Ugotovim, da teh ni malo in si v mislih živo predstavljam ponovna snidenja, tudi ko bo Erasmusova izkušnja enkrat končana.

Nove zapornice na Pokljuki

V okviru projekta VrH Julijcev, pri katerem sodeluje tudi Zavod za gozdove Slovenije, so na gozdnih cestah na Pokljuki obnovili obstoječe zapornice in postavili še enajst novih.

CVETO ZAPLOTNIK

Bled – Javni zavod Triglavski narodni park bo kot vodilni partner projekta VrH Julijcev, katerega cilj je izboljšati stanje določenih živalskih vrst in habitatnih tipov, uveljavil devetnajst mirnih območij, od tega dvanajst na območju Pokljuke – devet za divjega petelina in tri za visoka barja. Pomemben ukrep za vzpostavitev mirnih območij je tudi izboljšanje prometne ureditve na gozdnih prometnicah.

Enajst novih zapornic

Na gozdnih cestah na Pokljuki je bilo že doslej nameščenih blizu dvajset zapornic, večina je bila zaradi starosti v slabem stanju in nefunkcionalnih. V okviru projekta so jih sedemnajst obnovili, poleg tega pa so septembra namestili enajst novih, večinoma na cestah na območju severno od državne ceste Mrzli studenec–

S postavitevijo zapornic na enajstih gozdnih cestah na Pokljuki bodo omejili dostop do mirnih območij za gozdne živali, predvsem divjega petelina, ter lastnikom omogočili normalno gospodarjenje z gozdovi in s pašnimi planinami.

Rudno polje in na območju Mesnovca. Kot pojasnjuje Andrej Avsenek, vodja blejske območne enote zavoda za gozdove Slovenije, glavna krožna pot Mrzli studenec–Kranjska dolina–Lipanca–Rudno polje ostaja odprta za obiskovalce, preostale ceste, ki se navezujejo na krožno pot in na asfaltirano glavno cesto, pa so zaprte z zapornicami, vključno z gozdno cesto od vojašnice proti Viševniku in od biatlonskega centra proti planini Konjščica.

Ena od novih zapornic na gozdnih cestah na Pokljuki / Foto: arhiv projekta VrH Julijcev

Gozdne ceste bodo brez omejitev lahko še naprej uporabljali lastniki zemljišč za gospodarjenje z gozdom in s planinami ter službe z javnimi pooblastili za opravljanje nadzora, intervencije in reševanje.

Manj parkiranja ob gozdnih cestah

S postavitevijo novih zapornic se bodo še zmanjšale možnosti za parkiranje vozil ob gozdnih cestah, to pa bo pomenilo večji »pritisk« na ostale površine, še zlasti ob glavni in krožni cesti ter ob cesti od Šport hotela proti Goreljku. »Za ta problem bo treba najti hitro rešitev,« pravi Avsenek in poudarja, da sicer Pokljuka ob vse večjem obisku potrebuje celovito prometno ureditev. Študija, ki so jo po naročilu Turizma Bohinj izdelali v PNZ svetovanje projektorje, je pokazala, da je lani na povprečni poletni dan na Pokljuko vstopilo in izstopilo skoraj 2000 vozil, v najbolj obremenjenih dneh pa celo več kot 3500. Vozniki so parkirali vozila na edinem urejenem parkirišču na Rudnem polju, na 36 neurejenih parkiriščih in ob cestah, zlasti v času planinske sezone in nabiranja gozdnih

dobrin pa tudi ob gozdnih cestah.

Če bi obiskovalci spoštovali znake ...

»Če bi obiskovalci spoštovali prometne znake in bi bil tudi boljši nadzor nad spoštovanjem znakov, postavitev zapornic ne bi bila potrebna,« ugotavlja Bojan Bajželj iz odseka za ukrepe v gozdovih v blejskem zavodu za gozdove in poudarja, da je realnost žal precej drugačna. Obiskovalci parkirajo vozila tudi na skladiščih lesa, z vožnjo po cestah otežujejo vzdrževanje cest, hodijo po deloviščih tudi v času poseka in spravila lesa ... Nekateri obiskovalci so si celo priskrbeli ključke za odpiranje zapornic, nekateri so se nad njimi fizično znesli.

V zavodu za gozdove bi ob petkovem obisku vlade na Gorenjskem radi predstavili ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jožetu Podgorščku problematiko vse bolj obremenjenih gozdnih cest in problem sanacije gozdne ceste na Belci, ki je pomembna za tisoč hektarjev gozdov in za dve planini. Zdaj dostopajo do teh gozdov čez Avstrijo, kjer pa uporaba gozdnih cest ni brezplačna.

Režim uporabe gozdnih cest na Pokljuki bodo nadzirali naravovarstveni nadzorniki Triglavskega narodnega parka, lahko pa ga tudi policija in gozdarska inšpekcija. Po zakonu o gozdovih bi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano tudi delavcem Zavoda lahko dal pooblastila prekrškovnega organa in bi lahko nadzirali tudi režim uporabe gozdnih prometnic, vendar ta zakonski člen doslej v praksi ni zaživel.

Na Jelovici ni zapornic

Na blejskem gozdnogospodarskem območju je 820 kilometrov gozdnih

cest. Največ zapornic, skupno 29, je na cestah na Pokljuki, na območju Mežakle in Radovne jih je deset, v krajevni enoti Jesenice so tri, v krajevni enoti Radovljica ena. V Bohinju je zapornica na cesti Stara Fužina–Voje–Vogar–Blato, za uporabo te ceste je treba tudi plačati prispevek, iz katerega pa so doslej asfaltirali že enajst kilometrov ceste. Na gozdnih cestah na Jelovici ni zapornic, ob nekaterih cestah so le znaki, ki obiskovalcem prepovedujejo vožnjo po cestah. »Jelovica je bistveno manj obremenjena z obiskovalci kot Pokljuka, vendar pa opažamo, da se poleti zelo povečuje promet z avtodomi. Z Občino Bohinj se že dogovarjamo, da bi na začetku gozdnih cest postavili

prometne znake o prepovedi ustavljanja in parkiranja ob cestah. Znaki bodo pristojnim službam tudi omogočili ukrepanje,« pravi Andrej Avsenek in dodaja, da so zaradi vse večje obremenjenosti gozdnih cest tudi večje potrebe po vzdrževanju. Na blejskem območju so lani iz zakonskih virov zbrali za vzdrževanje cest povprečno 450 evrov na kilometer ceste. »To je po naši oceni glede na vse večjo rabo cest in tudi vse pogostejša neurja premalo,« ugotavlja Avsenek in ob tem pohvali občine, ki dodatno prispevajo za vzdrževanje teh cest še povprečno po sto evrov na kilometer.

Dodatni denar za kmetijstvo

Država bo za petletno obdobje 2023–2027 zagotovila za kmetijstvo dodatnih tristo deset milijonov evrov.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je že poleti obljubila, da bo kmetijstvu za petletno programsko obdobje 2023–2027 zagotovila iz proračuna dodatnih sto milijonov evrov, na sestanku nevladnih kmetijskih organizacij s predsednikom vlade Janezom Janšo in ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jožetom Podgorščkom, ki je bil prejšnji teden, pa so se dogovorili, da bo država za to namenila še dodatnih 210 milijonov evrov, skupno torej 310 milijonov evrov. V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije

so zadovoljni s tako odločitvijo vlade, ob tem pa poudarjajo, da bo prvič po vstopu Slovenije v Evropsko unijo država zagotovila za kmetijstvo več denarja, kot to zahtevajo evropski predpisi.

Dodatni denar naj bi namenili za vlaganja v ohranitev in razvoj družinskih kmetij, spodbujanje pridelave varne in kakovostne domače hrane, prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe, posodobitev kmetijskega in živilskega sektorja, izboljšanje razmer za rejo živali, za podporo mladim prevzemnikom kmetij ...

Ocenili že prve dobrote slovenskih kmetij

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Prireditelji Festivala dobrote slovenskih kmetij, ki bo prihodnje leto septembra na Ptuj, so se odločili, da bodo ocenjevanje kmečkih prehranskih izdelkov razdelili na dva dela. Del izdelkov so že ocenili, za ostale skupine prehranskih izdelkov bo razpis objavljen v drugi polovici januarja, ocenjevanje pa bo potekalo od februarja do maja.

Na ocenjevanju konzerviranih vrtnin je Marko Kuhar iz Dupelj prejel zlato priznanje za paprike v kisu, Matej Rozman z Jame zlati priznanji za oluščeno seme konoplje in beljakovine – proteine konoplje,

Staša Janša Čelik iz Radovljice bronasto za plavajoče paprike in Petra Potočnik s Hotavelj bronasto za »domačo omakco«. Na ocenjevanju čajev je Matej Rozman dobil zlato priznanje za CBD in CBG konopljin čaj, Vesna Cesar iz Jereke zlato priznanje za čaj »zdravilne rožc'ce iz obljema gora dihalco«, Staša Janša Čelik pa zlato za mladostni napoj. Kdo so gorenjski dobitniki priznanj na ocenjevanju sokov? Radmila Lapuh z Bleda je dobila zlato priznanje za sok aronije, Janez Markuta iz Čadovelj prav tako zlato za sok aronije, Tilen Soklič iz Krnice zlato za sadni sok Nacov sirup, Staša Janša Čelik pa bronasto za grozdni sok.

Manj prometa s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči

Kranj – V letošnjem prvem polletju je bilo okrog 5800 kupoprodaj kmetijskih in gozdnih zemljišč, kaže poročilo geodetske uprave o trgu nepremičnin v letošnji prvi polovici leta. Število kupoprodaj je bilo v primerjavi z drugim lanskim polletjem manjše za desetino, v primerjavi z lanskim prvim polletjem pa je bilo večje približno za petino. Vrednost poslov s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči je znašala 39 milijonov evrov, kar je predstavljalo slabe tri odstotke celotnega prometa z nepremičninami.

Razvoj nekmetijskih dejavnosti na kmetijah

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis, s katerim bo finančno podprlo projekte sodelovanja med kmetijami in izvajalci programov izobraževanja ter zdravstvenega, socialnega in invalidskega varstva. S projekti, za katere zagotavlja skupno 750 tisoč evrov, bodo preverili možnost uvedbe tovrstnih dejavnosti na kmetijah. Vlogo za pridobitev finančne podpore bo možno vložiti v času od 13. decembra do 10. februarja, pogoj za sodelovanje na razpisu pa je na podlagi pogodbe vzpostavljeno partnerstvo.

Na gozdnih cestah na Jelovici ni zapornic, so le prometni znaki. / Foto: arhiv ZGS – OE Bled

Parfumov ni plačeval

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski kriminalisti so minuli konec tedna prijeli moškega, ki ga utemeljeno sumijo storitve petih tatvin parfumov v vrednosti okoli pet tisoč evrov. Kot so pojasnili na Policijski upravi Kranj, je parfume zlagal v vrečko in mimo blagajna na skrivaj odnašal iz trgovin. Gre za večjo količino parfumov, ki jih je izmaknil iz trgovin na območju Gorenjske in Posavja. Preiskovalni sodnik je po zaslišanju za osumljenca, ki so ga že obravnavali zaradi

premoženjskih deliktov, odredil pripor.

Že prejšnji teden pa so kranjski kriminalisti prijeli tatova večje količine akumulatorjev s štirih gradbišč na območju Kranja in Medvoda. Med zbiranjem obvestil so izsledili vozilo in dva osumljenca, ki so ju za čas zbiranja obvestil pridržali. Zasegli so jima enajst akumulatorjev v vrednosti več kot dva tisoč evrov, ki sta jih nameravala prodati. Sledi kazenska ovadba in iskanje povezave med prijatima moškima in podobnimi tatvinami v preteklosti.

Avto z ilegalci zapeljal s ceste, voznik pobegnil

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Policisti za izravnalne ukrepe so v soboto ponoči na območju Škofje Loke obravnavali šest državljanov Afganistana. Prevažali so se z osebnim avtomobilom tujih registrskih oznak, ki je bil udeležen v

prometni nesreči. Med ustavljanjem avtomobila s strani policistov je namreč voznik zapeljal s ceste. Pri tem se je vseh šest tujcev lažje poškodovalo, voznik pa je s kraja peš pobegnil in ga policisti še iščejo. Tujci so policistom podali namero za mednarodno zaščito.

Nov primer računalniške goljufije

Kranj – Gorenjski policisti so znova obravnavali prijavo računalniške goljufije z lažnim klicem Microsoflove tehnične pomoči, so sporočili s Policijske uprave Kranj. »Če vas kdorkoli poskuša prepričati, da na računalniku zaženete neke ukaze ali da jim omogočite oddaljen dostop do računalnika, jih ne upoštevajte, ker gre za sistem, ki ga uporabljajo goljufi pri kraji gesel, podatkov, denarja. Tak klic enostavno prekinite,« svetujejo.

Vpitje iz sosednjega stanovanja

Kamnik – Kamniške policiste je v soboto sredi dneva občan obvestil, da je iz sosednjega stanovanja slišati glasno kričanje ženske. Policisti so pohiteli na kraj in ugotovili, da sta bila partnerja močno vinjena in pod vplivom drugih substanc, kar je posledično pripeljalo do prepiranja, vpitja in razgrajanja do onemoglosti. Občanko so reševalci Nujne medicinske pomoči Kamnik odpeljali na zdravljenje, njenemu partnerju pa so policisti zasegli prepovedane substance.

Uprl se je policistom

Kranj – Kranjski policisti so v nedeljo obravnavali voznika, ki je vozil v vinjenem stanju in brez vozniškega dovoljenja. V postopku se je policistom tudi fizično uprl in pri tem enega policista poškodoval. Zoper voznika so uvedli prekrškovni postopek zaradi kršitve prometnih pravil in predkazenski postopek zaradi kaznivega dejanja prepreditve uradnega dejanja.

Hitro našli pogrešano občanko

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so se v nedeljo hitro odzvali na informacijo o pogrešani starejši občanki. Na podlagi informacije občana, da je srečal in pomagal zmedeni ženski, so jo našli in odpeljali domov, so razložili na Policijski upravi Kranj.

Med »navijači« nogometašev tudi tat

Komenda – Iz odklenjene garderobe Nogometnega kluba Komenda je pred dnevi neznan storilec neopazno odtujil športne copate. Policisti bodo poskušali zmikavta izslediti in ga kazensko ovaditi na pristojno sodišče.

Ukradel denar in nakit

Medvode – V Medvodah je nekdo vlomil v stanovanjsko hišo ter ukradel denar in nakit. Lastniki so škodo ocenili na približno 1500 evrov.

Snežni plaz na Ratitovcu presenetil turne smučarje

V soboto se je na območju Ratitovca pri smučanju skupine turnih smučarjev sprožil snežni plaz in enega poškodoval. Opozorilo: Snežne razmere v visokogorju so resne, v naslednjih dneh pa se bodo še poslabšale.

SIMON ŠUBIC

Železniki, Zelenica – Snežne in vremenske razmere v gorah so te dni nepredvidljive. To je v soboto na območju Ratitovca izkusila tudi skupina turnih smučarjev, ki jih je med smuko presenetil snežni plaz. Pri tem se je eden od turnih smučarjev tudi poškodoval, so pojasnili na Policijski upravi Kranj. Posredovali so gorski reševalci iz Škofje Loke in skupaj z zdravnikom letalcem poškodovanega smučarja oskrbeli na kraju. S kraja nesreče so ga s helikopterjem odpeljali v ljubljanski klinični center.

»Po vseh delih Alp že poročajo o plazovnih nesrečah in žal tudi o žrtvah, ki so jih zahtevali snežni plazovi. In razmere so še kako resne tudi pri nas. Upamo, da kložasti plaz na južnem pobočju Ratitovca, ki je odnesel tri turne smučarje in enega poškodoval, ni bil uvod v 'črno' snežno sezono. Vemo, da sobotni plaz ni bil le osamljen primer, vendar

Foto: arhiv CC (Majaz Serkez, PZS)

Sobotni plaz na Ratitovcu ni bil osamljen primer, vendar je bil k sreči edini, ki je zahteval posredovanje reševalcev, ugotavljajo v Zavodu za varstvo pred snežnimi plazovi Zelenica - Tržič. Slika je simbolična.

je bil k sreči edini, ki je zahteval posredovanje reševalcev,« so se na nesrečo na Ratitovcu odzvali v Zavodu za varstvo pred snežnimi plazovi (ZVSP) Zelenica - Tržič. »Samo spomnimo, da je za veliko večino plazov, ki zahtevajo žrtve, odgovorna žrtev sama ali pa nekdo v skupini in da je snežni plaz naravna

nesreča, ki v Sloveniji zahteva največ žrtve. V povprečju plazovi vsako leto zahtevajo eno do dve smrtni žrtvi,« poudarjajo.

Kljub razglašeni 3. stopnji plazovne nevarnosti so trenutne snežne razmere v visokogorju resne, predvsem pod grebeni in v grapah je ogromno odloženega snega.

Na teh delih je lokalno večja, 4. stopnja nevarnosti proženja snežnih plazov, opozarjajo v ZVSP Zelenica - Tržič. »Raziskave kažejo, da večina obiskovalcev pogleda le splošno oceno nevarnosti, ki sama po sebi ne pove prav veliko. Preden se odpravite na turo, si vzemite čas in dejansko preberite opozorila, ki jih pripravljajo/mo za vas in temu primerno načrtujte svojo pot,« poudarjajo.

»V naslednjih dneh se bodo razmere še poslabšale, saj so na vidiku nove padavine. Spet bo snežilo. Pihal bo veter, ki bo delal klože. Razmere bodo res zahtevne,« napovedujejo v ZVSP Zelenica - Tržič. Na južnih pobočjih bo prihajalo do spontanega plazenja talnih plazov, predvsem tam, kjer je podlaga travnata ali pokrita z odpadnim listjem. Tudi na severnih pobočjih lahko pričakujemo spontano plazenje na večjih nakloninah, zato je hoja pod temi pobočji lahko nevarna. V ZVSP zato v tem tednu odsvetujejo obisk visokogorja.

Z dopusta se nista vrnila

V Radomljah iščejo Meliso Smrekar s hčerjo Julijo Pogačar, ki ju pogrešajo že od sredine novembra.

SIMON ŠUBIC

Radomlje – Domžalski policisti iščejo pogrešani 52-letno Meliso Smrekar iz Radomelj njeno 10-letno hčer Julijo Pogačar. Mati je visoka 170 centimetrov, suhe postave, ima črne do ramen dolge lase, hči pa je visoka okoli 150 centimetrov in srednje dolgih temnih rjavih las.

Pogrešani sta od sredine novembra, ko so ju zadnjič opazili na območju Kamnika, od koder naj bi odšli na krajši dopust. Lokacija dopustovanja ni znana, prav

Mati Melisa Smrekar

tako nista potovali z lastnim vozilom. Obstaja možnost, da se nahajata v tujini ali izven urbanih območij, sporoča policija, ki z do sedaj izvedenimi ukrepi ni bila uspešna pri njenem iskanju, zato se je po pomoč obrnila tudi na javnost.

»Prosimo vse, ki bi karkoli vedeli o pogrešanih osebah, da podatke sporočijo na najbližjo policijsko postajo ali Policijsko postajo Domžale na (01) 724 65 80 ali pokličejo na interventno številko 113 oziroma anonimni telefon 080 1200,« so sporočili s Policijske uprave Ljubljana.

Desetletna hči Julija Pogačar / Foto: PU Ljubljana

Slikali stanovanjsko hišo

Apno – V kraju Apno (občina Cerklje) je občanka v nedeljo prijavila sumljivo zadrževanje petih moških, ki naj bi slikali stanovanjsko hišo. Ko je do njih pristopil občan, so se odpeljali z osebnim avtomobilom. Policija prosi, da ji podobna sumljiva ravnanja čim prej prijavite.

S kladivom nad soseda

Kamnik – Kamniški policisti so pred dnevi posredovali v sosedskem sporu. Ugotovili so, da je moški proti sosеду mahal s kladivom, jezo pa nazadnje sprostil še na sosedovem vozilu, na katerem je poškodoval zunanje ogledalo. Sledi zbiranje obvestil in kazenska ovadba zoper vročekrvneža.

razpredrilo

GG

KDO IMA NAJBOLJŠE ČEVAPČIČE V SARAJEVU

Komedija nagrajenega bosansko-hercegovskega režiserja Danisa Tanovića Deset v pol (Deset u pol) je prejšnji teden doživela slovensko premiero v kranjskem Cineplexu.

Alenka Brun

Premiere se je udeležila tudi filmska ekipa: hrvaška igralka Anja Matković in Goran Navojec, scenarist Nikola Kuprešanin ter igralec Branko Đurić - Đuro. Slednjega sta na premiero pospremili še hčerki Zala in Ela, ki ju vi filmu tudi vidimo, a v manjših vlogah.

Oskarjevec Danis Tanović je tokrat posnel zgodbo »o prijateljstvu«, ki jo je slovenska publika zelo dobro sprejela. Deset v pol je že tretji skupni projekt režiserja Tanovića in Branka Đurića - Đura.

V zgodbi zagrebška »food« blogerka, ki jo igra Anja Matković povzroči spor, ki hitro preraste svoje okvire.

Spremljamo dva lokalna mojstra izdelave čevapčičev.

V Cineplexu Kranj so se premiere udeležili člani filmske ekipe Branko Đurić - Đuro, Nikola Kuprešanin, Anja Matković in Goran Navojec.

Uroš Bitenc, ki je ob koncu filma na odru gostil člane filmske ekipe, v družbi dveh »televizijk«: voditeljice Špela Jereb in piarovke Katje Klavara

V glavnih vlogah nastopata Branko Đurić - Đuro in Izudin Bajrović, ki se zapleteta v spor okrog kakovosti svoje ponudbe, kar postane pravo rivalstvo med starima prijateljema, njunima družinama in nazadnje vsemi v Sarajevu, ki jim je na kakršenkoli način mar za čevapčiče.

Zgodba v filmu je postavljena v sedanji čas in gre takole: Sarajevo, maj 2021. Baščaršija se skuša pobrati po dolgem in težkem pandemičnem letu. Pandemija še traja, a vseeno – prihaja poletje in z njim upanje, da se bodo razmere vsaj za krajši čas

izboljšale. Ko se zgodi, da v Enesovo čevapčičarno nekega jutra vstopi Zagrebčanka in reče, da je prišla na najboljše čevapčiče v Sarajevu. Ta jo pošlje k Izi, da bi si sam, kot veleva tradicija, privoščil užitek prve jutranje kave, potem ko je postregel prvi stranki. Povsem neškodljiva, prijazna gesta povzroči popoln razpad sosedskih, poslovnih in zasebnih odnosov, ne le v Enesovem in Izinem življenju, temveč tudi med vsemi iz okolice. Pojavi se vprašanje, ki zahteva takojšen odgovor: kdo ima najboljše čevapčiče v Sarajevu...

FRANKO IN MARJANCA

Finale prvega Exatlona Slovenija, ki smo ga kar lep čas spremljali na Planet TV, se je zgodil v petek. Zmagala sta Marjanca Polutnik in Franko Bajc, obraz, ki ljubiteljem domačih resničnostnih šovov ni tuj.

Alenka Brun

Z velikim finalom in napornimi dvoboji, ki so iz štirih finalistov iztisnili še zadnje atome moči, se je na Planetu tako po treh mesecih zaključila preizkušnja Exatlon Slovenija. Zmagal in z njo vsak po petdeset tisoč evrov sta si s prevlado na poligonih prigrarala Marjanca Polutnik in Franko Bajc. In čeprav sta oba že od začetka športne preizkušnje, ki jo je gostila Dominikanska republika, veljala za favorita, je bil veliki finale napet, dramatičen in za tekmovalce izjem-

stvari, predvsem pa, kako biti potrpežljiva, se motivirati in kako lahko dejansko moč misli vpliva na tvoje telo ter dejanja.

Franko je le potrdil tisto, kar smo videli na malih zaslonih: da se je v finalu počutil zelo suvereno. »Rad imam pritisk in zdaj ga je bilo največ, odkar sem tukaj. Imel sem res dobrega nasprotnika, ki je to še bolj podžgal. Prva točka, ki sem jo dosegel, je bila najpomembnejša, saj mi je takrat odleglo in je bilo lažje v nadaljevanju,« je svoje občutke po zmagi strnil 26-letnik iz Ajdovščine. Se mu je pa vseeno takoj po zmagi celotna situacija zdela rahlo neverjetna.

Zmagovalca: Franko Bajc in Marjanca Polutnik; okoli njiju se je spletla zgodba o večji naklonjenosti kot le prijateljstvu dveh sotekmovalcev. / Foto: arhiv Sova

no naporen. Franko Bajc si je v dvobojih s Samom Petjetom zmago priboril že po dveh poligonih, medtem ko sta se morali Vanja Štemberger in Marjanca Polutnik preizkusiti na kar treh, saj je bil rezultat po prvih dveh izenačen.

»Ne morem verjeti, kaj se je dejansko zgodilo – da sem tu, s tem pokalom v roki. Res, to je bila neverjetna izkušnja. Nikoli v življenju je ne bom pozabila. Brez besed sem ostala,« je po podelitvi nagrade priznala 25-letna Marjanca Polutnik, ki prihaja iz Šentjurja. »Zaradi te izkušnje sem stokrat močnejša, stokrat odgovornejša oseba. Naučila sem se ogromno novih

Zmagovalca prvega tekmovalca Exatlon Slovenija sta, kot smo že omenili, poleg pokala prejela tudi denarno nagrado. Zdaj pa se na zaslonu Planet TV z novimi oddajami vrača Piramida sreče z voditeljem Jonasom Žnidaršičem. Kviz bo na sporedu od ponedeljka do četrтка ob 19.45, ponovno pa bomo spremljali tekmovalce, ki morajo poleg znanja in prave strategije pokazati tudi nekaj hazarderskega duha in zaupanja v svojega soigralca, saj morajo biti pripravljeni nanj staviti vse, tudi usodo dobitka v kvizu. Dobitek je lahko zelo visok, lahko pa tudi nižji – vse je odvisno od tega, kam pade žoga, ki se spušča z vrha piramide.

Varno digitalno igrišče

Glej, poslušaj, raziskuj in se zabavaj – tako so strnili vsebino nove aplikacije za otroke RTV Živ žav, ki je primerena za mobilne telefone in tablične računalnike. »Z njeno pomočjo otroci vstopajo v varen digitalni svet ter se učijo prvih črk in branja na njim prikupen način,« so sporočili iz službe za komuniciranje RTV Slovenija. Otroci lahko na enem mestu dostopajo do vsebin radija, televizije in spletnega mesta rtvslo.si, s čimer so staršem prihranili čas iskanja kakovostnih vsebin za otroke do osmega leta starosti. Aplikacija je na voljo na spletnem naslovu ziv-zav.rtvsl.si. »Aplikacija RTV Živ žav je varno igrišče, kjer lahko otrok samostojno raziskuje vsebine, se ob njih uči in zabava.«

PESMI MLADIH
Okoli mene

Gledam, ne vidim. Poslušam, ne slišim.	Vse okoli mene se vrti. Beži, a ne občutim.
Vse okoli mene se dogaja. In hiti mimo mene.	Čutim, torej sem. Ne občutim, nisem.
Pišem, ne berem. Berem, ne sledim.	Vse okoli mene se veseli. In ustvarja brez mene.

Slavica

»Čutim, torej sem. Ne občutim, nisem.« Vse, kar občutimo, se dogaja; če ne tisti trenutek, pa kasneje. Pred nami je zimski čas. Naj snežinke izbrišejo slabe spomine in prinesejo nove, lepe. **Meta**

FESTIVAL KAMIŠIBAJA

V stolpu Škrlovec se je zadnjo soboto v novembru odvijal 8. Kamišifest – festival kamišibaj gledališča v Kranju. Petnajst izvajalcev iz vse Slovenije je pripovedovalo zgodbe s pomočjo slik v lesenem odrčku.

Mateja Rant

Izvedbo Kamišifesta, ki je tudi letos tako otroke kot odrasle razveseljeval z gledališkimi pripovedovanjem zgodb ob slikah na malem odru, je letos v celoti prevzela Layerjeva hiša, je pojasnila Jadranka Završnik. »Obisk je bil odličen, odziv publike pa fantastičen. Letošnji Kamišifest

Za uvodni nastop je poskrbela Patricija Kadunc.

je bil poseben tudi zaradi prizorišča, v katerega so se nastopajoči zaljubili,« je poudarila Jadranka Završnik in dodala, da je tokratni Kamišifest lepo odprl vrata decembru in pravljicni predpraznični čarovniji.

Na Kamišifestu je letos nastopilo petnajst izvajalcev, ki so ob majhnem odrčku s slikami predstavili trideset zgodb. »Med nastopajočimi sta bila tudi Jelena Sitar in Igor Cvetko – mati in oče slovenskega kamišibaja. Prav onadva sta namreč ta čudoviti pravljicni medij iz daljne Japonske prinesla v Slovenijo in ga prenesla na nas, navdušene pripovedovalce, ter na številne obiskovalce kamišibaj dogodkov po vsej Sloveniji,« je pojasnila Jadranka Završnik. Za uvod v letošnji Kamišifest je poskrbela sedemletna Patricija Kadunc, ki je predstavila pesmico Kostanjček zaspanček. Nastala je na delavnici, ki so jo dva dni pred festivalom

Na dveh delavnicah so se učili osnov kamišibaja in se ob tem zabavali pri risanju, snovanju, nastopanju ... / Foto: Maša Pirc

kamišibaj gledališča pripravili v stolpu Škrlovec. »Otroci so se učili osnov kamišibaja in vadili za sobotni uvodni nastop. Njihova predstavnica, Patricija Kadunc, je to opravila več kot odlično.« Sledil je nastop Anice Arh iz Mač z zgodbo Kako je nastal Hudičev boršt, ki jo je pripovedovala v pristnem lokalnem narečju. Nato so nastopili še: Jerca Cvetko in Jure

Engelsberger iz Ljubljane, Tatjana in Enja Grabrijan z Dolenjske, Boštjan Oder in Vanja Iva Kretič iz Velenja, Urška Furlan iz Kranja, Petra Korenjak Marčun iz Trziča, Darko in Breda Kočvar iz Črnomlja, Rok Glavan, Jelena Sitar in Igor Cvetko ter Lara Zamida. »Lara Zamida je prikazala kamišibaj v doslej še ne videni tehniki – svoje zgodbe je izvezla.«

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

V KARAVLO NA JETRCA IN V RADOL'CO NA ČOKOLADO (1)

Alenka Brun

Nasproti danes sicer ostanjajo na neko zgodovinsko ero, takrat pa podružnice koncentracijskega taborišča Mauthausen v Podljubelju, delovnega taborišča iz časov druge svetovne vojne, je gostišče Karavla 297 – številka

predstavlja hišno številko gostišča.

V Karavli 297 že dvajset let pišeta svojo zgodbo zakonca Štefe: Mojca za točilnim pultom in povsod »po hiši«, Damjan v kuhinji. Mojca je sicer po izobrazbi zgodovinarica, vendar je v življenju počela vse drugo. Vseeno pa ljubezen do zgodovine ostaja v njej in zato tako domače kot tuje turiste z veseljem popelje v spodnje

prostore gostišča, kjer so nedavno dokončno uredili spominsko sobo omenjenega taborišča. Tu gre tudi za sodelovanje s Trziškim muzejem, še pove.

A mene je pot tokrat zanesla k njim, ker so mi zadišala domača pražena jetrca. Želja je postala še večja, ko me je prevzela domačnost gostišča. Vseeno pa sem pokukala na jedilni list. Pogled mi je obstal na juhah, med katerimi

poleg goveje in gobove najdemo tudi himalajsko.

Himalajska juha na Gorenjskem, nas je zanimalo. Prvi mož kuhinje nam je razložil, da gre dejansko za juho iz »tistih krajev« in da so mu recept zanjo »prinesli domači fantje, ki so in še zahajajo v tiste konce«. Vendar za njeno kar najboljšo izvedbo potrebuješ tudi začimbe izpod Himalaje, za katere se je na začetku Damjan Štefe kar

Gostišče Karavla 297 se s ceste, ki vodi proti mejnemu prehodu Ljubelj, sicer vidi, vendar ne stoji čisto ob cesti.

nekaj časa trdil, juho pa je pač poimenoval po območju, od koder izvira. »To je kar krepka juha,« je še dodal Štefe. Poskusila sem jo in je odlična; idealna izbira za mrzle dni. Pa tudi nasiti. Kljub temu pa je želja po praženih jetrcih ostala.

Mimogrede sem izvedela še, da jih obišče precej Slovencev, veliko je stalnih gostov, med njimi tudi Avstrijci – kadar se zaradi trenutnih epidemioloških razmer lahko oglasijo. Gostje pri njih največkrat naročijo divjačino, sledijo ribe, posttrvi, tudi jagnjetino imajo radi, enolončnice so pogosta izbira, jetrca pa so na meniju takrat, ko imajo sveža; in zadnje čase jih imajo kar

redno na voljo. Pozimi seveda brez jedi na žlico ne gre, poleti je na meniju še kakšna dodatna oziroma posebna jed, še povesta gostinca.

In potem prispejo na mizo jetrca ... Nežno zalita z govejo juho. Z njimi prinesejo tudi košarico s kosi kruha – doma pečene. Ker sem pričakovala »suh« krožnik, sem se jedi lotila z rahlo zadržanostjo. A na koncu sem krožnik tako rekoč polizala. Brskala sem po spomenu, kje sem ta okus že doživela, in na koncu ugotovila, da spomin izhaja iz otroštva. Damjan Štefe se nasmehne in doda, da večino jedi res pripravlja na način, kot so to delale naše mame in babice.

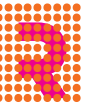
(Se nadaljuje)

Damjan Štefe

Tokrat so bila glavna jed jetrca.

PRAZNOVANJA

ZLATOPOROČENCA ŠTULAR

Pred petdesetimi leti sta v župnijski cerkvi v Žabnici zakonsko zvezo sklenila Ivan in Slavka Štular iz Strahinja. Vedno sta se trudila, da bi bila vsem dobra vzornika za popotnico za življenje. Njuno največje bogastvo je, da sta bila srečna s tistim, kar sta ustvarila, želita pa si, da bi bila zdrava še naprej.

Janez Kuhar

Po petdesetih letih skupnega življenja sta novembra v župnijski cerkvi v Naklem svojo zaobljubo obnovila Slavka in Ivan Štular. Ta obljuba ima trdne temelje v iskreni ljubezni in medsebojnem spoštovanju, zato je njuna zveza ostala čvrsta vseh petdeset let.

Štularjeva sta v Strahinju uredila zgledno kmetijo, ki jo sedaj nadaljuje njen sin Ivan. Glavna usmeritev kmetije je tržna pridelava krompirja, čebule (zgradili so skladišče za skoraj dva tisoč ton krompirja in čebule) in pšenice, gozd pa uporabljajo predvsem za namen ogrevanja kmetije.

Ivan Štular je nekdanji župan Občine Naklo, ki je občino vodil štiri mandate, med leti 1995 in 2010. Rojen je junija 1941 v Strahinju na Štularjevi kmetiji in je letos praznoval osemdeset let. Slavka, z deklinim priimkom Jugovic, se je rodila leta 1948 v Žabnici. Par je svojo skupno življenjsko pot potrdil 27. novembra 1971 v Žabnici, kjer je bila doma nevesta. Takrat

Foto: osebni arhiv zlatoporočencev

Zakonca Slavka in Ivan Štular sta zlato poroko praznovala v krogu družine.

sta si obljubila, da bosta z roko v roki premagovala vse ovire, skupaj delila radost, veselje in srečo, pa tudi žalost in tegobe, ki jih prinese življenje. Pravita tudi, da je bilo vreme takrat enako letošnjemu: sneg in mraz. Na soprogovi kmetiji sta si ustvarila družino. V zakonu so se Štularjevima rodili trije otroci: Jaka, Miha in Marjana. Danes jima življenje

lepšajo še štiri vnukinje in dva vnuka.

Slavka Štular ima zelo rada tudi balkonsko cvetje in urejen vrt, oba pa rada prebirata Gorenjski glas, Kmečki glas in Ognjišče. In prav v krogu družine in prijateljev sta v Župnijski cerkvi sv. Petra v Naklem obnovila svojo zaobljubo izpred petdesetih let. Priči sta bila sin Ivan in hči Marjana. Zahvalno sveto

mašo ob zlati poroki sta darovala nakljanski župnik Janez Zupanc, ki je zlatoporočencema ob jubileju tudi čestital, in prejšnji župnik v Naklem, Maks Ipavc, ki jima je izročil darilo, kip Svete družine. Sokrajani so zlatoporočencema pripravili šrango – pač časom primerno; veliko čestitk pa sta prejela tudi od sosedov, znancev, sorodnikov in prijateljev.

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**. Gorenjski Glas

»Zaskrbljena«

Berem vašo rubriko in tokrat sem se odločila, da vas tudi jaz prosim za pomoč. Imam vrsto težav, neprestano me za nekoga skrbi in včasih me zaradi tega zgrabi prava panika. Zanima me za sina, hčer, vnuke in zdravje.

Zaradi sina in njegove partnerke ni treba biti v skrbeh. Imata svoje prioritete in to še zdaleč ne pomeni, da si ne bosta ustvarila družine, oziroma imela otrok. Trenutno jima delo veliko pomeni in imata oba velike odgovornosti. Počasi prihajata do te točke, ko se bosta za to skupaj odločila, nočeta pa o tem govoriti z drugimi. Veselo novico pričakujete že v naslednjem letu. Pri zdravju jima razen stresa ne vidim nič posebnega. Za starejše-

ga vnuka, pri katerem vas skrbi, da je kaj narobe, naj vas pomirim – nič ni narobe. Ima svoj značaj in za kvalitetno življenje ne potrebuje veliko ljudi okoli sebe. Rad je sam in v družbi tistih res izbranih. To ni nič narobe, razumem pa, da vas skrbi. Njegova pot naprej je lepa in študij bo uspešno dokončal. Spremembe na osebnem področju se mu obetajo v dveh letih. Druga dva vnuka sta čisto drugačna, rada imata pozornost in sta precej živahnega značaja. Zdravi so vsi. Vaše zdravstvene težave se bodo počasi umirile, saj imate v glavnem vse povezano s stresom. Depresije ne gre jemati z levo roko. Vedno pustite posledice. Morate poskrbeti zase in narediti vse v to smer, da poiščete lepe trenutke in se naučite v njih uživati.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

Glede moža pa vam žal težko napovem kaj dobrega. Odločil se je, da ne bo več imel ne volje ne interesa, da bi karkoli spremenil. Za dobro ali vsaj malo boljše stanje se nima namena nič potruditi in mislim, da je prišel čas, da v prvi vrsti poskrbite zase, kajti zanj ste naredili že čisto vse in še več. Od vsega tega ste najbolj utrujeni in pobere vam vso energijo. Ne smete imeti slabe vesti, naredili ste vse, kar je bilo v vaši moči. Lepo vas pozdravljam in vam želim vse najlepše.

»Venera«

Zopet se obračam na vas, z vsemi vašimi odgovori sem bila zadovoljna. Zelo sem razočarana nad vsem, kar se mi dogaja. Želim, da mi malo napišete, kaj me čaka v priho-

dnosti. Sreča, zdravje, odnos z možem, sin in služba.

V zakonu ste prestali že marsikaj, ampak kot vidim, se vam končno obrača na bolje. Mož se je malo zamislil in se bo začel obnašati drugače. Veliko več, kot pokaže, mu pomeni vaša pozornost. Bosta zdrava in res česa hudega ne vidim. Če bo še naprej tako, kot je zdaj, bo še kar v redu. Sin je, kot pravite, res nezadovoljen s službo in delovnim mestom, vendar sam nič ne naredi za to, da bi bilo kaj drugače. V letu in pol vidim pri njem pozitivne spremembe. Lahko je popolnoma drugo področje dela. Glede financ se kar precej obremenjujete, a ni videti, da bi vas res moralo skrbeti. Neka zadeva, povezana s tem, se vam zelo dobro izide, bolje, kot si mislite. Srečno.

Kamničanka Tanja Oceppek iz agencije Kotiček cvetja in petja je imela letos v načrtu postavitev razstave adventnih venčkov v Slovenia Eco Resortu, a ker je bila vremenska napoved za zadnji konec tedna v novembru slaba, so organizatorji večji del predvidenega spremljevalnega programa prestavili, nekaj ga je tudi odpadlo. Vsemu navkljub pa se je Oceppekova odločila, da bo razstavo, ki je bila tudi prodajna, izpeljala kar doma – v Podgorju. Avtorica razstave ne skriva, da se je zelo veselila tudi pevske točke Tilna Lotriča, ki naj bi popestrila tako razstavo kot prižig lučk v Slovenia Eco Resortu, saj tudi sama rada poje. Mimogrede pa smo izvedeli še, da je pred nekaj dnevi dopolnila 38 let.

Mladoporočenci

Dne 4. decembra 2021 sta na **Bledu** partnersko zvezo sklenili Anja Bajda in Meta Svetina.

Novorojenčki

Minuli teden se je v **kranjski porodnišnici** rodilo 11 dečkov in 6 deklic. Najtežji je bil deček s 4160 grammi, najlažja pa deklica, ki je ob rojstvu tehtala 2165 gramov. Na **Jesenicah** se je rodilo 9 deklic in 7 dečkov. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4110 gramov, najlažja pa deklica, ki ji je tehtnica pokazala 2350 gramov.

LAŽJI SUDOKU

7	9	2		4	1	5	
				7		1	2
6	4				5		9
3		5	2		8		
1	8						2 5
			5		7	6	1
2			7				1 4
8		3		9			
			4	6	5		7 3

Rešitev:

8	7	2	9	4	1	5	
9	5	2	6	1	7	3	
1	6	8	4	9	5	2	
1	8	5	6	7	2	9	
2	6	9	7	4	8	1	
4	6	1	2	5	9	3	
6	7	8	2	1	4	9	
1	2	9	1	8	7	6	5

TEŽJI SUDOKU

9			7	6			1
		1	4	5	3		
		2			4		
			5	3			
1	8						3 2
			2	1			
		4			6		
		9	6	7	2		
3			1	8			5

Rešitev:

5	7	8	9	1	9	2	6
6	7	2	3	9	8	1	9
9	1	2	6	4	5	7	1
2	6	1	7	6	6	9	1
7	6	1	6	5	7	9	2
4	9	7	6	1	8	2	6
6	8	5	2	4	1	2	9
1	2	9	6	4	8	7	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

KAKO SEM ZATAJIL MAMO, 1. DEL

Ponjo so prišli miličniki

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Janez in žena živita zelo skromno. Imate šest mačkonov, kanarčka in psa Minjona. Njuna hiša je z vseh strani založena z drvni. Ko je bil še otrok, ga je zaradi razmer v družini, v kateri je odraščal, pogosto zeblo. Takrat se je zaklel, da bo peč v hiši, ki jo bo nekoč imel, zmeraj topla.

»Pri nas doma je bilo veliko alkohola,« je pripovedoval Janez. Oče in mama se spoznala v tovarni. Mami je bilo 15 let, oče jih je imel že 39. Bil pa je tudi vdovec. Na tistem se je šepetalo, da je pripomogel k ženini smrti in da je bilo v njihovem vrtu zakopano tudi otroško trupelce. Novorojenčka. Kasneje se je izkazalo – govornice so prišle na ušesa miličnikom – da to ni res. Kosti so ležale v plitkem grobu še iz druge svetovne vojne. Mamo je hitro zapeljal. Bila je še na pol otrok, naivna, vse mu je verjela. V treh mesecih je sledila poroka, dobila sta tudi stanovanje v večstanovanjski starinski hiši. V prvem nadstropju je živela očetova sestra Frida. Strop ni bil betonski, temveč lesen, vse se je slišalo. Ko sem odrasel, mi je teta, četudi je očeta ves čas

podpirala, nekoč povedala, da je mamino pretepel že prvo jutro po poročni noči. Zbežala je domov, a jo je ves ske-san prišel iskat.

Starši so mami obrnili hrbet, češ z otrokom v trebuhu nam boš v sramoto. Oče jo je odpeljal nazaj v pekel ...

Tako se je začelo njeno grozljivo zakonsko življenje. Moj oče je preveč pil. Menda je bil takrat, ko je komaj stal na nogah, še kolikor toliko prijazen in spravljen, znorel je ob sobotah in nedeljah ter ob cerkvenih praznikih. Zakaj, nismo nikoli odkrili.

Bil je mojster nemogočih vzgojnih ukrepov tako za mamino kot za nas, otroke. Imel je fiksno idejo, da bomo imeli lastno hišo. Vsak cent je dal v kovinsko škatlo za piškote in jo hodil božat. Mama nam je včasih na skrivaj kupila kakšen priboljšek, piškote, zemljico z enim koleščkom posebne salame.

Otroci kot otroci nismo znali biti tiho. O dobrotah smo na glas govorili. Očetu se je utrgalo: mamino je privezal na stol, jo slekel do gola, ga ter jo polival z mrzlo vodo, dokler ni imela čisto modrih ustnic in je drgetala od mraza. Potem jo je odvezal, vrgel na mizo in posiljeval pričo nas, otrok ...

Takšne in podobne scene so se odvijale kar nekaj let. Star sem bil kakšnih 16 let, ko sva se z mamino sprla. Očital sem ji, kakšna goska je, ker se ne brani, da raje igra žrtev. Ponavljal sem grde besede, ki sem jih slišal od babice – očetove mame. Na koncu sem jo prosil, naj za božjo voljo nekaj ukrene. Pa je res. Napila se ga je, potem pa me je prisilila, da sem šel z njo v trgovino. Nabavila sva poln voziček zelo drage hrane za večerjo. Od nekd

je privlekla star, majav svečnik, v vsako luknjico je porinila eno svečko ter jih prižgala. Na mizi je bil prt, v kuhinji je bil polmrak, lepo je bilo. Ko je oče vstopil, mu je že na pragu zastal korak. Kar pobledele je. Brez besed se je usedel na svoj stol ter začel jesti. Ko je nesel prvo žlico v usta, smo začeli jesti tudi drugi.

Govorili smo bolj malo, raje smo uživali v glasbi. Na radiu so vrteli pesem ansambla Avsenik Tam, kjer murke cveto. Brat me je dregnil z nogo pod mizo ter mi namignil, češ a vidiš, tudi pri nas se imamo lahko lepo. Potem pa je oče kar naenkrat vstal, dvignil mamino in jo poljubil na čelo, nakar jo je trdo postavil na tla ter odšel ven.

Mama je, še zmeraj malo okrogla, polglasno prepevala pesem o murkah, z bratom pa sva pospravila po mizi.

Kar naenkrat se vrata spet odpro, in ko se obrnem, zagledam očeta. V roki je imel vrvi, ki je bila namenjena za vlečenje avta, ko se mu je izpraznil akumulator.

Ne spomnim se več, kaj je rekel, če je sploh kaj, mama je mirno zagrabila železno grebljico, ki jo je imela zraven štedilnika. Morda jo je res že predhodno pripravila, kot so kasneje zatrjevali na sodišču, ne vem.

Začela je na vso moč tolči po očetu. Že prvič ga je tako zadela, da se je opotekel. Kar ni in ni mogla nehati. Tudi kri, ki je brizgala iz ran, je ni ustavila. Starejši brat se je 'prebudil' iz šoka, planil je k njej in jo prijel za roko. Mene pa je napodil, naj grem k sosedom, da bodo poklicali rešilni avto. Imel sem čisto gumijaste noge, tresel sem se kot šiba in v vodi. Pri sosedu sem kar

nekaj časa tolkel po vratih, preden so mi odprli. O, kako so se me ustrašili, saj sem bil tudi jaz ves krvav od očetove krvi. Ko sem se vrnil nazaj v kuhinjo, se je oče od bolečin zvijal na tleh. Smrdelo je po sežganem. Opazil sem, da je stresla nanj tudi žareče kose premoga, ki ga je izbežala iz štedilnika ...

Tistega, kar je sledilo, se spomnim bolj na pol. Miličniki so si pri nas podajali kljuko. Nekoč jim je eden od sosedov poočital, zakaj niso prišli prej, ko je bil še čas, pa bi kmalu še njega odpeljali s seboj ... Mamo so obsodili na dolgoletno zaporno kazen. Z bratom sva se preselelila eno nadstropje nižje – k teti. Dan za dnem sva poslušala očitke na mamin račun. V tetinih očeh je postal oče kar naenkrat svetnik, mama pa zadnja smet na svetu. Imel sem polno glavo zmerljivk na njen račun. Počasi sem začel verjeti, da je bila res za vse sama kriva, da očetu ni kazalo drugega, kot da jo je občasno natepel. Ker da ga je sama prosila zato. Mamo sem začel obsojati in se je sramovati. Ko je bila v zaporu, je nisem niti enkrat obiskal. Niti enkrat. Ko se danes včasih spomnim na to, ne morem spati, tako me boli srce.

Mama je vsa leta, kar je bila zaprta, pisala dnevnik. Vsak dan je nama z bratom napisala tudi pismo, a ga ni nikoli odposlala. Ko je umrla, me je nekoč obiskala njena sestra in stresla predme mamine zapiske, dnevnika, neodposlana pisma. Si sploh lahko predstavljate, kako sem se počutil, ko sem tisto bral? Jokal sem kot otrok, pa ni pomagalo. Nikoli si ne bom odpustil, ker sem ji naredil krivico.«

(Konec prihodnjič)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Miklavž nas je zasul s številnimi dobrotami in med njimi so zagotovo tudi mandarine. Če bi jih radi zaužili malce drugače, je tu nekaj idej. Če niso ekološko pridelane, jih pred pripravo dobro operite, najbolje kar z vročo vodo in milnico. Olupke dajte na peč ali radiator, da bo v prazničnem času v prostoru lepo dišalo.

Zimska juha z mandarinami

Potrebujemo 0,5 l goveje juhe, pol žličke mletega ingverja, 1 avokado, 0,5 l paradižnikovega soka, sol, poper in 2 mandarine.

Juho zavremo, dodamo ingver, če želimo res pekoče, tudi malo tabaska. Malo pokuhamo in odstavimo. Avokado olupimo, odstranimo koščico, drobno narežemo in damo v mešalnik. Prilijemo paradižnikov sok in zmešamo. Mešanico dodamo juhi in jo začini s soljo in poprom. Mandarine dobro olupimo, krhljem odstranimo tudi kožico. Na drobno jih narežemo in porazdelimo na 4 krožnike. Prelijmo jih z vročo juho in po potrebi še začini.

Piščanec z mandarinami

Potrebujemo 10 manjših mandarin, piščanca (težkega 800 g–1 kg ali kose), žlico soli, 50 g masla, strok česna, sok pol limone, skodelico pomarančnega soka, žličko mletega ingverja, žlico sojine omake, zvrhano žlico koruznega škroba (gustin) in 2 žlici smetane.

Iz 6 mandarin iztisnemo sok, 4 pa dobro olupimo in jih po dolgem prerežemo – kot nekakšne fileje. Piščanca operemo in osušimo. Pečemo ga lahko celega ali razrezanega. Meso nasolimo in ga z vseh strani popečemo na maslu. Nato ga damo v posodo, kjer ga bomo dušili. Česen olupimo, stisnemo in ga v posebni posodi zmešamo skupaj s kosi ene na fileje narezane mandarine, sokom polovice mandarin, limoninim in pomarančnim sokom, ingverjem ter z žličko mešanice začimb. Začimbno tekočino denemo k mesu ter ga 45 minut dušimo v pokriti posodi. Občasno zalijemo s preostalim sokom mandarin, če ga zmanjka, pa z vodo. Nato vzamemo piščanca iz posode in ga imamo na toplem. Koruzni škrob zmešamo z nekaj vode. Omako, ki je ostala od piščanca, zavremo in vanjo vmešamo koruzni škrob. Pustimo vreti 5 minut. Nato jo precedimo in ji dodamo smetano. Preden postrežemo, kose piščanca obložimo s preostalimi fileji mandarine, omako pa postrežemo ločeno. Zraven kot prilogo pripravimo riž, kuhano zelenjavo ali pire krompir ter prelijemo z omako.

Skuta z mandarinami

Potrebujemo 60 g in žlico rjavega sladkorja, 500 g skute, sok in lupino (bio) limone, 5 mandarin, lonček sladke smetane in 1 vaniljev sladkor.

Sladkor in skuto zmešamo skupaj. Dodamo limonin sok, naribano lupino ter sok ene mandarine. Vse dobro vmešamo in napolnimo skodelice s polovično maso skute. Mandarine temeljito olupimo, prav tako krhlje, pečke odstranimo. Narežemo jih na manjše koščke ter jih tri četrtine razporedimo po skledicah. Nato ponovno damo plast skute. Stepemo smetano in vmešamo vaniljev sladkor. Skodelice okrasimo s sladko smetano, po njej posujemo rjav sladkor in na vrhu dodamo nekaj koščkov mandarin za okras.

Kokosovi ježki in čokoladne kroglice

ERIKA JESENKO

Vsi se bodo obliznili, ko bodo poskusili kokosove ježke s skuto in čokoladne kroglice, a nihče ne bo uganil, iz česa so. Kljub temu da gre za malo bolj zdravo različico kroglic, jim na okusu prav nič ne manjka, temveč še kako presenetljivo.

Za pripravo kokosovih ježkov s skuto potrebujemo: 200 g pasirane skute, 100 g kokosove moke, 120 g mletih keksov, 50 g sladkorja v prahu, 1 naribano lupinico bio limone, 2 žlici ruma ali nekaj kapljic arome ruma; za preliv: 100 g temne čokolade, 3 žlice kokosove moke.

Skupaj zmešamo kokosovo moko, mlete kekse, sladkor v prahu in limonino lupinico. Primešamo skuto in rum ter vse skupaj zmešamo v enotno testo. Iz testa oblikujemo za oreh velike kroglice, ki jih na enem koncu stisnemo, tako da oblikujemo rilček ježka. Hrbet ježkov pomočimo v stopljeno temno čokolado in nato povaljamo v kokosu. Ježke postavimo na peki papir, da se čokolada strdi. Ko čokolada postane trdna, ježke poberemo v posodo ter jih hranimo v hladilniku.

Nasvet: Ježki bodo še bolj ši naslednji dan, ko se vsi okusi dodobra preprijijo.

Za pripravo presnih čokoladnih kroglic potrebujemo: 200 g suhih datljev, 50 g mlete čokolade, 30 g kakaava v prahu, 100 g mletih orehov, 60 g ovsenih kosmičev, 2 žlici medu, 2 žlici ruma, 0,3 dl močne kave, 2 žlici mletih orehov za posip.

Datlje prelijemo z vročo vodo in jih pustimo stati pol ure ter jih nato odcedimo. Stresemo jih v mešalnik in dodamo vse ostale sestavine, razen orehov za posip. Vse skupaj dobro zmeljemo, da dobimo homogeno maso. Iz dobljene mase oblikujemo

kroglice in jih povaljamo v mletih orehih. Kroglice položimo v posodo in do uporabe hranimo v hladilniku.

Nasvet: Za bolj raznolike kroglice jih del povaljamo v mletih orehih in del v kokosovi moki ali mletih lešnikih.

LAHKE JEDI

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

Za vse prireditve je obvezno izpolnjevanje ukrepov za zajezi-
tev okužb s koronavirusom.

PIREDITVE**Stojnica vezanih voščilnic in glinenih izdelkov**

Tržič – Varstveno-delovni center Kranj danes, v torek, 7. decembra, od 12. do 16. ure vabi na praznično stojnico, ki jo bodo postavili pred enoto Tržič, Cesta na Loko 2. Tudi letos so kljub nepredvidljivi situaciji, povezani s covidom-19, ustvarili unikatne vezane voščilnice in glinene izdelke, ki so lahko posebno darilo za prihajajoče praznike.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: **LUNIN KOLEDAR S SETVENIMI PODATKI**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 23. novembra 2021, so: **Milan Lukaneč** z Golnika, ki prejme 1. nagrado (darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR), **Majda Zor** iz Smlednika in **Ida Jeram** iz Škofje Loke, ki prejmeta 2. in 3. nagrado (knjiga Več kot sanje/Jaz, midva, mi). Nagrajencem čestitamo!

Vljudno Vas vabimo na ogled izbora fotografij iz zbirke **Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju.**

Razstava bo na ogled od 9. decembra 2021 do 27. februarja 2022
v Mestni hiši v Kranju.

**PETDESET LET
KABINETA SLOVENSKE FOTOGRAFIJE
PRI GORENJSKEM MUZEJU**

GORENJSKI
MUZEJ

IZLETI**Po poteh okrog krajevne skupnosti**

Kokrica – Društvo upokojencev Kokrica obvešča pohodnike, da bo v petek, 10. decembra, izvedlo še zadnji letošnji pohod, in sicer po poteh okrog krajevne skupnosti. Zbor bo tokrat izjemoma ob 9. uri, in to pred Mercator centrom na Kokrici. Pohod bo v vsakem vremenu.

OBVESTILA**Merjenje sladkorja, holesterola in tlaka**

Preddvor – Društvo upokojencev Preddvor vabi svoje člane na pregled in merjenje krvnega sladkorja, tlaka in holesterola, in sicer v petek, 10. decembra, od 8. ure do 9.30 v prostore društva.

Praznični ptički

Radovljica – Na otroški prednovoletni delavnici Praznični ptički z Margareto Vovk Čalič, ki bo 11. decembra ob 10. uri v Galeriji Šivčeva hiša, bodo otroci ustvarjali pristrčne pisane ptičke iz filca. Delavnica je brezplačna in je namenjena otrokom, starejšim od sedem let (starejši od dvanajst let morajo izpolnjevati pogoj PCT). Obvezne so najave do četrтка, 9. decembra, na mro@mro.si. Število mest je omejeno.

Alpska adventna tržnica

Mojstrana – V Slovenskem planinskem muzeju so odprli Alpsko adventno tržnico, kjer se predstavljajo različni ponudniki iz cele Slovenije. Tržnica bo odprta v istem času kot muzej – od torka do nedelje med 9. in 16. uro, v času božično-novoletnih praznikov, med 25. decembrom in 6. januarjem, pa med 11. in 19. uro.

PREDAVANJA**Glasbeno življenje v Kropi**

Radovljica – Koledovanje je star običaj, ki je bil še posebej znan v Kropi. Katere pesmi so zanj značilne in še kaj drugega, boste izvedeli na muzejskem večeru 16. decembra ob 18. uri v Baročni dvorani Radovljiške graščine, kjer bosta predavala slovenska muzikologa Egi Gašperšič in mag. Tomaž Faganel. Obvezne so najave na mro@mro.si, število mest je omejeno.

Pestrost v naših sadovnjakih

Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko-gozdarski zavod Kranj, Enota Škofja Loka, vabi na predavanje Biotska pestrost v naših sadovnjakih, stare sorte travniških sadovnjakov, ki bo danes, v torek, 7. decembra, ob 15. uri potekalo po spletni aplikaciji Zoom, izvajala ga bo Tatjana Grilc, univ. dipl. ing. kmet., sodelavka Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj.

Na predavanje, na katerem bo govora o tem, da škodljivcem in njihovim naravnim sovražnikom pogosto namenjam premalo pozornosti zato, ker jih ne poznamo, ter da je prav vzdrževanje ravnovesja med njimi cilj, da nam ni treba posegati po fitofarmaceutskih sredstvih, v nadaljevanju pa še o značilnostih posameznih odpornih sort jablan in hrušk, ki so primerne za travniške sadovnjake, se lahko prijavite po tel. št. 051 684 154, na e-naslov: germana.pivk@kr.kgzs.si ali na spletni povezavi <https://forms.gle/iWg67KavJFBdiUuUA>.

Camino

Naklo – Turistično društvo Naklo vabi na potopisno predavanje Zorana Furmana z naslovom Camino. Predavanje bo danes, v torek, 7. decembra, ob 18. uri v Gostilnici Kresnik Naklo.

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55,
1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSILITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Kandidat za gasilca, m/ž (Medvode)

Naloge: nadziranje požarne varnosti, izvajanje požarne straže in poročanje, izvajanje gasilskih intervencij, sodelovanje ob intervencijah, gašenje in reševanje ob požarih in elementarnih nesrečah, izvajanje preventivnih in operativnih del v podjetju. Helios TBLUS, d. o. o., Količevo 65, 1230 Domžale. Prijave zbiramo do 23. 12. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Materialist/skladiščnik, m/ž (Brnik)

Opis del in nalog: naročanje embalaže, materiala in podsestavov, oskrbovanje strojev v proizvodnji z embalažo, skrb za pripravo granulata – avtomatiziran sušilni sistem, spremljanje plana proizvodnje, druga dela po navodilih izmenovodje. Iskra Mehanizmi, d. o. o., Zgornji Brnik 400, 4210 Brnik Aerodrom. Prijave zbiramo do 2. 1. 2022. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Kuhar, m/ž (Kranjska Gora)

Kaj bodo vaše naloge in odgovornosti? Priprava jedi v penzijski ponudbi in priprava jedi po naročilu, izvajanje standardov, navodil in normativov s področja gostinstva. Hit Alpinea, d. d., Borovška cesta 99, 4280 Kranjska Gora. Prijave zbiramo do 3. 1. 2022. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Gradbeni inženir za področje nadzora in koordinacije gradnje, m/ž (Šenčur)

Opis delovnega mesta: področje nadzora in koordinacije gradnje je dejavnost, ki ima v Protimu pomembno vlogo. Inženirji na področju nadzora in koordinacije gradnje s svojimi izkušnjami pri gradnji in strokovnim prispevkom poglavito pripomorejo k optimizaciji in celostni uspešnosti projektov. Protim Ržišnik Perc arhitekti in inženirji, d. o. o., Poslovna cona A2, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 31. 12. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Pomočnik kuharja, m/ž (Cerkno)

Vaše naloge bodo: priprava sestavin za kuhanje in opravljanje kuharskih del po navodilih nadrejenih, strežba obrokov in/ali zaračunavanje storitev in sprejem plačil gostov, izvajanja distribucije toplih in hladnih obrokov. Delo poteka v eni izmeni (dopolodne), od ponedeljka do petka, občasno ob koncu tedna. Slorest, d. o. o., Verovškova ulica 55a, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 2. 1. 2022. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec, m/ž (PE Škofja Loka)

Vaši izzivi bodo: delo na blagajni, zlaganje blaga na police, skrb za prezentacijo sadja in zelenjave, priprava in peka pekovskih izdelkov, skrb za urejenost in čistočo trgovine, svetovanje kupcem, izvajanje nadzora kakovosti. Hofer trgovina, d. o. o., Kranjska cesta 1, 1225 Lukovica. Prijave zbiramo do 16. 12. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Samostojni komercialist za slovenski trg, m/ž (Cerklje)

Odgovorni boste za prodajo na slovenskem trgu, kjer boste prevzeli področje kmetijske mehanizacije. Gorenc Stare, d. o. o., Spodnji Brnik 81, 4207 Cerklje. Prijave zbiramo do 29. 12. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec, m/ž (Kranj)

Pogodbo o zaposlitvi bomo sklenili za nedoločeno čas s 3-mesečnim poskusnim delom. Mercator, d. d., Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 31. 12. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

GLS-kurir, m/ž (Škofja Loka)

Pogodbeni partner išče kurirja za lokacijo Škofja Loka z okolico. General logistics systems, d. o. o. – GLS pogodbeni partner, Cesta v Prod 84, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 1. 1. 2022. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajni svetovalec v trgovskem centru Merkur Mojster, m/ž (Naklo)

Delo izbranega kandidata bo obsegalo predvsem: prodajanje in svetovanje kupcem, sprejemanje vplačil, po potrebi manipulacija z viličarjem. Merkur trgovina, d. o. o., Cesta na Okroglo 7, 4202 Naklo. Prijave zbiramo do 19. 12. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Samostojni svetovalec v Sektorju poslovanja s prebivalstvom, m/ž (Žiri)

Za objavljeno delovno mesto je zaželeno, da kandidat pozna delo na bančnem področju, kar lahko dokaže tudi z ustreznimi potrdili (dovoljenje za trženje enot investicijskih skladov in dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja). Gorenjska banka, d. d., Kranj, Bleiweisova cesta 1, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 17. 12. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec, m/ž (Modiana Kranj)

Pričakujemo: IV. ali V. stopnjo izobrazbe, izkušnje in enakomerni ali podobnem delovnem mestu, komunikativnost, ljubeznivost in usmerjenost k doseganju prodajnih ciljev, pripravljenost na izmensko delo ter delo ob sobotah ... Montecristo SL, d. o. o., Trdinova ulica 4, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 31. 12. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Računovodja, m/ž (Žirovnica)

Naloge: vodenje vseh knjigovodskih evidenc, oddaja javnopravnih poročil, priprava letnega poročila in DDPO. Stimulativno plačilo. Takojšnja zaposlitev za nedoločen čas. Exacta Normalije, d. o. o., Moste 110, 4274 Žirovnica. Prijave zbiramo do 30. 12. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

KINO SPORED**CINEPLEX, KRANJ**

Torek, 7. 12.

17.40 ZAPOJ 2, sinhro.

20.40 KRALJ RICHARD

18.20, 20.20 DESET V POL

18.00, 20.00 HIŠA GUCCI

17.30 ČAROBNO POTOVANJE NA LUNO,
sinhro.

18.10, 21.00 IZGANJALCI DUHOV:

ZAPUŠČINA

19.30 JUŽNI VETER – POSPEŠEK

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo
pravico do spremembe programa.**GLEDALIŠKI SPORED****GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE**

Četrtek, 9. decembra

19.30 Tjaša Mislej: NAŠE SKLADIŠČE

desetdnevna vremenska napoved

Torek 7. 12.	Sreda 8. 12.	Četrtek 9. 12.	Petek 10. 12.	Sobota 11. 12.
-6/0 °C	-7/1 °C	-2/2 °C	-2/1 °C	-6/2 °C
Nedelja 12. 12.	Ponedeljek 13. 12.	Torek 14. 12.	Sreda 15. 12.	Četrtek 16. 12.
-7/2 °C	-8/3 °C	-5/3 °C	-4/1 °C	-4/2 °C

tedenski koledar

			vzhod	zahod
7. 12.	tor.	Ambrož	7:32	16:16
8. 12.	sre.	Marija	7:33	16:16
9. 12.	čet.	Valerija	7:34	16:16
10. 12.	pet.	Smiljan	7:34	16:16
11. 12.	sob.	Danijel ☾	7:35	16:16
12. 12.	ned.	Aljoša	7:36	16:16
13. 12.	pon.	Lucija	7:37	16:16

Indija in Nepal

Žiri – Krajevna knjižnica Žiri vabi v petek, 10. decembra, ob 18. uri v svoje prostore na Taboru 2 na potopisno predavanje. Matej Košir si je za destinacijo potovanja izbral Indijo in Nepal, kar bo v petkovem večeru zbranim predstavil tako v sliki kot besedi.

Med v vsakdanjem in prazničnem življenju

Radovljica – Projekcijska soba Čebelarkega muzeja bo postala prostor, kjer boste v četrtek, 9. decembra, ob 18. uri lahko prisluhnili predavanju prof. dr. Janeza Bogataja Med v vsakdanjem in prazničnem življenju. Obvezne so najave na mro@mro.si, število mest je omejeno.

O knjigah z decembrsko vsebino

Pisateljica Nina Kosmač vabi v soboto, 11. decembra, ob 19. uri na povezavo na Zoomu: <https://uso2web.zoom.us/j/82218077016>, kjer boste lahko prisluhnili predavanju o knjigah z decembrsko vsebino. Pisateljica meni, da je veliko knjig na temo decembrske čarobnosti in čudežnosti, ki niso samo osladne. Veliko je tudi ljudi, ki se odločijo v tem mesecu obdarovati s knjigo. Andersen je pisal žalostne pravljice za zimske dni. Dickens je pisal o duhovih božica. Dr. Seussu je Grinch ukradel božič. Fantek Matta Haiga se je imenoval Božiček. Agatha Christie je objavila srhljivko, kjer se praznovanjem spremeni v tragedijo. Komična knjiga Jenny Bayliss, ki jo je izdala leta 2020, pa pripoveduje o samski ženski, ki gre med decembrskimi prazniki kar na dvanajst znamenkov z dvanajstimi različnimi moškimi ...

KONCERTI

Ponos tržiških obrti

Tržič se je kot trg razvil zaradi številnih obrti. V celovečernem projektu bodo članice Društva plesalk v tretjem življenjskem obdobju predstavile nekaj najpomembnejših. S kostumi bodo opozorile na dediščino modrotiskarstva, ki v novi podobi lahko živi tudi v sodobnosti. Koncert z naslovom Ponos tržiških obrti bo predvajan po spletu. Za dostop do povezave se prijavite na info@p3zo.si.

Sedežnica do nadaljnega ne obratuje

Velika planina – Iz družbe Velika planina so sporočili, da je v soboto, 4. decembra, prišlo do okvare na pogonu sedežnice, zaradi česar so napravo morali zaustaviti. »Gre za težjo okvaro, ki bo za popravilo zahtevala kar nekaj časa in dela. Tudi zaradi dobave nadomestnih delov točnega začetka ponovnega obratovanja sedežnice ne moremo napovedati. Predvidevamo, da bo okvara odpravljena do božičnih praznikov,« so sporočili. Kaj to pomeni za začetek smučarske sezone, ki so ga napovedali za 10. decembra, bo znano v prihodnjih dneh. Aktualne informacije bodo objavili na svoji spletni strani.

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

GRADBENI MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM
ODLIČNA dvokrilna balkonska vrata, š. 220, v. 240 cm, cena 300 EUR, tel.: 031/341-379
21002977

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM
STAREJŠI šivalni stroj v omarici Bagat 555 Slavica, malo rabljen, tel.: 04/51-92-170, 051/482-614
21002977

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM
CISTERNO za olje in peč na olje, ugodno, Vrečkova – Britof, tel.: 031/411-904
21002980

LOTO

Rezultati 97. kroga –
5. december 2021
2, 6, 10, 11, 19, 31, 35
in 21

Loto PLUS:
5, 16, 18, 30, 32, 35,
37 in 4
Lotko: **7 6 0 0 5**

Sklad 98. kroga za
Sedmico: **1.700.000 EUR**
Sklad 98. kroga za
PLUS: **640.000 EUR**
Sklad 98. kroga za
Lotko: **100.000 EUR**

GLASBILA

PRODAM
HARMONIKO Melodija, 96-basna, tel.: 041/879-219
21002978

HOBII

PRODAM
VEČJO zbirko znamk, tel.: 031/531-909
21002955

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM
4 teličke simentalke, stare 6–7 mesecev, teža 250–270 kg, vajene paše, tel.: 031/570-791
21002976

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave in črne pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113
21002942

BIKCA ČB, starega 14 dni, in teličko križanko ČB/BAQ, staro 20 dni, tel.: 031/446-519
21002979

ČB bikca, starega 3 tedne, tel.: 040/728-264
21002981

KUPIM

BIKCE in teličke, od enega tedna do 300 kg, ter kravo ali telico, tel.: 051/372-468
21002983

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163
21002945

ZELIŠČARSTVO Prežla ima od 4. do 8. decembra uradne ure od 8. do 13. in od 15. do 18. ure. Izdelke: kapljice, mazila, čaje ... pošiljamo tudi po pošti. Torkar Antonija, s.p., Begunjska c. 23, Lesce, tel.: 04/53-18-340, 051/649-793
21002974

Zahvale, osmrtnice

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po telefonu: **04/201 42 47** ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

Knjiga je pravi in nepogrešljivi vodnik, kjer boste našli odgovore na vprašanja: kako se lotiti oblikovanja vrta, kako do sadik in kakšna je njihova nadaljnja vzgoja, kdaj in kako nabirati zeliščne rože, opisana pa so tudi pomembnejša zelišča, primerna za gojenje.

10 EUR
* poštšina

Spiralna vezava, 14 cm x 20 c, 152 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

RAZNO

PRODAM

NOV – še v embalaži – prodam masivni, ročni nogomet, višine 88 cm, širine 118, tel.: 040/351-342
21002982

WESTERN sedlo, tel.: 040/378-176
21002975

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

OSMRNICA

Poslovala se je draga žena, mati, babica, teta in sestra

ANTONIJA TOPLAK
rojena Žvan, 1932–2021

Pogreb drage pokojnice bo v ožjem družinskem krogu.
Odklanjamo sveče.

Žalujoči vsi njeni

*Srce je omagalo,
tvoj diš je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

OSMRNICA

Dne 4. decembra 2021 se je v 96. letu starosti od nas poslovila draga mami, mama, prababica, sestra in teta

VIKTORIJA BERNIK
iz Hafnerjevega naselja 72

Na zadnjo pot jo bomo pospremili v družinskem krogu v četrtek, 9. decembra 2021, ob 12. uri. Žara bo na dan pogreba od 10. ure dalje v mrliški vežici v Lipici pri Škofji Loki.

Žalujoči: hči Majda in sin Milan z družinama, brat Robert z družino, vnuki Biba, Anja in Gašper, pravnuk Matic in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

*Za dobroto tvojih rok
ostala je beseda hvala,
ki v srcih bo ostala
in večno lep spomin nate.*

JANEZ KAJZER
po domače Bidetov Janko s Šutne

Hvala vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem grobu in prižgete svečko.
Pogrešamo te.

Vsi tvoji

OSMRNICA

V 74. letu starosti nas je za vedno zapustil

JANKO KLEMENČIČ
upokojeni poklicni gasilec

Pogreb dragega bo v torek, 7. decembra 2021, ob 12. uri na kranjskem pokopališču, kjer bo žara od 9. ure dalje.

Žalujoči: Milena, sin Bojan, Mateja in ostali sorodniki

Na Krvavcu že prvi smučarji

V petek so se po belih strminah Krvavca spustili prvi smučarji. Veliko naravnega snega, zadovoljnih obiskovalcev in sprejemljive pogoje za obratovanje si letos obeta direktor RTC Krvavec Jani Janša.

MAŠA LIKOSAR

Krvavec – Na smučišču Krvavec je bilo v petek, ob odprtju smučarske sezone, več kot meter snega, obratovale so štiri proge. »Sneg je sicer suh in ga je težje steptati, a so pogoji za smuko idealni. Doslej smo za izdelavo umetnega snega porabili 35 tisoč kubičnih metrov vode. Zasněževanje še ni končano, in ko bomo združili naravni in kompaktni sneg, bo ta dlje časa obstojen. Nadejamo si vsaj trimestno število dni smučarske sezone,« je pojasnil Janša.

Letos so na Krvavcu uvedli nekaj novosti. Med drugim so vsem, ki bodo smučarsko vozovnico kupili vnaprej, omogočili prednostni vhod na gondolo, sanirali so cesto, kupili nov teptalnik snega in več topov za zasněževanje, prenavljajo Plažo, razširili so tudi restavracijo. »Skupnih investicij je bilo za več kot milijon evrov,« je dodal Janša in komentiral še omejitve za preprečevanje širjenja okužb s koronavirusom na smučiščih. »Pohvalno s strani vlade, da je prisluhnila upravljavcem smučišč in uvedla pogoje, ki so sprejemljivi. Zaščitna maska in pogoj PCT sta seveda del našega vsakdanjika. Veseli

Smučišče Krvavec prekriva več kot meter debela snežna odeja. / Foto: Primož Pičulin

smo, da niso zreducirali kapacitete v žičniških napravah in zaprtih kabinah, s čimer so preprečili pretirane čakalne vrste in gnečo.»

V RTC Krvavec so ceno smučarske vozovnice zvišali za dva evra, a le za tiste, ki jo bodo kupili pri blagajni. Za vse, ki bodo vozovnice kupili na spletu, ostaja cena nespremenjena. Če so lansko sezono zaznamovali pretežno domači smučarji, letos pričakujejo tudi tuje, zlasti iz sosednjih držav. »Rezervacije kažejo, da bo hotel praktično polno zaseden vse do marca,« je še povedal Janša.

Ob začetku sezone je ambasador smučišča Jure

Košir izrazil zadovoljstvo nad zgodnjim odprtjem smučišča. »Ne glede na to, ali smo izkušeni ali ljubiteljski smučarji, je treba prve zavaje opraviti previdno, saj je od naše zadnje smuke zagotovo minilo več mesecev. Smiselno je, da se ogrejemo, poskrbimo za varnost in pregledamo opremo,« je dejal Košir. Aleš Rebernik, vodja smučarskega centra Krvavec, je ob tem povedal, da so za varnost poskrbeli s prisotnostjo nadzornikov, gorskih reševalcev in policistov na smučišču.

Prvega smučarskega dne na Krvavcu sta se udeležila tudi Tina Umnik iz

Šenčurja in Kristjan Zavrl iz Trziča. »Smučišče je odlično urejeno. Zapadlo je veliko snega, ni pretirane gneče. Ukrepi niso nadležni, saj smo se jih že navadi. Običajno kupim celodnevno vozovnico, sezonske ne, ker grem med tednom večkrat na smuko v tujino. Na Krvavec pridem vsaj enkrat na teden,« je povedala Umnikova, Zavrl pa je dodal: »Všeč mi je, da so eni izmed prvih začeli smučarsko sezono. Krvavec je eno bolj urejenih slovenskih smučišč, v primerjavi s tujimi pa morda malenkost zaostaja. Lahko bi ponudili več dogajanja za otroke in odrasle.«

Ambasadorja smučišča Jernej Kuntner in Jure Košir, direktor RTC Krvavec Jani Janša in vodja smučarskega centra Krvavec Aleš Rebernik / Foto: Primož Pičulin

Zaradi sprejemljivejših ukrepov, ki med drugim ne zapovedujejo omejitve pri uporabi žičniških naprav, bodo letos manjše čakalne vrste. / Foto: Primož Pičulin

Ponekod že kar debela bela odeja

Po podatkih Agencije za okolje je bila včeraj zjutraj skupna snežna odeja v Ratečah debela nekaj čez 70 centimetrov, na Voglu 120 centimetrov, na Kredarici 160 centimetrov, na Letališču Jožeta Pučnika pa en centimeter ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Upravljavci nekaterih smučišč so že pohiteli in smučarsko sezono odprli konec prejšnjega tedna. Tako je bilo tudi v Kranjski Gori, kjer so imeli po prvih ocenah RTC Žičnice Kranjska Gora v enem koncu tedna skupaj več kot tisoč smučarjev, v nedeljo zaradi sneženja sicer nekoliko manj. Kot so še povedali, je del smučišča v Kranjski Gori odprt tudi med tednom, ker pa vse žičniške naprave še ne obratujejo, so cene vozovnic trenutno nižje. Za klasični in prosti slog v dolžini dvajset kilometrov je urejena tekaška proga na celotni trasi Rateče–Ledine–Nordijski center Planica–Tamar. Vstopnice so na voljo v Planici na recepciji osrednjega objekta ali v Hotelu Planica in v gostilni Ponca v bližini italijanske meje v Ratečah. Kot so še sporočili iz Turizma Kranjska Gora, sta

urejeni tudi tekaški progji v Gozdu - Martuljku v dolžini dveh kilometrov in v Kranjski Gori za hotelom Kompas (proga je zvečer osvetljena), uporaba obeh prog pa je brezplačna. Urejenost tekaških prog na destinaciji Kranjska Gora lahko spremljate na posebnem semaforju tekaških prog, objavljenem na spletni strani Turizma Kranjska Gora.

Direktor Komunale Kranjska Gora Blaž Knific je povedal, da je zimska služba na delu in je to sezono še okrepljena, pogodbe s kooperanti so podpisane. »Pomanjkljivosti, ki so jih imeli v preteklih letih s čiščenjem po obilnem sneženju, smo odpravili,« je zagotovil Knific in dodal, da posebno pozornost v zimskih razmerah dajejo preglednosti cest, čiščenju parkirišč, s katerih sneg tudi odvažajo, ter očiščenim parkirnim prostorom za invalidne osebe.

Zimska služba na delu

vremenska napoved

Danes bo pretežno jasno z občasnno zmerno oblačnostjo. Zjutraj in dopoldne bo po nižinah megla. Jutri se bo dopoldne pooblačilo, popoldne bodo že manjše padavine. Večinoma bo snežilo. Zvečer se bodo padavine okrepile in do četrta zjutraj večinoma ponehale.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

-8/0 °C

SREDA

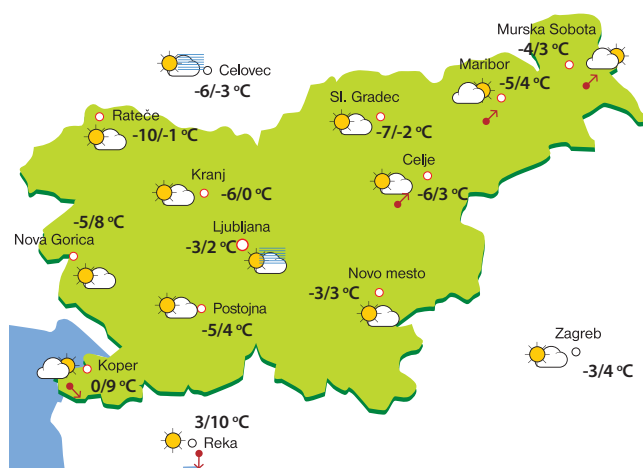

-8/0 °C

ČETRTEK

0/2 °C

V Evropi vedno več primerov ptičje gripe

Kranj – Po poletnem zatišju se je z jesenskimi selitvami ptic v Evropi ponovno začela pojavljati bolezen aviarna influenza, ki je v javnosti bolj znana kot ptičja gripa. Bolezen se pojavlja predvsem pri prostoživečih pticah, perutnini in pticah v ujetništvu, trenutno je je največ pri perutnini v Italiji. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin zato pozivata rejce perutnine, da dosledno izvajajo biovarstvene ukrepe za preprečevanje okužbe: preprečujejo prostoživečim pticam, zlasti vodnim, dostop do perutnine ter do krme in vode za perutnino, omejujejo dnevne izpuste perutnine na najkrajši možni čas, omejujejo nepooblaščenim osebam vstop v prostore, kjer je perutnina ... Rejci perutnine morajo ob vsakem sumu na okužbo ali ob nepojasnjenem poginu živali o tem obvestiti veterinarsko organizacijo ali območni urad uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.